Lyps. nr 271 . Inv. 4555/962.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VI — Nr. 273
•
Sîmbătă
29 decembrie 1962
•
16 pagini — 3 lei

NUMĂR SPECIAL ÎN 16 PAGINI

DIN SUMAR:

IN PAGINA a 7-a

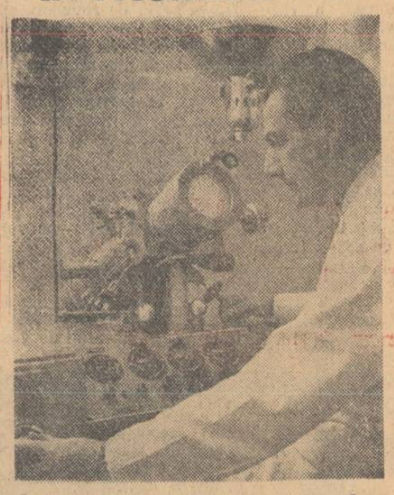

Știința și viața

•

IN PAGINA a 6-a

Zile de vacanță la munte

•

IN PAGINA a 15-a

Caleidoscop

•

Două pagini de umor

•

IN PAGINA a 5-a

Pe ecrane în 1963

LA PAS PRIN BUCUREȘTI ÎN AJUN DE SĂRBĂTOARE

DUPĂ GALOȘII LUI MOȘ GERILĂ

De ce după galoși? Fiindcă am aflat că și-a modernizat încălțămintea, înlocuind tradiționalele lui cisme cu niște galoși eleganți. Le-am găsit urmele pe bulevard: urme distincte și apăsate, de galoși numărul 46 — știți doar că întotdeauna trăiește pe picior mare! Așadar, e aici. Cu ce-a venit? Cu avionul, cu C.F.R.-ul, cu căruța, motocicleta sau cu vaporul? Cine să-l știe, că de cînd lumea are obiceiul să facă mistere din toate alea! Principalul e că-i aici.

Pia RĂDULESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

A XV-A ANIVERSARE

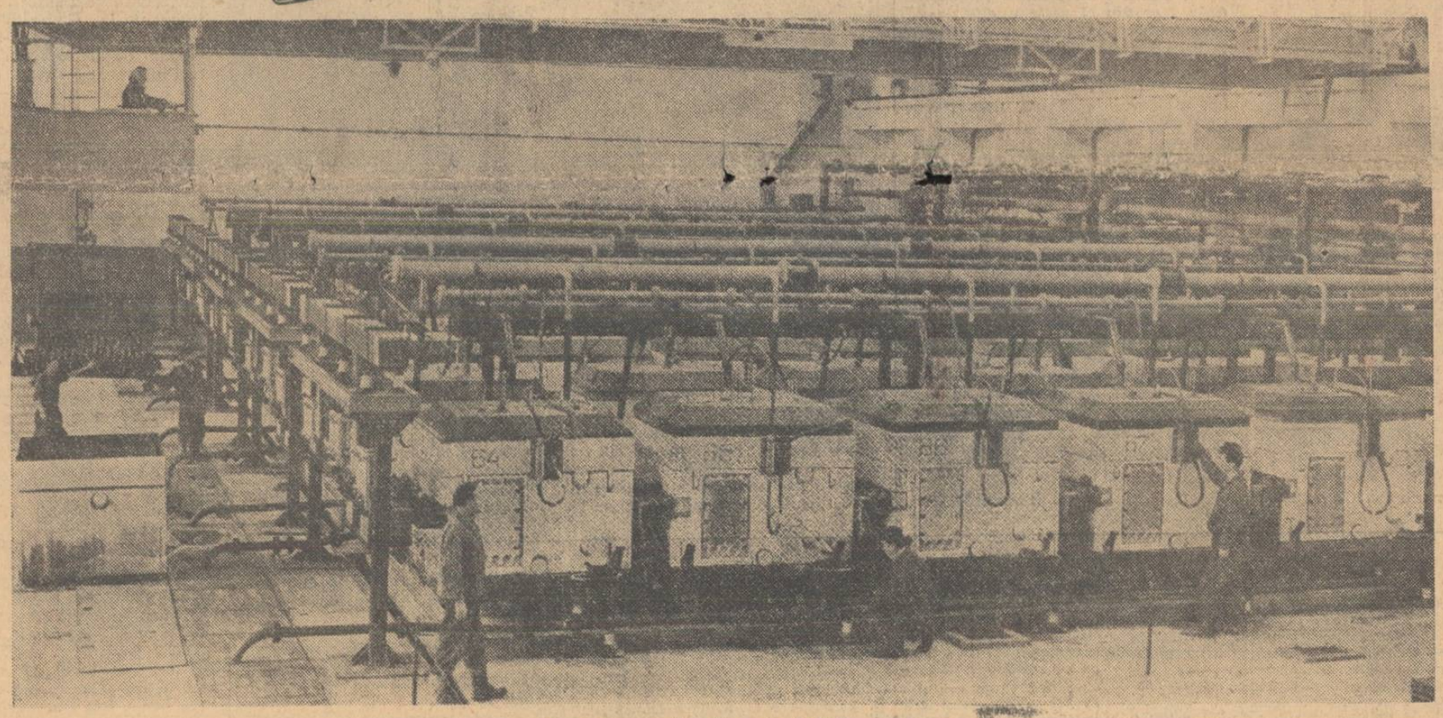

UN FIU AL BĂRĂGANULUI

S-a așezat la birou. A rotit ochii după „caietul de lucru". A muiat condeiul în cerneală. A meditat cîteva clipe și a început să noteze: 1) îngrășăminte, 2) șoseaua, 3) învățămîntul. A ridicat peniță de pe hîrtie și iar a gîndit cîteva clipe. A muiat din nou în călimară și a schimbat ordinea numerică: pe 3 l-a transformat în 1, pe 2 în 3. A chibzuit că-i ordinea cea mai firească pentru discuțiile din seara asta cu brigadierii.

Chiar de nu-ți spune nimeni, înțelegi că-i președintele gospodăriei colective.

Dumitru ALMAȘ
«Desen de Beca RIND»

• *(Continuare în pag. 2-a)*

În clișeu: **Eroul Muncii Socialiste Ilie Crăciun**

ÎNTÎLNIRE CU GHERMAN TITOV

„UREZ OAMENILOR MUNCII DIN ROMÎNIA NOI SUCCESE ÎN DESĂVÎRȘIREA CONSTRUIRII SOCIALISMULUI" ne-a spus eroul cosmonaut sovietic

Eroul cosmonaut Gherman Titov răspunzînd întrebărilor colaboratorului nostru
(REPORTAJUL ÎN PAGINA 10-a)

Unul din marile obiective industriale realizate în anii Republicii noastre Populare este și marele complex chimic de la Borzești. În clișeul nostru, secția electroliză a combinatului.

MUNCA: GÎNDIRE, CREAȚIE, PASIUNE

Aflîndu-mă nu de mult la Cluj, am citit în ziarul „Făclia" o informație în care se spunea că Uzinele de pielărie și încălțăminte din localitate „lucrează cu consumuri specifice reduse". **Mai departe știrea informa că, în acțiunea pentru reducerea consumurilor de materiale,** „succese deosebit de importante au obținut muncitorii, tehnicienii și inginerii tăbăcăriei minerale, care au economisit de la începutul anului 5 tone piele de bovine, 11,6 tone piei de porcine".

Boris BUZILĂ

• *(Continuare în pag. 2-a)*

IN PAGINA a 3-a

DEZGROPAREA „GROAPEI"

Reportaj de IOAN GRIGORESCU

MUNCA
GÎNDIRE, CREAȚIE, PASIUNE

(Urmare din pag. I-a)

Șaisprezece tone de piele recuperate înseamnă șaisprezece tone de piele care se iroseau altădată în afara producției și, chiar dacă nu oricine poate traduce această cifră în fețe și tălpi de pantofi, îți dai seama că este vorba de o economie considerabilă, vrednică să trezească interesul și admirația chiar și din partea acelora care nu s-au întrebat niciodată cum se fabrică încălțămintea în condițiile tehnicii moderne.

Reținînd informația aceea, am vrut să cunosc cu de-amănuntul realitățile care se ascundeau în spatele frazei laconice peste care un cititor grăbit ar fi putut trece cu ușurință și am plecat la Uzinele de pielărie și încălțăminte. Peste cîteva minute mă găseam într-una din clădirile care adăpostesc secția de tăbăcărie minerală ascultînd explicațiile economistului Ioan Bodoni, care s-a oferit să-mi facă istoricul tonelor de piele economisite.

— Dacă ați fi venit acum cîteva luni pe la noi, nu cred să fi găsit lucruri deosebite, de scris, — îmi spune Ioan Bodoni.

— De ce?

—Pentru că aveam depășiri, aproape în fiecare trimestru.

— Și asta e rău?

Într-o secție a Uzinelor de pielărie și încălțăminte din Cluj

— Mi se pare că nu ne înțelegem. Nu e vorba de depășirea planului de producție, depășiri în sensul că foloseam prea multă materie primă, prea multe semifabricate, depășiri cu repercusiuni inevitabile asupra prețului de cost.

— Și cum se face că acum nu numai că nu aveți „depășiri" dar ați obținut și economiile de care scrie în ziar?

— Este o întrebare la care am putea să vă răspundem înșiruindu-vă o seamă de măsuri, întreprinse de atunci încoace, îmi spune Simion Șandor, secretarul organizației de partid. Dar înainte de asta, vă propun să mergem în fabrică să cunoaștem cîțiva oameni. Sînt oameni pe care „depășirile" amintite aici i-au frămîntat; le-au pricinuit nopți nedormite; ele au însemnat, dacă vreți, pentru ei, o problemă personală și nu și-au aflat odihnă pînă n-au făcut ceva, pe măsura puterilor lor, ca să ajute la rezolvarea ei. De acord?

— De acord!

...Urmăresc împreună cu tovarășul Simion Șandor drumul pieilor crude, aduse pe vagonete de la magazie, trecerea lor prin băile de var și sulfură de sodiu, pînă cînd din suprafețele gelatinoase, tratate cu tot felul de soluții, prind să se aleagă pieile, aproximativ în forma pe care o cunoaștem cu toții, deși deocamdată păstrînd culoarea alb-verzuie a zemurilor de crom.

La un moment dat, asistăm la o operație menită să elimine, de pe suprafețele încă umede, ultimele resturi ale părții cărnoase, operație la capătul căreia pieile par netezite cu fierul de călcat.

— Faceți cunoștință, rostește Simion Șandor, prezentîndu-mi un bărbat vîrstnic, cu ochii albaștri, neobișnuit de limpezi, de om blînd și sincer.

— Ștefan Mezei.

Aflînd despre ce este vorba, proaspăta mea cunoștință începe să facă o demonstrație practică.

Fiecare piele trebuie trecută prin mașina de „cioplit" sau de făltuit, cum i se mai spune, operație menită să-i dea netezimea de care vorbeam. Înainte, din pricina conformației pieilor și probabil și a structurii mașinii, pielea nu ajungeau să fie „cioplite", respectiv netezite integral, în cursul unei singure operații. Rămîneau întotdeauna extremitățile, care nu puteau fi folosite.

Ștefan Mezei ne arată că acum poate fi „cioplită" întreaga suprafață, ceea ce aduce la fiecare piele economii de zeci de centimetri pătrați.

— Cu marginile astea am avut mult necaz, îmi spune Ștefan Mezei. Ce-mi vine în minte într-o zi? Să mai trec odată pielea prin mașină, anume pentru margini. Zis și făcut. E drept fac o treabă în plus, dar foloasele pe care o să le tragem o să răsplătească din belșug timpul întrebuințat. Acum toți fălțuitorii de aici procedează la fel.

— Din cîte îmi dau seama este un lucru cît se poate de simplu.

— Și roata este un lucru simplu, dar oamenii au trăit veacuri la rînd fără s-o cunoască... Aici însă explicația e alta. Mașina asta nu există de ieri, de azi, există de mult, dar cei ce lucrează la ea au început să-i vadă cusururile numai atunci cînd și-au dat seama că aceste cusururi atrag după ele o risipă care îi privește și pe ei, privește averea noastră a tuturor. Și atunci, au căutat și au găsit soluții...

La etaj, pătrundem într-o încăpere în care pielile fine de box sînt întinse la uscat pe sticlă, după o metodă modernă. Facem cunoștință cu Victor Suciu, ștolduitor (substantiv derivat de la denumirea exactă a operației pe care o execută) care ne spune că lucrează în uzină din 1930.

Așa cum l-am găsit la locul de muncă, ține în mîini un fel de răzuitoare, cu ajutorul căreia printr-o mișcare inversă răzuitului propriuzis, întinde pielea moale de box pînă cînd aceasta aderă uniform și compact la suprafața sticlei, fără goluri și fără încrețituri. Unealta de care se slujește este de asemenea o inovație recentă; înainte cuțitul de stolduit de care se servea Victor Suciu și ceilalți muncitori avea un format care nu întindea pielea uniform, pe deasupra mai era pus în mișcare numai cu o singură mînă, ceea ce făcea ca pielea să nu fie prea bine presată.

Privesc demonstrația comparativă cu cele două cuțite, ascultînd explicațiile lui Victor Suciu. „Ingenioasă sculă, zic, practică și bine gîndită".

— D-aia sîntem noi aici, zîmbește interlocutorul, ca să gîndim și să facem cum e bine.

Aproape pretutindeni pe unde trecusem pînă atunci întîlnisem o evidentă majoritate masculină. De astădată într-o încăpere în care te întîmpina de la intrare un miros fin de eter, lucrau numai femei. „Aici sînt prelucrate pielile subțiri, folosite îndeosebi la marochinărie, îmi spune Simion Șandor.

O femeie mărunțică, cu accent moldovenesc, Elisabeta Seușan, îmi arată peria de apretat pe care au început s-o folosească de curînd, ceea ce a făcut ca un număr de patru mese, cele la care se lucrează cu această perie, să devină fruntașe în producție.

— Am încercat în mai multe feluri pînă cînd i-am dat de capăt. Peria veche nu dădea rezultate bune. Am făcut altele noi, una, două, pînă cînd ni s-a potrivit asta pe care o vedeți. Mai sînt unele mese unde se lucrează tot ca mai înainte. Dar noi credem că toate grunduitoarele o să ne urmeze. O să muncim așa, încît să se convingă că e bine cum facem noi.

Printr-o firească și explicabilă asociație de idei, sub impresia oamenilor pe care-i cunoscusem și a lucrurilor povestite de Simion Șandru, care mi-a evocat ședințele consacrate problemei consumurilor de materiale, propunerile făcute în aceste ședințe, munca agitatorilor, mi-am adus aminte de reportajele despre tăbăcari ale lui Geo Bogza.

Există acolo un pasaj în care se arată că unul din mijloacele folosite de patroni pentru a-i ține pe muncitori departe de secretele mecanismului de funcționare a întreprinderii, pentru a-i face să nu înțeleagă resorturile exploatării crîncene care apăsa asupra lor, era o rețea de abstracțiuni birocratice, „mistere, cifre, forme" întreținută cu scopul de a face din ei niște unelte docile, asemănătoare mașinilor neinsuflețite la care lucrau. Pe măsură ce se înmulțeau în registre, „păianjenii negri ai cifrelor", în casele lucrătorilor se împuțina pîinea, nota cu amărăciune scriitorul.

Mi-am adus aminte de cuvintele lui Victor Suciu, rostite cu aerul unui răspuns obișnuit, într-un dialog obișnuit, cuvinte pline de un nobil și profund înțeles. „Sîntem aici ca să gîndim și să facem cum e bine".

Și Ștefan Mezeș, și Victor Suciu și Elisabeta Seușan, au învățat în anii aceștia să se preocupe de „cifre", de altfel de cifre, acelea care reflectă contribuția lor la sporirea neîncetată a bunurilor țării și a propriei lor bunăstări.

Au învățat, de asemenea, să facă din munca lor creație gîndită și făurită cu pasiune, așa cum o gîndesc și o făuresc astăzi la noi atîția și atîția oameni.

Boris BUZILĂ

La pas prin București în ajun de sărbătoare

Bucuria copiilor admirînd vitrinele...

(Urmare din pag. 1)

Unde? Nu știu, dar trebuie să-l găsim, fiindcă am să-i comunic ceva urgent: a uitat (bătrînețe, haine grele) să plătească taxa pe trimestrul IV la radio și televiziune. Știu, nu-i arde lui de asta acum, dar dacă-i taie accesul pe calea undelor, să-l văd ce face?!

Eu zic s-o luăm întîi pe Calea Victoriei. De vreme ce tot Bucureștiul s-a revărsat în zilele astea pe marile bulevarde — de parcă din metru în metru fiecare și-a dat întîlnire cu cineva, prin case rămînînd doar pisicile să asculte muzică de cameră — e imposibil să nu-l găsim și pe Moș Gerilă! Ați constatat doar și dumneavoastră: poți să nu te vezi cu un om un an de zile, dar dacă ieși pe stradă în preajma Anului Nou, cu siguranță că-l întîlnești într-un magazin, la coafor, în fața gheretei cu artificii, la bomboneric, la Romarta, unde vrei și unde nu vrei.

Ba uneori te trezești față-n față cu el și de cîte două-trei ori pe zi, îndeplinindu-ți planul de amabilități pe un an întreg! De ce ar excepta tocmai bătrînul cu barbă de nea și scufie de moș-Coprol?

Pe la magazinul „Victoria" a fost. A aranjat vitrina, amenajîndu-i o pantă liliputană de ski, pe care se lansează mecanic cîțiva curajoși ai sportului de înălțimea unui deget (te miri că nu amețesc, zău așa!), a vorbit cu niște păpuși cu păr de plastic și jupoane de dantelă să stea cuminți acolo și să lase cochetăria la o parte, a pus cîteva trenulețe (fără locuri) pe șine, apoi a revărsat fel de fel de alte jucării, asigurînd surplus de bogăție și surpriză la raionul de specialitate. A urcat în goană (și fără lift, că era prea aglomerat) toate cele cinci etaje, umplînd rafturile cu mărfuri și decorîndu-le cu beteală și staniol, a pus un afiș la ieșire: „Pentru cei care doresc un ambalaj deosebit la mărfurile destinate cadourilor, funcționează un serviciu special de ambalaj artistic" — și a plecat.

S-a dus la magazinul de „Mode" de vis-a-vis și a croit la repezeală rochii de seară din lamé și dantelă pentru revelion, a intrat la cofetăria de alături și a băgat la cuptor cîteva zeci de torturi cu „La mulți ani" pe ele... Știți ce înseamnă în limbajul lui, „cîteva zeci?" Să vă spun eu: 12.000 kg tort, 12.000 kg. cozonaci, 900.000 de prăjituri, 4.500 kg. fursecuri, 16.000 kg. bomboane fondante, 6.000 kg. foi de plăcintă (răvașele nu-s puse la socoteală). Toate aceste cantități vor fi înghițite de acest simpatic Gargantua + Pantagruel, pe care îl reprezintă Bucureștiul. S-a dus apoi la „Bijuteria", dar acolo era prea mare îngrămădeală și n-a apucat să ceară nici măcar o pereche de butoni, a intrat la librăria „Academiei" și, în ciuda atmosferei... științifico-austere, a povestit o anecdotă vînzătoarei (nu v-o spun, că-i veche!) și a lăsat cîteva noutăți editoriale. A mai fost, de altfel, și prin alte librării, marcîndu-și prezența prin afișe mari — „dăruiți cărți", „librăria — casa cadourilor" etc. — deschizînd bazare și expoziții de volume de beletristică, de artă, pentru copii etc. In fine, s-a strecurat piș-piș și pe la „Magazinul Copiilor". De ce piș-piș? Păi, cu oamenii mari te mai poți înțelege din cînd în cînd, dar cu copiii nu, și dacă îl văd e de rău... Aici, a instalat un pom mare drept în mijloc și a îngrămădit jucării peste tot, lăsînd și ultimele produse ale fabricii „Bucuria copiilor" — automobilul Record care evită orice obstacol, macaraua mecanizată cu graifăr, și promițînd solemn că pe 1963 va aduce și „helicopterul cu radar" cu care se tot laudă de vreo doi ani.

A intrat la Capșa și a dat „bonjour" la cîțiva literați, tăvălind toate dulciurile în ciocolată — ca să se antreneze pentru expozițiile de preparate de cofetărie și patiserie pe care le-a deschis la „Scala", „Albina", „Giulești", „Nordului" etc. — a trecut pe la „Comedia", dar n-a intrat că avea treabă, s-a dus la magazinul de „Muzică" și a pus în rafturi ultimele discuri cu imprimări ale „Electrecordului" — în alte patru librării din capitală a amenajat bazare speciale ale discului, socotind că muzica este oricînd nelipsită, cu atît mai mult în seara de revelion! A zăbovit un pic la Romarta, unde și-a cumpărat de un costum din stofă ales și a făcut o expoziție cu manechine și o firmă luminoasă cu „Luna cadourilor", și a pornit-o în sus, spre Piața Republicii.

Aici lucrurile sau mai bine zis urmele, se încurcă. Fiindcă urmele galoșilor lui apar peste tot, reeditate în sute și sute de locuri. In orice caz a făcut multe drumuri pe aici. Hai să le socotim: unul cînd a adus bradul de 36 de metri din Valea Prahovei, al doilea cînd a montat becurile multicolore, al treilea cînd a ridicat estrada, al patrulea cînd a instalat nava cosmică ce pare să-și ia avînt, apoi cînd a pus în funcțiune trenulețul pe care îl conduce el (are cumul de funcții), cînd a pus gheretele cu dulciuri, cînd a înălțat cele 38 de construcții feluri te, cînd a... Na, că am pierdut numărătoarea. De altfel, cred că nici el însuși nu mai știe cîte drumuri a făcut pînă a dat viață acestui orășel de vis pentru cei mici. Și gîndiți-vă că nu e singurul de acest gen. Moșul a fost și în Piața Libertății, Parcul Obor, Bd. Bucureștii Noi, strada Amurgului și Parcul Vitan (acolo a făcut și un colț zoologic) instalînd orășele ale copiilor.

S-a dus și la Palatul R.P.R. și l-a îmbrăcat în decoruri de feerie pentru carnavalul tinerilor care, în haine de feți frumoși, se vor bucura de succesele dobîndite în salopetă, s-a dus și la Palatul Pionierilor unde a aranjat alt carnaval, de data aceasta pentru elevii cu 10 în catalog.

Acum să vă spun drept: l-am urmărit și după galoși, dar și după dîra de beteală, artificii și confeții pe care a lăsat-o peste tot. Că bătrînul a fost tare risipitor (pe semne nu știe de recomandările C.E.C.-ului). A aruncat pe piață 700.000 de globuri, 150.000 de duzini de steluțe de artificii, 20.000 de măști de carnaval, 700.000 de luminări pentru pom, 30.000 de metri de beteală. Treizeci de mii metri — asta înseamnă că ar fi putut îmbrăca cîteva din cele mai mari bulevarde ale capitalei, în beteală. Ar fi fost tare frumos — dar el nu a vrut, a zis că beteala e pentru pomul de iarnă, pentru acei pomi care se vor aprinde în fiecare casă în seara de revelion, aducînd veselie, strălucire și bucurie. Și, — ca să fie! — a purtat bătrînul nici mai mult nici mai puțin decît 180.000 de brazi din singurătățile lor de gheață, în apartamentele bucureștenilor. Să se încălzească brazii — și să încălzească și pe alții cu frumusețea lor!

Toate-s bune, dar unde-i moșul, că se închide la Poștă și dacă nu achită taxa de radio și televiziune plătește niște penalizări... Poate o fi chiar la Poștă? Da, a fost și pe aici — adică pe la toate cele 40 de oficii P.T.T.R. unde, pe 27 de modele noi de cărți de vizită — felicitări, cărți de vizită-telegrafice, altele pe hîrtie foto, telegrame-cărți de vizită, plicuri speciale de felicitări etc. — a scris sute de mii de urări și adrese, către cele mai diferite colțuri ale țării și ale lumii. Și cînd n-a mai avut cerneală în stilou, le-a expediat și... s-a expediat. Incotro?

Cineva mi-a spus că i-a găsit un galoș — și-l pierduse moșul în grabă — la G.A.S. Popești-Leordeni, la sere. Ce-a căutat și pe acolo? Si-a adus el aminte de cînd era tînăr și se mai ocupa cu de-astea, că florile fac întotdeauna mare plăcere femeilor — și a comandat pentru ele 1.300 de garoafe pe zi, ciclame, orhidee, frezii...A aranjat ca florile să vină în mașini etanșe, ca să fie apărate de frig și a vorbit cu vînzătorii de la florării să păstreze deplina discreție profesională. Atent moșul, și precaut...

Dar unde-o fi? Eu cred că s-a dus la vreun restaurant să îmbuce ceva și să se încălzească. Am intrat la „Carul cu bere", la „Poiana", la „Cișmigiu", la „Terasa Colonadelor", la „Păcii". N-o să mă credeți: trecuse peste tot, organizase revelioane în 38 de unități, în alte cinci dăduse dispoziții să țină deschis toată noaptea de revelion, ca să poată veni și cei care nu și-au „aranjat" nimic pînă în ultima clipă (la toți se gîndește el), comandase la T.A.P.L. București mese comune la domiciliul clienților, întocmise și meniuri pentru cei 20.000 de salariați care petrec revelionul în întreprinderi și instituții.

Un responsabil de restaurant mi-a spus că plecase apoi la Mamaia, unde O.N.T. organiza revelion pentru prima oară la noile hoteluri „Perla" și „Parc". Altul l-a contrazis, susținînd că Moșul se dusese cu un autocar pe la Tușnad, Govora, Păltiniș, la complexul turistic Rusu — mă rog, în inspecție prin toate locurile unde oameni veniți din toată țara voiau să împletească bucuriile revelionului cu plăcerile turismului. Ajunsese și pe cabane: să vadă noua pîrtie de ski de la Brașov-Păltiniș și să urce cu ski-liftul care duce la Muntele Mic și care urcă 250 m. în 15 minute.

Apoi... Dar nu, nu mai pot! Să-l fugăresc prin tot Bucureștiul, prin toată țara, avînd ca singur ghid... o urmă de galoș?! În fond, ce? El este ditamai Moș Gerilă, erou cu aureolă legendară și mijloace mecanizate la galoși, pe cînd eu — un biet reporter care merge pe jos! Mă pot eu pune, cu el?

Pia RĂDULESCU

Fotografii: Nicu VASILE

DUPĂ GALOȘII LUI MOȘ-GERILĂ

...și a adulților.

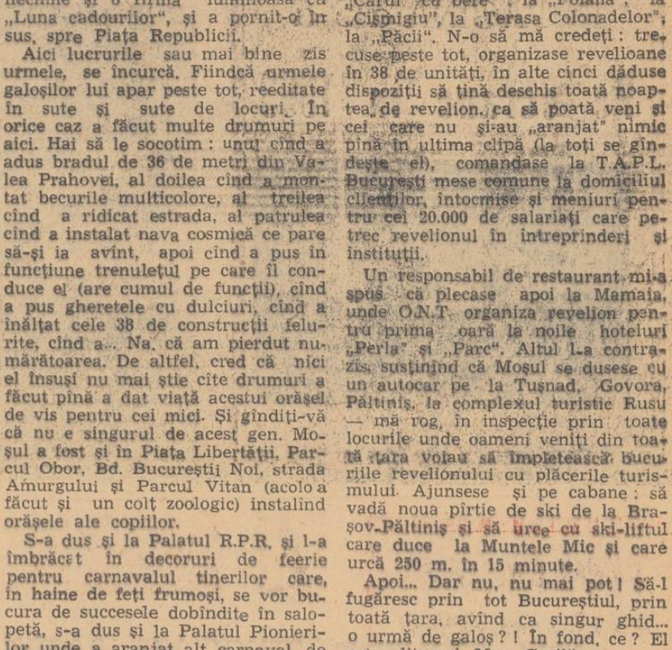

În toate piețele capitalei, zilele acestea sînt marcate de afluența cumpărătorilor. Fotoreporterul nostru a surprins o asemenea afluență în Piața Unirii, la o cumpărătură specifică sfîrșitului de an: brazii pentru pomul de iarnă

UN FIU AL BĂRĂGANULUI

(Urmare din pag. 1)

A așezat condeiul la loc, și-a cuprins capul în mîini și a rămas așa, ca omul care se odihnește un minut, ca să pornească iar la drum. Din jocul privirilor se înțelegea însă lesne că rememorează, filmatic, trebuie zilei, culegîndu-le repede din spațiu și din timp, ca să le înșire parcă pe-o singură peliculă, rezumativă, tot pentru convorbirea din seara asta.

Cîte o undă de tresărire, ici colo: cînd îi apărea o pată de umbră, cuta dintre sprîncene i se adîncea; cînd trecea o scînteie de lumină, cuta dispărea și tot chipul i se înseninа.

Rînd pe rînd au apărut cei zece brigadieri ai gospodăriei. Și-au scuturat straiele de ploaie. Au glumit pe socoteala vremii. Toader Ion a povestit o poznă a unui viței zburdalnic. Iar inginerul agronom Anghel Ion l-a întrebat pe unul dintre brigadieri:

— De ce a lipsit nepotul dumitale de la învățămînt?

— Chiar cu asta vreau să ne începem sfatul din seara asta; cu învățămîntul, — a zîmbit, abia perceptibil, Ilie Crăciun, președintele gospodăriei, ridicîndu-se de la masă și intrînd în mijlocul brigadierilor, ca să și-i simtă aproape: tovarăși, prieteni, frați.

Și-a tras „caietul de lucru" în față și a început sfatul. Au rezolvat problemele repede. Fără multă vorbă. Oamenii se cunosc de mult. An de an, zi de zi, ceas de ceas, munca în gospodărie i-a apropiat, i-a legat indestructibil. Calmul președintelui Ilie Crăciun, iscusința, dîbăcia lui în rezolvarea problemelor oricît de grele, parcă obligă oamenii să înțeleagă ce răspundere au pe umeri și ce folose se poate trage din munca organizată, metodică.

Din 1957, de cînd e președinte, aici la gospodăria din Săveni, raionul Fetești, Ilie Crăciun așa procedează: analizează succint rezultatele muncii din ziua respectivă și stabilește cu inginerii și cu brigadierii planul concret pe ziua următoare. Procedeul e bun și s-a încetățenit, fără abateri. Oricît de obosiți ar fi. Pentru că aminarea-i hoțul timpului. Iar în Bărăgan, timpul înseamnă grîu, porumb, lapte. Dacă nu-și stabilea acest sever program și metodă de lucru, lui Ilie Crăciun i-ar fi fost mult mai greu să îndrume și să ajute pe oameni în muncă. Încă de pe cînd era copil și argățea pe moșia lui Aurel Pană, stăpînul a zeci de mii de hectare pe vastitatea Bărăganului, în lungul Ialomiței, Ilie Crăciun, băgase seama că o bună parte din puterea boierului stătea și în lipsa de unire a țăranilor. Pătrunsese tîlcul adînc al vorbei din bătrîni care spune „cu cît oaia-i mai slabă, cu atît căpușa-i mai grasă".

Ilie Crăciun este un om care cunoaște și pămîntul și oamenii din Săveni. Are în minte fiecare colțișor al celor peste cinci mii de hectare. Vorbește despre ele cu amănuntele cu care povestesc de obicei oamenii despre ograda lor. Cunoaște și oamenii, cu însușirile și metehnele lor, cu năcazurile și bucuriile lor. Doar aici, pe mal de Ialomiță, s-a născut, acum patruzeci și șapte de ani și, de atunci, între acești oameni a crescut. Are o familie numeroasă. Cei mai mulți copii, căsătoriți, îi aduc nepoți. E colectivist din 1951. A fost brigadier. A înțeles că nu se poate face agricultura cu metodele și mijloacele lui „badea Traian", cel din „Plugușorul" de Anul Nou. De acea, între 1957—1959, Ilie Crăciun a urmat, la îndemnul partidului, școala tehnică agricolă pentru președinții de colective. Și de atunci îndeamnă, stăruie, convinge pe toți colectiviștii să învețe. Îl auzi adesea:

— Agricultura e o știință. Moșierului îi convenea ca noi să credem că grîul îl fac ploaia și pămîntul lui. Noi trebuie să ținem seama că grîul îl cultivăm noi și că de noi depinde, în primul rînd, dacă pînă-i îndestulătoare și dulce.

În fiecare an, la căminul cultural din Săveni se organizează cursuri agro-zootehnice. În iarna asta, de pildă, funcționează 4 cercuri agricole, unul zootehnic și unul vitipomicol. Consecințele s-au văzut și se văd concret. Vorba unuia dintre brigadierii din Săveni:

— Învățăm iarna, iar examenul — vara, la cîmp.

Împreună s-au îngrijit ca munca în gospodăria colectivă „8 Mai" să se facă din ce în ce mai mult cu mașinile, să se însămînțeze soiuri alese, să se folosească îngrășămintele naturale și chimice, să se rotească rațional culturile, să se execute lucrările la timpul cel mai potrivit, să nu rămînă un colț de pămînt nefolosit, să se facă o chibzuită distribuție a forțelor de muncă. Așa au ajuns colectiviștii din Săveni să însămînțeze soiuri alese de grîne, să generalizeze cultura porumbului dublu hibrid, să realizeze an de an la hectar cîte 3000 kg. porumb boabe, cîte 2.000 kg. floarea-soarelui, cîte 27.000 kg. sfeclă.

Gospodăria colectivă din Săveni a pornit, în 1951, cu un fond de bază de 220.000 lei, ca să realizeze în acel an un venit de 100.000 lei. În 1957, fondul de bază ajunsese la 1.683.000 de lei, iar venitul tot din 1957 număra 1.250.000 lei. Urcușul s-a continuat în anii următori: 1961 — 6.434.000 lei fond de bază, cu un venit realizat de 8.385.000 lei. În anul acesta, fondul de bază a crescut la circa 8 milioane de lei iar venitul, cu toate vicisitudinile climaterice, tot va atinge cifra de 6 milioane.

Dar nu numai atît.

O atenție deosebită s-a dat sectorului zootehnic. Oamenii din Săveni, ca mare parte dintre locuitorii Bărăganului, creșteau doar oi. Adică mai degrabă vărau oile mocanilor transilvăneni. Azi gospodăria colectivă din Săveni păstorește 4.000 de oi cu lînă fină și semifină. Și deși pînă acum cîțiva ani în sat se creșteau puține bovine, deși „nu aveau obiceiul" să țină vaci, azi la gospodăria colectivă „8 Mai" din Săveni se cresc aproape o mie de bovine, dintre care 300 vaci, în majoritate din rasele bălțată românească ori roșie de stepă. Producția de lapte de vacă realizată anul acesta a fost de 2.300 litri, cu 500 de litri mai mult decît s-a planificat iar la oi au obținut media de 43 litri de lapte.

— Avem contractați peste o mie de porci. Am și predat, pînă acum 723, — informează inginerul zootehnist Vasile Iordache.

Se mîndrește și cu cele peste 40.000 de păsări care solicită multă îngrijire, ca să aducă un venit cît mai substanțial.

Dacă te plimbă prin sat, președintele colectivei din Săveni îți arată, cu modestie, acareturile gospodăriei: 4 magazii pentru cereale, 13 grajduri pentru bovine, 6 saivane pentru oi, 4 maternități pentru scroafe și 4 îngrășătorii pentru porci, 7 padocuri pentru păsări. Îți vorbește despre aceste construcții cu acea căldură și bucurie potolită, reținută, caracteristică oamenilor care și-au pus tot sufletul și toată priceperea în realizarea lor, dar rîvnesc, din străfunduri să înfăptuiască mult mai mult. Și dacă mergi mai departe, Ilie Crăciun îți arată uzina electrică a satului, căminul cultural, cele trei școli, din care una cu etaj, de curînd construită. Se uită cu drag la copiii colectiviștilor cum merg la școală. Unul e al lui: în clasa a VII-a. Oricine te poate informa că în Săveni sînt 1500 de locuințe radioficate, că s-au amenajat peste 24 km. de șosea, că s-au plantat, pe marginea drumurilor, peste 4.500 de pomi. Și că oamenii nu se opresc aici. Că vor să sporească mereu producția tarlalelor și să înfrumusețeze satul. Colectiviștii știu că în toate acțiunile gospodăriei și ale comunei, președintele are mari merite. Ei s-au bucurat nespus cînd au aflat că la consfătuirea colectiviștilor din decembrie 1961, președintele lor a primit înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste. Meritul principal al comunistului Ilie Crăciun este priceperea sa de a conduce, de a vedea limpede, în fiecare zi, încotro trebuie îndreptat efortul principal, de a ține treaz interesul pentru muncă și de a spori dragostea colectiviștilor față de proprietatea obștească.

Și acum, în sfatul tovărășesc din seara asta, îmi apare și mai clar că Ilie Crăciun știe să trezească interesul pentru tot ce-i nou, pentru învățătură, pentru munca ajutată de rațiune și de cuceririle științei agrotehnice. Președintele din Săveni e înzestrat cu priceperea de a se apropia de oameni, de a ști să-i organizeze și să-i conducă. Vorba domoală și scurtă dezvăluie un orizont larg, clar. Totul la el e gîndit, măsurat, pus în balanța sensibilă a bunului simț. De aceea oamenii din Săveni îl iubesc, își spun deschis cuvîntul, îi caută ajutorul și la rîndul lor îl sprijină cu dragă inimă. Un țăran, care prin educația primită în partid, a învățat să muncească cu cinste, cu dîrzenie, după știință: ăstai Ilie Crăciun.

Președintele muncește așa fel încît el însuși să se schimbe mereu, spre mai bine, gospodăria pe care o conduce să progreseze continuu, iar oamenii din jur, urmîndu-i pilda, să devină tot mai pregătiți, tot mai plini de pricepere și de fericire.

Dumitru ALMAȘ

Din obișnuință, îndată ce am sosit în Medgidia, am căutat cu privirea silueta bătrînului minaret. Parcă intrase în pămînt... Am cerut lămuriri unui localnic :

— Se vede că n-ați mai fost pe aici de 3—4 ani — ne-a răspuns acesta, indicîndu-ne pe unde s-o luăm.

Ocolim un șir de blocuri, trecem prin fața citorva aflate în construcție și iată-ne, pe neașteptate, în fața edificiului pe care-l socoteam cel mai înalt din acest orășel dobrogean.

Abia acum observăm cît s-a schimbat orașul. Și nu numai aici, în centru. Aceste înnoiri le întîlnești și pe străzile mai lăturalnice.

La sfatul popular orășenesc stăm de vorbă cu tovarășul Simion Ion, președintele comitetului executiv. El cunoaște, cum nu se poate mai bine, „istoria" Medgidiei.

— În anii regimului burghezo-moșieresc — ne spune interlocutorul — **pe aceste locuri era o așezare, care cu multă îndulgență putea fi denumită tîrg. Închipuiți-vă, apa se căra cu sacalele trase de măgăruși, iar în centru, între orele 20 și 24, pîlpîiau trei becuri.**

Într-adevăr, ce fac astăzi locuitorii Medgidiei, între 20 și 24 ?

Afișele constituie un ghid prețios. La cinematograful din centru — construit nu de mult — rulează un film, a cărui premieră a avut loc la București chiar acum cîteva zile. La casă, un aviz anunță că biletele s-au vîndut pînă la ultimul pentru toată ziua. Și notați că cinematograful are nu mai puțin de 500 de locuri.

Un scurt popas la biblioteca raională. Aici îi întîlnim pe tovarășul Petre Stroe, controlor tehnic la I.M.U.M. Judecînd după cărțile pe care le-a ales, îl pasionează lucrările de popularizare a științei, „Olimpiade matematice", „Fizica trăită", „Călăuza ateistului" sînt unele din cărțile sale preferate. Bibliotecarul principal M. Zărnescu comite o indiscreție. Ne arată o fișă, din care reiese că nici poeziile nu-l lasă indiferent pe tovarășul Stroe.

Asistăm la o discuție între pensionara Eugenia Barcaru și bibliotecara de la secția de împrumut.

— Am citit cu interes „Familia Thibault" de Roger Martin du Gard. Astăzi, aș vrea să împrumut „Prînzul de duminică" de Eugen Barbu și „Poveste de dragoste" de Remus Luca. Să știți că nu le țin mult.

La clubul I.M.U.M. îl întîlnim pe tovarășul Ovidiu Geană, președintele comitetului sindical pe întreprindere. Venise să vadă cum se desfășoară activitatea aici.

Ne povestește că mulți salariați ai întreprinderii se abat seara pentru o oră, două pe la club.

— Chiar acum zece minute — continuă tovarășul Geană — **au plecat oamenii care au ascultat o conferință ținută de Iordan Cuciureanu, șeful unei secții, în legătură cu posibilitățile de creștere a productivității muncii la operațiile de strunjire. S-au cerut lămuriri, s-au purtat vii discuții și pînă la urmă, mulți muncitori s-au ales cu noțiuni folositoare.**

Avem posibilitatea să stăm de vorbă, într-o pauză, cu cîțiva cursanți care frecventează universitatea muncitorească : Ion Bucur, topitor, Ion Dumitrescu, lăcătuș, Petre Dragomir, strungar, Gh. Bîrzan, tractorist. Unii studiază probleme legate de construcția de mașini, alții socialismul științific sau literatura română.

— Fiecare din noi — ține să ne spună strungarul Ion Dumitrescu — **de cîteva ori pe săptămînă, găsim timp să ne strîngem aici, ca să mai învățăm unele lucruri.**

Într-o cameră, am găsit strînși în jurul unei mese, cîțiva tineri. Făceau lectura piesei „Băieții veseli" de H. Nicolaide. Am reținut numele artiștilor amatori, care vor deține rolurile principale în această piesă : Nichita Haralambie, Doina Andreiaș, Valeriu Lojniță, Ilie Nicolici și alții.

Brigada artistică de agitație a pregătit din timp spectacolul pe care-l va prezenta în cinstea celei de-a 15 aniversări a proclamării republicii : „Mîini de aur". Le urăm succes deplin !

Înainte de a părăsi clubul I.M.U.M. ne-am abătut și pe la cercul de croitorie și acordeon.

Și la clubul „Cimentul păcii" am găsit mulți muncitori și tehnicieni, petrecîndu-și timpul cu folos. Lectorii ing. C. Stratulat, ing. Florica Popescu, Gh. Ochiulet și Vasile Buciumeanu de la Universitatea muncitorească ne-au vorbit de interesul cu care participă cei înscriși la cele patru discipline.

Membrii cenaclului literar „Nicolae Labiș" se întîlnesc destul de des la Casa raională de cultură, discută diferite probleme literare, citesc lucrările proprii, le analizează. Chiar în seara în care am vizitat Medgidia, tovarășul Petre Grofu, de la secția de drumuri și poduri, a supus discuției membrilor cenaclului poeziile scrise de el : „Am douăzeci de ani" și „Scrisoare către mama".

Tovarășul C. Timuș, secretarul cenaclului ne-a vorbit cu căldură de încercările literare ale lui Petre Stroe (pe care l-am întîlnit la bibliotecă), ale profesorilor N. Voinescu și D. Nedelea, de munca prodigioasă pe care o desfășoară Paul Pușcașu, un pensionar C.F.R.-ist, pentru culegerea folclorului nou.

— La concursul literar-muzical „Drobrogea de azi — Dobrogea de aur" ne-a spus el — **cenaclul nostru a primit un premiu II, două mențiuni și 38 diplome de merit.**

★

Asemenea zilnice evenimente se petrec între orele 20 și 24 la Medgidia la 15 ani de la proclamarea Republicii. Mai trăiesc azi acolo oameni care-și amintesc de cele trei becuri și de sacalele cu apă de băut. Dar a crescut deja generația care despre aces.e toate n-a auzit decît din povestiri. Este tînăra generație a unui oraș tînăr, al cărui adevărat act de naștere s-a semnat de abia în anii aceștia ai Republicii noastre.

Th. MARCAROV

REPUBLICĂ, LUMINĂ VIE

Versurile de ȘTEFAN TITA — Muzica de SABIN V. DRAGOI

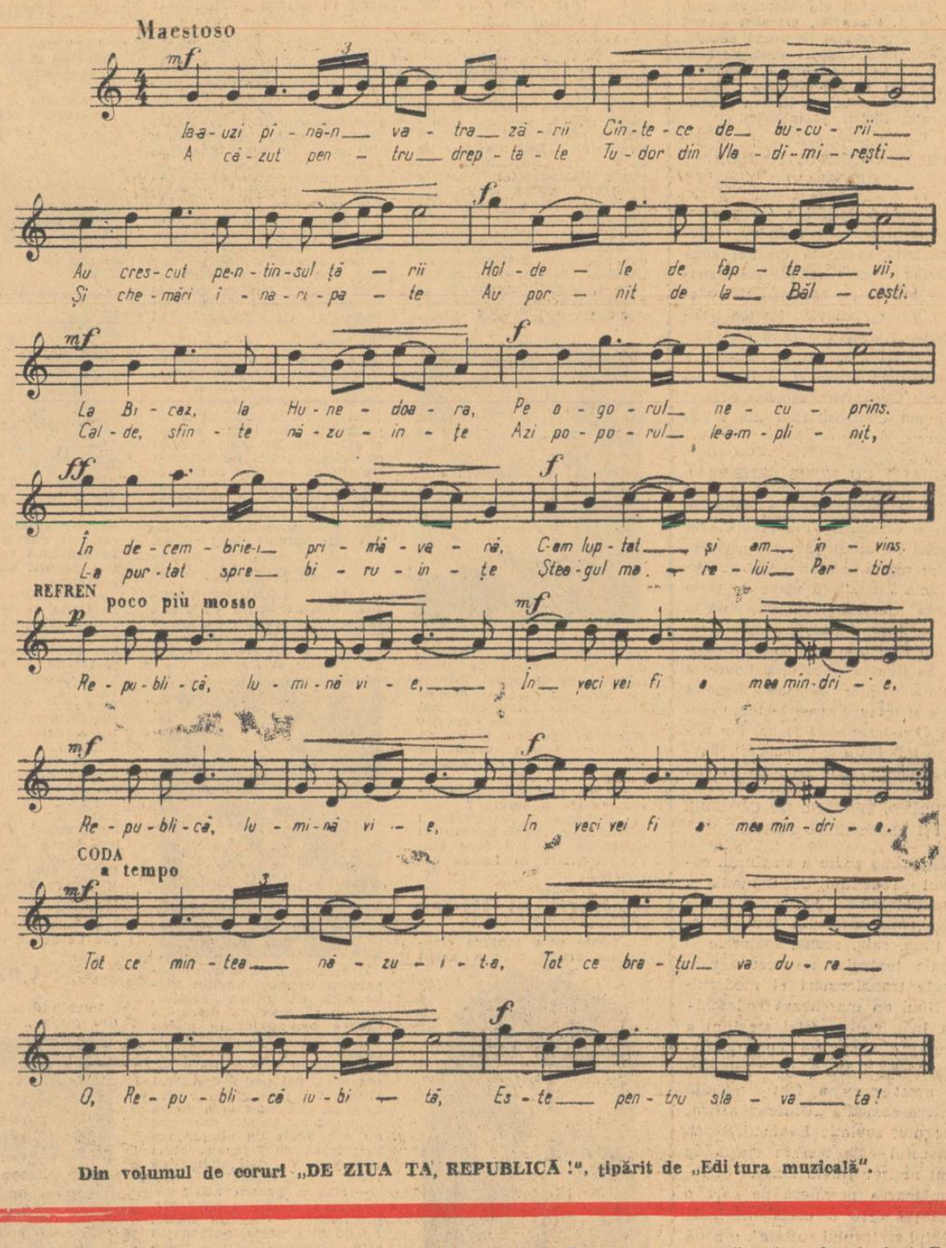

Din volumul de coruri „DE ZIUA TA, REPUBLICĂ !", tipărit de „Editura muzicală".

Fotografia : Mihai Popescu

DEZGROPAREA „GROAPEI"

La numai doi ani de la lichidarea „groapei" Floreasca, facem arheologie. Gurile escavatoarelor mușcă adînc din fosta groapă, răscolind adevărate straturi preistorice. Cinci orînduiri sociale s-au suprapus aproape simultan în acest punct, pe sterilul de sub vatra Bucureștiului, în nu mai mult de șapte-opt decenii. Cu o jumătate de veac în urmă, aici domnea legea junglei. Adunînd pe fundul groapei fetide, de sub scursorile Herăstrăului, sărăcimea unei zecimi de București, cucoana Floreasca o „înzestra" în rate, vînzînd celor ce nu aveau alt bagaj decît un lighean găurit, o rogojină și un pat de scînduri, loturi minuscule a căror plată se executa cu portăreii. Se înjgheba astfel aici, pe pardoseala de noroi fără anotimpuri din „groapa" Floreasca, una din acele mizerabile așezări ale decrepitudinii umane întîlnite la marginea tuturor metropolelor capitaliste. Dacă Roma, orașul spre care se spune că ar duce toate drumurile, își avea „borgatele" sale, dacă Parisul își înconjura periferiile cu o rețea de „bidonville", și pînă și trufașul și orgoliosul New York se putea făli cu „slums"-urile sale, de ce, adică-telea, n-ar fi avut și Bucureștiul nostru, „micul Paris" din „Belgia orientului", ceva asemănător ? Și atunci, pentru borgatele italiene, pentru bidonvilles-urile franțuzești și slums-urile americane, s-a găsit un corespondent românesc, botezat cu neaoșescul nume de „groapă".

Acum, cînd gura de oțel a escavatorului caută sterilul sănătos pentru vatra unui nou București, între suprafața curățită de cocioabele crescute cîndva ca mucegaiul pe fundul fostei groape, și solul curat, ies la iveală urmele cenușii, putrede și fărîmițate, ale sărăciei. Parcă ere geologice ne despart de acele timpuri. Și totuși, peticele de carton asfaltat reținut cu cîțiva bolovani ori cărămizi sparte pe scîndurile rare ale acoperișului, rogojina și gardul de lăturoaie, nici n-au apucat încă să putrezească de-a binelea. Se aciuise aici, ca prin toate gropile Bucureștiului, un popor sărman, muncitorii din tăbăcăriile orașului, gunoierii, săpătorii de canale, și mulți, foarte mulți țigani, cei mai oropsiți copii ai metropolei capitaliste, ca sicilienii din borgatele romane, ca marocanii și algerienii de prin bidonvilles-urile franțuzești sau ca negrii și portoricanii din slums-urile americane.

Acum doi ani, ultima „groapă" a Bucureștiului a fost lichidată. Salutam atunci îngropăciunea „groapei" nu cu tristețea parastasului, ci cu bucuria renașterii. Foștii locatari ai „groapei" ieșeau din groapă. Și totuși, pentru unii despărțirea de trecutul sumbru, căruia în ultimii ani i se dăduse cît de cît o notă de contemporaneitate prin stîlpii de electrică, prin pavajul proaspăt al ulicioarelor și prin difuzoarele stației de radioficare, se făcea cu inima strînsă. Cei ce își încropiseră în această lagună a mizeriei o cît de mică căscioară, cu zorele în față și coteț pentru purcel în fundul curții, priveau viitoarea viață în blocul cu zeci de apartamente și ascensor, cu oarecare ostilitate. Dar aici arhitecții noii urbe nu mai puteau aduce reparații trecutului doar prin „plombe" de rectilinii. Trebuia procedat prin măsuri radicale, așa cum se procedase cîndva cu cloaca Crucii de Piatră, cu „groapa" Tonolei sau cu atîtea foste mahalale ale „micului Paris", care trebuia să devină marele și unicul București. Și atunci, în groapa Floreascăi, împrejmuită vremelnic cu un gard de scîndură deasă, au coborît buldozerele. Apoi, timp de doi ani, basculantele au răsturnat peste molozul de glină putredă al „groapei" pămînt sănătos, cărat de pe șantierele capitalei. Parcă se lecuia o rană... Se îngropa trecutul.

Iar acum, facem arheologie. Pe marginea de sud-est a fostei „groape" escavatoarele au săpat adînc, pînă dincolo de stratul de apă de sub solul Floreascăi, descoperind în pereții cavităților, ca într-un anticlinal tăiat în secțiune, stratificarea sărăciei îngropate. Pe fundul cavităților s-a depus, compact, rece, teluric, betonul monolit al viitorului. Și deodată, pe la mijlocul lui iunie, a izbucnit spre înălțimi primul bloc-turn ridicat din fosta „groapă". Cuvîntul „izbucnit" n-are aici nici o funcție metaforică. Am văzut destui oameni care, deși locuiau chiar în vecinătatea proaspătului șantier, privind de la o zi la alta noua construcție, se frecau la ochi. Ritmul depășea verosimilul. Douăsprezece etaje în douăsprezece zile. Un bloc alb cu pereți din beton armat, de înălțimea cunoscutului palat al telefoanelor, construit de la fundație pînă la copertina de pe acoperiș, în mai puțin de două săptămîni. Un etaj pe zi. Șase blocuri-turn de douăsprezece etaje, cu patru apartamente de trei și patru camere la fiecare nivel. Peste o mie de camere de locuit, spațioase, pline de lumină, exact cîte coșmelii părăginite se grămădeau mai înainte pe fundul „Groapei". Cînd am pătruns pe poarta șantierului am simțit în nări mirosul aspru, uscat, al cimentului, gustul acrișor al varului stins, răcoarea umedă a betonului proaspăt. Se deschidea cîndva de aici o perspectivă care, pentru a putea fi privită, fruntea trebuia plecată : „Groapa". Noua perspectivă — rectiliniile pe verticală ale turnurilor albe nu se pot privi direct cu capul înălțat spre soare. Păcat că n-am păstrat intact un colț din fosta „groapă", o coșmelie din acelea, un petic din mizerabilul domeniu al Floreascăi, spre a-l arăta copiilor noștri, celor ce vin după noi și nu găsesc decît o Griviță trecînd printr-un defileu de palate multicolore, o Cuțaridă cu numele uitat, pierdut în neant, o Tonolă scăldată în azurul ce parcă se degajă din cupola albastră a Circului, atîtea și atîtea locuri care înainte fixau pe harta orașului pete întunecate, schimbate acum în puncte de lumină. Curînd, aici, în depresiunea fostei „groape", se vor tăia alei într-un parc verde, în dreapta se va înălța cupola de sticlă a unui patinoar artificial, cele șase blocuri își vor agăța perdelițe la ferestre...

— Hei ! Tovarășu' ! Ce umbli dom'ne așa, parcă ai fi cu capul în nori ?

— Scuzați-mă. Și abia am timp să sar din calea unei roabe nărăvașe cu roată de motocicletă, împinsă de un zdrahon roșcovan, cu mîinușî uriașe ca tăiate dintr-o întreagă oaie.

— Aici e șantier tovarășu', poat', să vă pice ceva în cap.

Îl cunosc pe zdrahon. L-am mai văzut undeva. Sînt sigur. Pornesc în urma lui.

— Tovarășe, alo, tovarășe !

— Ce mai e ?

— Eu te cunosc... Te-am văzut acum doi ani...

— Poate...

— Te-am văzut aici, în Groapă. Erai într-o dispută cu un șofer de pe camionul care îți căra lucrurile.

— Aha... Și ?

— Mă bucur să te revăd.

— Da... Și ?

— Sînt ziarist.

— Ce spui, frate ? Te credeam vreunul care își alege de pe acum etajul și apartamentul... Te-am luat cam tare...

— Nu face nimic... Acum doi ani nu prea săreai de bucurie că scăpai de groapă.

— Păi cîtă munculiță băgasem eu acolo !... Se spune că omul sfințește locul. Sfințisem și eu cu palmele astea un colțișor din „Groapă". În jur ți-era silă să te uiți, pînă ajungeam acasă îmi ziceam de o sută de ori că trebuie să fac orice ca să scap de acolo, dar cînd deschideam poarta... Mă înțelegi...

— Dar te-ai aranjat.

— Păi altfel cum ? Stau pe Mihai Bravu. Blocul „Carmen", balconul ăla de la etajul trei cu oleandru și zorele. Marin îmi spune. Și scoate din mănușă o labă cît lopata. Îi spun numele. Mă întreabă :

— Urci ?

— Urc.

— Atunci eu te las, și dacă scrii ceva să nu spui că nu mă bucuram cine știe ce atunci...

Apucă roaba de ulube și pleacă. Îl caut pe inginerul șef.

În înaltul celor douăsprezece etaje, urcă prin exterior o scară din bile de brad cu un zig-zag de scîndură proaspătă pus să crească o-cu un măsurător de niveluri. Calculează. Mă știe alături, dar își vede liniștit de treabă. Cînd termină, îmi spune fără nici o introducere :

— Ajungem nivelul celor mai înalte clădiri bucureștene. Privește : recordul îl deține blocul-turn de pe cheiul Dîmboviței, urmat imediat de semenul lui din Piața Palatului. Apoi vin Casa Scînteii, cupola Expoziției, clădirea Telefoanelor și, imediat, Parcul Floreasca. E ceva, nu ?

Îmi vine în minte o parafrază cu sens istoric : care o fi fost cea mai adîncă „groapă" bucureșteană ? Teiul, Tonola, Valea Plîngerii, Floreasca sau gropile lui Ouatu ? Dar avînd în față un inginer constructor, prefer să-i pun o întrebare concretă :

— În ce constă metoda cofrajului glisant ?

Mi se explică simplu, la fața locului. Pereții exteriori și interiori ai unui întreg etaj încap într-o formă unică, din cofraje demontabile. Forma aceasta urcă, treptat, chiar pe pereții blocului, de la un etaj la altul, începînd cu nivelul superior al postamentului și terminînd cu acoperișul. Între pereții cofrajelor se toarnă betonul armat în ritmul de un etaj pe zi. În douăsprezece zile, structura de rezistență a clădirii e gata pentru lucrările de finisaj. Ne întoarcem pe pămînt. Pe pămîntul chinuitei „groape" din care gura unui escavator mușcă locul celui de-al șaselea bloc. Patru sînt gata. Al cincilea la start. La al șaselea se toarnă fundația.

— Am văzut pe șantier pe un fost locatar al „groapei" — îi spun inginerului.

— Se poate. Nici n-o fi singurul. Am oameni minunați pe șantier. Sînt aici mulți dintre creatorii Circului de Stat. Specialiști în beton și zidari calificați. Vino mai des pe la noi.

Îmi place destinul „groapei". Dimineața, privesc de pe balconul casei sau de la fereastra redacției spre fosta „groapă". Îi număr etajele. A mai crescut cu unul.

În amurg, blocurile albe care țîșnesc spre înălțimi de pe fundul fostei „groape" se profilează puternic pe cerul de plumb. Pe zig-zagul scărilor de scîndură urcă un șir neîntrerupt de constructori. E schimbul de noapte. Sînt îmbrăcați cu scurteici, pantaloni groși și bocanci. Acolo sus, e răcoare. Îi zăresc cum urcă, unul în spatele celuilalt, pe scara frîntă, în cușca din bile de brad. Parcă ar fi un șir de mineri străbătînd o galerie verticală în mîna de întuneric a nopții. Sclipesc ferestrele marelui oraș și cenușiul albicios al peretelui de beton luminat de șiragul becurilor aprinse. Iar oameni urcă, urcă mereu.

Și pe măsură ce se înalță blocurile de aici, simți cum se îngroapă tot mai adînc, cum se duce și mai ajună în neant, sumbra „groapă" Floreasca.

Ioan GRIGORESCU

CU PRILEJUL CELEI DE A 15-a ANIVERSARI A REPUBLICII ȘI A NOULUI AN

REVISTA

magazin

transmite cititorilor săi CĂLDUROASE FELICITĂRI ȘI URĂRI DE NOI SUCCESE în munca pentru desăvîrșirea construcției socialismului în patria noastră, în lupta pentru apărarea păcii și în viața lor personală

La mulți ani!

Breviar

NOUA SIMFONIETĂ A LUI ŞOSTAKOVICI

● **DE CURÎND, Orchestra Simfonică a Filarmonicii din Moscova, condusă de A. Stasevici, maestru emerit al artei, a prezentat în primă audiție, în cadrul unui concert simfonic care a avut loc în sala mare a Conservatorului din Moscova, noua simfonietă pentru coarde și timpan a compozitorului Dmitri Şostakovici.**

CREAȚIA COMPOZITORILOR IUGOSLAVI

● ÎN SALA MARE a Conservatorului din Moscova a avut loc o seară muzicală închinată creației compozitorilor iugoslavi. Au fost interpretate lucrări de compozitorii Slavenski, Petar Konjovici, Marian Kozina, Milko Kelemen și D. Radici.

La concert a asistat o delegație a compozitorilor iugoslavi în frunte cu Alexandr Obradovici, secretar general al Uniunii Compozitorilor din R.P.F. Iugoslavia.

UN AFIŞ CU NUME CELEBRE

● Cîteva personalități renumite ale scenei și ecranului din Franța apar împreună pe afișul unui recent spectacol prezentat la Teatrul „Sarah Bernard" din Paris. Este vorba de piesa „Vulpile", de Lilian Hellman, pusă în scenă de Pierre Mondy (interpretul rolului lui Napoleon în filmul „Austerlitz"). În fruntea distribuției figurează numele actorilor Simone Signoret (care e și traducătoarea textului), Suzanne Flon (cunoscută la noi din turneul teatrului Vieux-Colombier), Raymond Pellegrin, William Sabatier etc.

ÎN CURÎND TEATRUL DE COMEDIE ÎȘI REDESCHIDE PORȚILE

● În prima parte a stagiunii, colectivul Teatrului de Comedie a fost oaspetele altor scene din București și, mai ales, din țară. În acest timp, sala, scena, foaierele și cabinele teatrului au trecut prin radicale transformări și modernizări. Noul an marchează redeschiderea în cursul acestei stagiuni a teatrului din spatele Poștei Centrale

În acest scop a fost pregătită premiera comediei „Umbra" a dramaturgului sovietic Evgheni Șvarț. Spectacolul este pus în scenă de tînărul regizor David Esrig.

Următoarea premieră pe care o pregătește este o piesă originală — „Șeful sectorului suflete", o nouă lucrare scrisă de Al. Mirodan, autorul pieselor „Ziariștii" și „Celebrul 702".

ÎN PREGĂTIRE LA TEATRUL „C. NOTTARA"

● *Patru noi spectacole, aflate în diferite stadii de pregătire, urmează să fie prezentate în a doua parte a stagiunii la Teatrul „C. Nottara". Este vorba de tragedia lui Shakespeare „Richard al III-lea" (în direcția de scenă a maestrului Ion Sahighian), comedia clasică spaniolă „Casa cu două intrări" (regia: Mircea Avram), „Peer Gynt" de Ibsen (pusă în scenă de George Rafael) și noua piesă a scriitoarei sovietice Vera Panova „Încotro flăcăule?...".*

SPECTACOLE ÎN DEPLASARE

● *Formații ale Ansamblului de cîntece și dansuri al C.C.S. au prezentat o serie de spectacole în deplasare, în regiunile Ploiești și Brașov, de asemenea în mai multe întreprinderi și instituții din capitală, la clubul Uzinelor „Grivița Roșie", la școala nr. 28 „Dr. Petru Groza" și altele.*

ROLURI NOI ÎN NOUL AN

În prag de an nou am stat de vorbă cu cîțiva dintre slujitorii scenelor noastre, chiar la locurile lor de muncă, fie în cabină, fie pe scenă după încheierea repetițiilor despre unul și același subiect, despre personajele cărora le vor da viață, despre noile roluri pe care le pregătesc și în care vor apărea în prima perioadă a anului 1963.

Clara Zahanasian

Este eroina principală din piesa „Vizita bătrînei doamne" a scriitorului elvețian Frederich Dürenmatt, pe care o va întruchipa, pe scena Naționalului, artista poporului AURA BUZESCU. Mărturisindu-ne admirația profundă ce o are pentru frumusețea lucrării, pe care o socotește „întru totul ca excepțională", arătîndu-ne că „Vizita bătrînei doamne" este o critică acerbă la adresa societății capitaliste, Aura Buzescu ne-a declarat:

— Rolul este de o foarte mare complexitate, extrem de bine construit de acest scriitor, ca de altfel întreaga piesă, oferindu-ți posibilitatea de a folosi cele mai subtile mijloace de expresie artistică pentru realizarea laturilor foarte variate și foarte profunde ale acestui personaj.

— Care este principala caracteristică a rolului?

— Deformarea caracterului omenesc, datorită banului și obligației de a-ți face singur dreptate în lumea capitalistă.

Richard al III-lea

...Poate oare încerca emoție un artist care a slujit

ani și ani de zile scena, așa cum a făcut-o artistul poporului GEORGE VRACA, directorul Teatrului „Constantin Nottara", vorbindu-ți despre noul său rol? Desigur! Și încă din plin!

— A-i da viață eroului titular din capodopera lui Shakespeare, „RICHARD AL III-LEA" este, fără îndoială, un lucru de grea încercare pentru orice actor, cît de experimentat ar fi el — subliniază, dintr-un început, George Vraca.

Vorbim despre Romeo și Hamlet, Troilus și Basanio, eroi din operele lui Shakespeare cărora George Vraca le-a dat viață în decursul carierii sale pentru ca apoi să ne continuăm discuția în legătură cu Richard al III-lea.

— Toată silința mea este de a merge spre o interpretare cît mai contemporană, aceasta este de altfel și concepția regizorală a spectacolului (direcția de scenă aparținînd maestrului emerit al artei Ion Șahighian). Cred că oricine joacă pe Richard trebuie să aducă o notă personală în redarea personajului. Drumul cel mai bun ni-l indică metoda de creație realist-socialistă, minunat instrument de muncă.

Actorul...

Actorul GRIGORE VASILIU BIRLIC intră în scenă la repetiție, pentru a-i interpreta pe Actorul din noua comedie a lui Aurel Baranga, „Adam și Eva".

Îl așteptăm pe artistul poporului Grigore Vasiliu Birlic pînă dă ultima replică, pentru ca apoi să discutăm despre personajul în pielea căruia am văzut că a și început să intre.

— Actorul este, după părerea mea, cel mai frumos rol al piesei și care sper să-mi... meargă, deoarece este vorba de un actor comic, dar care nu are decît un singur vis în viață: să joace roluri tragice. Vă dați seama că rolul îmi convine.

— Numai pentru atît?

— Stați că n-am spus tot, precizează, zîmbind Birlic. Pe de altă parte, personajul este înzestrat cu o mare umanitate și împotriva unor trăsături aparente, este un om cu o înaltă conștiință cetățenească. Pregătesc cu plăcere acest rol și pentru că îl continuă, într-un fel, pe Spiridon Biserică din „Mielul turbat", pe care tot eu l-am realizat la premieră. Se pare însă că rolul Actorului din „Adam și Eva" este mai adîncit, mai complex, și dă interpretului și mai mari posibilități de expresie.

Renatto

La Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. se pregătește spectacolul cu opera „Bal mascat" de Verdi. În rolul lui Renatto va apare artistul poporului NICOLAE HERLEA. Îndrăgostit în egală măsură de fiecare rol pe care-l interpretează, tînărul

bariton studiază, ca de obicei, cu adevărată pasiune. În legătură cu acest rol, el și-a amintit un amănunt important:

— Aflîndu-mă nu de mult în Italia, unde am cîntat în cadrul Festivalului de vară de la Castelo di Lombardia, am avut deosebita plăcere să-l văd și să-l ascult pe Tito Gobbi în această operă, la teatrul Reale din Roma, impresionîndu-mă foarte mult interpretarea artistic-vocală ce i-a dat-o lui Renatto. După reprezentanție m-am întreținut cordial, atît cu el cît și cu partenerul lui, tenorul Giuseppe di Stefano, un alt mare cîntăreț, iar subiectul principal al discuției a fost, bineînțeles, opera „Bal mascat".

Nicolae Herlea ne-a mărturisit apoi că rolul acesta îi atrage într-o mare măsură, atît pentru latura sa muzicală, cît, mai ales, pentru posibilitatea bogatului joc de scenă ce îl oferă.

Cezar

Vorbindu-ne despre Cezar din piesa „Cezar și Cleopa-

tra" de Bernard Shaw, pe care o montează Teatrul „Lucia Sturdza-Bulandra", artistul emerit FORY ETERLE, ne-a mărturisit că-l va juca peste puțin timp, dar că îl visează încă de pe băncile conservatorului.

— Cezarul lui Shaw nu are solemnitatea obișnuită a dramelor sau a tragediilor. Autorul i-a conferit o cantitate impunătoare de umor. Mă voi strădui să-i redau personajului simplitatea și genialitatea și să trec ca și el cu bine... Rubiconul.

Prințesa Luiza

Actrița SANDA TOMA va interpreta rolul Prințesei în noua premieră a Teatrului de Comedie cu piesa lui Evgheni Svarț, „Umbra". O vedem pe actriță cum repetă cu regizorul D. Esrig, aceași scenă, odată și încă odată, căutînd să dea rolului cît mai multă autenticitate.

— Prințesa Luiza, ne spune Sanda Toma, este o victimă a modului de organizare a societății în monarhie. Mostenitoare a tronului și cam puțintică la minte, ea devine pur și simplu o unealtă. Sînt interesante stările ei sufletești: prințesa e plictisită, capricioasă, ea a fost astfel crescută și educată încît nu poate lua niciodată singură o hotărîre. Chiar cu dragostea are complicații. Deși o dorește e pur și simplu... speriată de ea... Rolul ridică probleme interesante în creație și sper să-mi ofere pe scenă adevărate satisfacții.

★

...An nou, roluri noi, visuri noi.., Visuri din ce în ce mai îndrăznețe... Venirea lui '63 înseamnă pentru artiștii noștri dorințe și mai mari de realizare, pentru ridicarea pe o treaptă superioară a calității spectacolelor.

Sandu NAUMESCU

Liviu Ciulei la pupitrul „Operei de trei parale"

În 1728, un dramaturg englez de mină a doua, pe nume John Gay, avu ideea să scrie o piesă cu personaje alese numai din drojdia societății timpului. Astfel se născu „Opera calicilor", care îl salvă de la anonimat și îl pricopsi cu o pleiadă întreagă de urmași literari ce exploatară subiectul în felurite reluări și reeditări. Într-o zi însă, steaua ilustrului părinte literar al vagabonzilor, hoților și tîlharilor Londrei, apuse. Asta se întîmplă cînd Bertolt Brecht, prelucrînd „Opera calicilor", scoase dintr-însa „Opera de trei parale", atroce vivisecție a burgheziei de dinaintea celui de-al doilea război mondial.

— Prin urmare, piesa lui John Gay a rămas doar un document de istorie literară.

— Da. Dar nu e pentru prima oară cînd reeditările lui Brecht, pun în umbră originalul.

Documentat în materie de dramaturgie brechtiană, LIVIU CIULEI nu duce lipsă de argumente.

— Brecht l-a pus la arhivă pe Grimmelshausen cu „Mutter Courage", și pe scriitoarea Hella Viriolöki cu „Domnul Puntila și sluga sa Matty"...

— Și o veche legendă chineză cu „Cercul de cretă caucazian". Dar n-a căzut oare el însuși în capcana aceasta?

— ?!

— În „Opera de trei parale" a semnat de fapt o veritabilă declarație de război împotriva burgheziei de acum aproape treizeci de ani. Oare declarația nu s-a învechit față de capitalismul de azi?

— Adevărat că Brecht a demascat burghezia timpului cu arme specifice. Mă gîndesc că maniera lui amintește de stilul gravurilor și desenelor protestatare ale lui Masereel, Georg Grosz sau Käthe Kollwitz. Dar în esență, a surprins atît de bine trăsăturile rapace ale burgheziei încît piesa lui își păstrează actualitatea și astăzi. Unde mai puneți că, în 1946, Brecht a și rescris cîteva songuri: „Cîntecul tunurilor", „Balada vieții agreabile"... Tocmai ca să accentueze și mai mult semnificația actuală a piesei, să fie „la zi" cu înfățișarea capitalismului contemporan. În sensul acesta orientăm spectacolul pe care-l va prezenta teatrul „Lucia Sturdza Bulandra".

— Și cum intenționați să o realizați? Mă refer la ideea fundamentală a spectacolului.

— Demontarea fastuluI strident al trimbițatului mod de viață capitalist. Să arăți spectatorilor paietele de reclamă, desfășurată cu tot arsenalul infernal al publicității moderne, și în același timp să scoți la iveală toate atrocitățile ce colcăie sub pojghița subțire de poleială.

— Puteți să ne expuneți cîteva modalități de realizare a lui în spectacol?

— Da. De exemplu, prăvălia lui Jonathan Peachum nu e o simplă dughiană de negustoraș, ci altceva: un mare magazin automatizat, cu zeci de dactilografe, dictafoane și așa mai departe.

— Și stăpînul său?

— Jonathan Peachum însuși? Îl văd ca pe un rechin de mare finanță, care a făcut din cerșetorie un uriaș „bussiness". Ghicesc că e specialist în loviturI la bursă, un calculator cu sînge rece. Și cu o deviză scrisă cu cerneală simpatică pe eleganta lui carte de vizită: „Niciodată să nu faci afaceri cu un om de care să nu fii sigur că-i poți suci gîtul".

— În cazul acesta, pe Mackie-„Șiș" îl imaginați probabil ca pe un gangster...

— Fără îndoială că da. Dar cu un amendament: în măsura în care este victima unei societăți atroce, este și unul din realizatorii ei. La prima vedere, ar putea părea un „dur", războindu-se cu urzelile perfide ale lui Peachum. Dar judecați această deviză a lui: „Cu cît ai mai mulți bani, cu atît ești mai liber". Sau alta: „Să cunoști legea, ca să știi s-o ocolești". Martir al lui Peachum? Nu. Mackie-„Șiș" e împotriva tuturor, pentru propriile-i interese, și ucide fără remușcări, la fel de „civilizat" însă ca și Jonathan Peachum.

— Se pare că „Opera de trei parale" solicită calități multiple interpreților: și de actori, și de cîntăreți, și de balerini...

— Firește, fiecare actor din distribuție apare în triplă postură. Și Mimi Enăceanu, și Jules Cazaban, Lazăr Vrabie, Maria Tănase, Margareta Pîslaru, Vili Ronea.

— Și decorului ce rol îi atribuiți?

— De comentator... tăcut. Prezent pentru sugerarea atmosferei, dar lăsînd loc liber desfășurării jocului actoricesc. E o problemă destul de dificilă, pe care încerc să o rezolv împreună cu I. Oroveanu.

A. SANDU

AVANCRONICĂ MUZICALĂ

Orchestra simfonică a Filarmonicii de Stat „George Enescu" încheie anul 1962 cu două concerte, dirijate în aceeași zi, 30 decembrie, la orele 11 și la orele 20, de Mircea Cristescu. Concerte de întîmpinare a celei de a XV-a aniversări a Republicii Populare Române, ele prezintă în programul lor comun, două prime audiții românești și anume lucrarea „Dansuri festive" de Anatol Vieru și Concertul pentru vioară și orchestră de Pascal Bentoiu, acesta din urmă în interpretarea artistului emerit Ștefan Gheorghiu.

Se impune constatarea că întreaga primă parte a concertelor Filarmonicii, uvertura și tradiționala piesă cu solist, sînt creații românești aparținînd unor tineri compozitori, formați în anii de avînt artistic ai puterii populare.

„DANSURI FESTIVE" DE ANATOL VIERU

Nu de mult Anatol Vieru a înregistrat un mare succes pe plan internațional. I s-a atribuit Marele Premiu, unic și indivizibil al Concursului internațional de compoziție de la Geneva, pentru lucrarea sa „Concert pentru violoncel și orchestră". Această mare izbîndă artistică, ce se răsfrînge asupra întregii noastre creații muzicale, confirmă declarația făcută cu ani în urmă de Aram Haciaturian la postul de radio Moscova: „Neobișnuitul său talent, adîncă înțelegere a problemelor artei muzicale din țara sa, o mare cultură muzicală și generală, ne îndreptățesc să credem că Vieru va putea, în anii următori să ocupe un loc de frunte în pleiada compozitorilor talentați din R.P. Română".

Lucrarea „Dansuri festive" compusă în anul 1962 este o scurtă uvertură de concert, ce păstrează forma clasică a succesiunii unei mișcări lente, inițiale, urmată de o însiruire de teme de joc, ce se înlănțuie într-o accelerare progresivă. Apare clară intenția autorului de a continua cu „Dansuri festive" tradiția stilului rapsodic, inițiată de George Enescu și continuată de P. Constantinescu, M. Negrea, Th. Rogalski. Alcătuită din secvențe bazate pe micro-teme dansante, de alură populară, lucrarea „Dansuri festive" începe și se încheie cu expunerea polifonică a melodiei cunoscutului cîntec coral al lui Anatol Vieru „Țară scumpă, să-mi trăiești".

CONCERTUL PENTRU VIOARĂ ȘI ORCHESTRĂ DE PASCAL BENTOIU

Este cea de a doua primă audiție românească. Cu o formație inițială de violonist, elev al academicianului Mihail Jora, Bentoiu și-a sporit cu fiecare an numărul lucrărilor și capacitatea de a aborda cu succes variate forme muzicale. Bilanțul muncii sale creatoare este apreciabil: o simfonie, 3 concerte, poemul simfonic „Luceafărul", tripticul simfonic „Grădinile Bucureștiului", o bogată recoltă de lieduri pe sonetele de dragoste ale lui Eminescu și pe poeme de St. O. Iosif, M. Beniuc și N. Cassian. Pascal Bentoiu și-a făurit un stil simfonic personal, ce apare ca o originală emanație și sinteză a elementelor folclorice.

Concertul pentru vioară și orchestră este alcătuit din 3 părți, dar succesiunea lor neobișnuită amintește de Sonata nr. 1 în fa diez minor pentru pian de George Enescu, partea lentă, de expresie și expansiune melodică, fiind situată la sfîrșitul lucrării. Pornind de la o singură temă, autorul îi valorifică posibilitățile polifonice în prima parte (o Passacaglia), apoi îi exploatează valențele ritmice în partea II-a, un Presto plin de vervă, pentru a încheia Concertul cu o mișcare lentă, Adagio, în care principiul melodic se afirmă în toată plenitudinea sa lirică.

★

Programul se încheie cu Simfonia a 4-a în fa minor de P. Ceaikovski (1840-1893), compusă în anul 1877 și prezentată în primă audiție sub bagheta lui Nikolai Rubinstein la Moscova. Este o creație monumentală de amplă respirație, o adevărată „dramă instrumentală fără cuvinte", realizată în același an cu opera „Evgheni Oneghin" și cu celebrul concert pentru vioară. De la tema introductivă a elămurilor, amenințătoare, ca un semnal de luptă și pînă la sfîrșitul părții a 4-a, compozitorul deapănă un șir de imagini puternic contrastante din a căror înfruntare se țese acțiunea simfonică de un dramatism adînc. În întreaga simfonie strălucește prin umorul său spontan, celebrul scherzo (partea 3-a) în care coardele imită sonoritatea instrumentelor populare ruse. Finalul descrie în culori vii o sărbătoare populară, acesta fiind sensul citatelor folclorice. Dar în această atmosferă optimistă se mai aude trecător tema amenințătoare a introducerii, germenul și ideea dominantă a simfoniei.

V. CRISTIAN

INTERVIU CU RÎSUL

— Cred că v-am mai văzut...

— Da, apar uneori pe scenă (chiar și în lucrările originale), mă mai puteți întîlni uneori (destul de rar, ce-i drept) în revistele umoristice, în literatură, iar în viață mă aflu în mod permanent.

— Nu-mi amintesc prea bine unde, dar am auzit că apăreți și într-o nouă comedie...

— Aproape exact: voi apărea dar nu într-o comedie, ci într-o falsă tragedie: „Proștii sub clar de lună" de Teodor Mazilu.

— Ce caută proștii sub clar de lună?

— Nu caută, sînt căutați. Autorul i-a pus în lumina necruțătoare a clarului de lună pentru a scoate în evidență, printr-un savant joc de umbre și lumini, toată hidoșenia lor. Cu multă vigoare satirică demască piesa anumite elemente corupte de morala burgheză, pe escroci și complicii lor. În prostia lor, aceste elemente își închipuie că au sentimente omenești, încearcă să trăiască drame autentice și chiar tragedii. Încercări sortite, bineînțeles, eșecului. Apare astfel foarte clar, prin contrast, că umanismul este o trăsătură proprie numai celor cinstiți și demni, celor care trăiesc într-adevăr o viață nouă și nicidecum rămășițelor mai mult sau mai puțin colorate ale trecutului. Piesa constituie astfel o irevocabilă condamnare a moravurilor rămase din vremuri apuse, a pretinsei etici burgheze, și o afirmare pasionată a idealurilor morale comuniste.

— Cum merg repetițiile?

— Destul de greu. Literalmente actorii rîd de se „prăpădesc" (am pus ghilimelele ca să se înțeleagă că e vorba doar de un sens figurat), și regizorul de-abia îi poate stăpîni. Regizorul este Lucian Pintilie, pictorul scenograf este Paul Bortnovschi iar actorii sînt: Octavian Cotescu, Rodica Tăpălagă, Vali Voiculescu, Dem. Furdui, Rodica Suciu, Beatrice Biega, Mimi Enăceanu, Gh. Oprina, Gh. Novac.

— Un moment că sînt tare alarmat; dacă asta este situația, cum se vor termina repetițiile?

— Te rog nu confunda una cu alta. Eu sînt doar RÎSUL! Sînt convins că, pînă la urmă, totul va fi bine și te voi invita chiar la premiera Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra". Altceva mă frămîntă: oare spectatorii se vor distra tot atît de bine pe cît se distrează actorii la repetiție?

— Aceasta e întrebarea. Întrebare la care, de altfel, vom primi în curînd răspunsul.

Interviu luat de B. DUMITRESCU

NE VIZITEAZĂ...

Luna ianuarie va fi deosebit de bogată în manifestări muzicale. Atît în capitală, cît și în orașele țării, își vor da concursul artiști de peste hotare. Între 9 și 13 ianuarie va cînta la Sibiu și Timișoara pianistul iugoslav TREBOJEVIC DUSAN. Un alt oaspete al țării noastre va fi dirijorul maghiar ANDRAS KORODY. Artistul maghiar, laureat al premiului „Frantz Liszt", profesor de dirijat la școala superioară de muzică din Budapesta, va dirija concertele prezentate de Filarmonica din Iași la 18 și 19 ianuarie, urmînd apoi să conducă două dintre spectacolele Teatrului de Operă și Balet din R.P.R. Violonistul PIOTR CHRISTOSCOV din R. P. Bulgaria va concerta la mijlocul lunii ianuarie, în orașele Satu Mare, Craiova și Arad; repertoriul său cuprinzînd lucrări de Brahms și Beethoven.

Cunoscuta soprană cehă MARIA TAUBEROVA, artistă emerită, una din frunțașele operei cehoslovace, va cînta la Teatrul de Operă și Balet din București, precum și la Iași și Cluj apărînd în spectacolul cu opera „Traviata". Ne va vizita și cuplul polonez de dans format din MARIA KRZYSZKOWSKA și HENRYK GIERO, primi-balerini ai Operei din Varșovia.

Cuplul de balerini polonezi Maria Krzyszkowska și Henryk Giero

Soprana cehă Maria Tauberova

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ

Teatrul pentru Tineret și Copii:

„Micuța Dorrit",

dramatizare de Ion Cojar și H. R. Radian

Acum, cînd s-a așternut și covorul alb al zăpezilor de gală, din atmosfera sărbătorilor de iarnă nu mai lipsea decît bătrînul Dickens, și Teatrul Tineretului, oferindu-ni-l n-a făcut decît să respecte tradiția tot atît de legată de acest moment, ca și bradul, ca și neaua. Că darul, după o clipă de intensă plăcere, e uitat apoi, asta ține, poate, tot de tradiție. N-ar trebui totuși să fie așa, și aș voi ca nu astfel să se întîmple cu darul Teatrului Tineretului, în care este cuprinsă o intenție cîtuși de puțin ocazională.

Ion Cojar și H. R. Radian au practicat dramatizarea la modul cel mai simplu, la modul care se leagă de faptul că, astăzi, cînd în materie de teatru nu mai există nici o prejudecată, și nici măcar vreun principiu rigid, agitația la rampă, în fața cortinei lăsate, dă impresia absolută a dinamicii cuprinzătoare, și iluzia acțiunii. E o iluzie, evident, și spectatorul o simte, chiar dacă se face că o acceptă, sau dacă vreți, chiar dacă are iluzia că o acceptă. Tot ceea ce, în dramatizarea micuței Dorrit se petrece în fața cortinei, și vrea să redea scenele și atmosfera suferințelor și luptelor dintre țăranii chiriași ai lacomului, crudului și ipocritului Casby, nu are nimic de a face cu autenticitatea strict dickensiană a fenomenului, după cum tot ceea ce se petrece în scenă, cu cortina ridicată, nu va dezvălui niciodată, în adîncime, drama lui Arthur Clennam, tînărul generos, avîntatul creator al lui Pancks, și nici măcar nu va da o vagă idee despre fenomenul luminos al acelei Amy Dorrit, fetița născută și crescută în închisoarea datornicilor, floare a protestului împotriva mizeriei și nedreptății sociale a Angliei victoriene. Un critic literar de mare talent l-a numit pe Dickens, în primul rînd creator de oameni, și din această calitate a geniului său, nu mai rămîne, nu mai poate rămîne nimic într-o reducție a bogăției sale epice la firul unic al unei însăilări dramatice. Astfel încît, ceea ce este de observat în primul rînd în dramatizarea lui I. Cojar și H. R. Radian este caracterul ei nedickensian.

Un asemenea rezultat ține, după părerea mea, de destinul aproape general al dramatizărilor, iar cea de față, adresîndu-se mai ales unui public de copii și adolescenți, poate avea meritul, foarte considerabil, de a stîrni curiozitatea acestora, și de a-l îndemna la lectura operei originale. Teatrul este în general mai atractiv, mai accesibil copiilor, și dacă unul din rezultatele sale se dovedește a fi dezvoltarea gustului pentru lectură, iată împlinită o latură a acțiunii sale educative, și nu dintre cele mai neglijabile.

Pînă atunci, drama realizată după Micuța Dorrit rămîne o poveste foarte simplă: pe drumul misiunii de generozitate pe care și-o asumă spontan tînărul Arthur Clennam pentru reabilitarea și eliberarea unui om închis pe nedrept în închisoarea datornicilor, drum absolut coincident cu acela al dragostei față de Dorrit, fiica nefericitului întemnițat, răsar racilele sinistre ale societății engleze din prima jumătate a secolului al IX-lea. Nu lipsește nici șarja la adresa birocrației britanice, caricatura groasă a faimoșilor oameni de afaceri, a tentacularei laude burgheze, imperiale și colonialiste, în care omul cinstit nu este decît victima imensului măcinîș al morii capitaliste...

Spectacolul stă într-o destul de curioasă independență față de textul dramatizării, care, operă a unor oameni în primul rînd de teatru (unul dintre autori este regizor și chiar regizorul spectacolului) au căutat mai ales dinamica și efectul scenic. Totuși spectacolul se dovedește lent și monoton, și aceasta din cauză că agitația din fața cortinei rămîne mult exterioară fondului, adică dramei din scenă, în care caracterele nu se înfruntă și nu se definesc. Regizorul Ion Cojar a lucrat simplificînd la exces și abătîndu-se, într-un fel de la propria sa operă literară, melodramatizînd static. Cu toate eforturile sale, interiorul bătrînei și sumbrei locuințe a familiei Clennam e lipsit de atmosferă, iar strada londoneză nu respiră cîtuși de puțin în gesticuloasele și zgomotoasele dialoguri din fața cortinei. În general, mișcarea e inabilă. Sînt însă și momente bune, acestea mai ales pe linia cîte unui moment individual al muncii regizorale cu actorul. S-a muncit mult în direcția interpretării pentru realizarea unei variații și a unei colorații de individualitate, și e păcat că accentul nu a căzut proporțional cu importanța eroilor și cu semnificația lor, mai adîncă.

Astfel, pe Amy Dorrit, nu am simțit-o luînd inițiativa, instinctivă dar energică a unei primeniri morale a celor din jurul său, ea fiind menținută la rangul aparției drăgălașe și înduioșătoare. La aceasta a contribuit poate și interpreta, Alexandrina Halic, înzestrată cu multă frăgezime, cu o dulceață reală remarcabilă, dar părînd a se mulțumi cu desăvîrșire a semăna cu o mică păpușe blondă, zulufată, surîzătoare, și cu gropițe în obrajii de porțelan, Dorrit este, cu toată ingenuitatea și candoarea ei constantă, eroina unei drame cumplite, iar interpreta n-a vrut să arate aceasta, cu nici un preț. Pe Arthur Clennam l-a jucat Gheorghe Vrînceanu, tînăr cu multe calități, printre care i-am cunoscut cîndva, pe aceea a mobilității, a vioiciunii, a unui lirism sănătos și energic. Pe falsa sa mamă, adoratoarea banului, și roaba preasmerită a dumnezeului protestant și puritan a interpretat-o Eugenia Eftimie, ale cărei excelente calități s-au arătat și aci, dar care a realizat o compoziție puternică, totuși cam monotonă. Neamțu Ottonel a dovedit încăodată virtuozitatea sa în compozițiile care plutesc pe linia între comic și tragic, după cum Marcel Gingulescu și-a arătat siguranța în rolul păzitorului Casby, căruia i-a dat, poate, cea mai autentică dintre înfățișările spectacolului. Rolul cel mai iertfit prin simplificările fatale ale dramatizării este rolul lui Pancks care a rămas surprinzător pentru spectator în sensul nedumeririi și al gratuității. Marcela Demetriad a dat multă omenie rolului bătrînei doici Affery, Ion Popescu, Ion Gheorghe Arcudeanu, Ilie Frimu, Gh. Gimă, Nicolae Ifrim, N. Niculescu-Stere, Mișu Andreescu și alții, au întregit, cu bune rezultate, ansamblul în roluri fără întindere.

Radu POPESCU

Prezențe românești peste hotare

Poposind la Ankara

Valentin Teodorian, înapoindu-se de curînd din Turcia, ne-a împărtășit cîteva impresii cu privire la popasul pe care l-a făcut la Ankara.

— Am apărut în trei spectacole, alături de artiștii turci, pe scena Operei din Ankara, interpretînd rolul lui Alfred Germond din opera „Traviata" de Verdi. Turcii obișnuiesc să prezinte la operă cîntăreți străini în abonament: aceiași operă e cîntată de mai multe ori, pînă ce tot publicul amator de operă din Ankara ajunge să vadă spectacolul. Publicul a manifestat un deosebit interes față de un sol al artei românești, bucurîndu-mă de o excelentă primire. Opera în care am cîntat a cîștigat un frumos prestigiu datorită faptului că aici au cîntat artiști de renume mondial, printre care Maria Calas, Dimităr Uzunov, Nicola Rossilemeny. Din distribuția în care am fost încadrat la spectacolele mele o impresie deosebită mi-a produs soprana Suna Korad, care probabil va juca pe scena Teatrului nostru de Operă și Balet chiar în această stagiune.

Valentin Teodorian, care este profesor la catedra de canto a Conservatorului „Ciprian Porumbescu", a vizitat cu prilejul călătoriei sale la Ankara, conservatorul de muzică din localitate.

— Aici, continuă interlocutorul, **directorul conservatorului, profesorii și studenții s-au interesat îndeaproape de cîntul românesc, punîndu-mi mai multe întrebări cu privire la învățămîntul nostru artistic-muzical.**

S. N.

ECOURI CINEMATOGRAFICE

● **LA FESTIVALUL filmului care a avut loc la Bergamo, juriul a acordat regizorului polonez Tadeusz Makarczynski premiul întîi, pentru filmul său „Vrăjitorul".**

● CARLO LIZZANI pregătește un film despre moartea lui Benito Mussolini. Titlul: **„Procesul de la Verona".** Rolurile principale sînt deținute de Silvana Mangano și Frank Wolff.

● CEL MAI RECENT rol al cunoscutului actor sovietic Nikolai Kriucikov: bătrînul vînător Semion Teterin din filmul **„Tribunalul".** Acesta este cel de-al 70-lea rol de film al lui Kriucikov, care are în prezent 50 de ani.

● **SUPERPRODUCȚIILE costisitoare, de mare montare, care erau specialitatea regizorului și producătorului Cecil B. de Mille, continuă să fie la modă în occident. Regizorul Sergio Leone, supervizat de Robert Aldrich, a realizat astfel o reconstituire în culori a legendei biblice despre Sodoma și Gomora. Filmul, care durează aproape 3 ore, reunește numeroase vedete internaționale: Stewart Granger, Rosanna Podesta, Stanley Baker, Pier Angeli etc.**

● DINCOLO de cercul polar, într-o localitate nou construită, **se va petrece acțiunea unui nou film pe care regizorul Konstantin Voinov îl pregătește la studioul „Mosfilm". Eroii sînt trei tineri — un tehnician, un inginer și o arhitectă — care au ajutat la construirea noii localități. Ei vor fi interpretați de actorii Oleg Tabakov, Ivan Pereverzev și A. Șeremetieva.**

● CINEREPORTAJUL **„O fereastră deschisă către o lume necunoscută"** înfățișează curenții de înaltă frecvență filmați pentru prima oară, datorită unui aparat construit de către soții Kirilan, inventatori sovietici. Pe ecran se succed felurite imagini de frunze de plante a căror fotofilmare interioară a fost obținută prin această metodă. De asemenea, s-au obținut fotografii ale organismului omenesc în regiuni inaccesibile în mod curent, cum ar fi inima. Fotografia de înaltă frecvență permite științei, să pătrundă în misterele „lumii invizibile", în numeroase domenii.

● **„OCTOMBRIE", filmul clasic al lui Eisenstein, se restaurează în momentul de față de către regizorul G. Aleksandrov. Filmul a fost turnat în anul 1927 după lucrarea lui John Reed „Zece zile care au zguduit lumea". În curînd filmul va apare pe ecrane.**

● SOPHIA LOREN, Anthony Perkins și Jean Pierre Aumont dețin rolurile principale într-un film de suspensie și tensiune întitulat **„Cuțitul în rană"** și realizat de regizorul Anatol Litvak.

● DUPĂ filmul **„Odihna soldatului"**, cunoscuta actriță franceză Brigitte Bardot va apare în filmul regizorului Roger Vadim, **„Paris 1925".** Turnarea filmului va începe în ianuarie 1963. Va fi o comedie muzicală, în care Brigitte Bardot va interpreta un rol de dansatoare și cîntăreață.

● PE BAZA unui nou scenariu scris de cunoscutul scriitor și cineast progresist italian Cezare Zavattini, urmează să se realizeze, la începutul anului 1963, filmul **„Misterele Italiei".** Regia va fi semnată de trei debutanți.

● **„BOXERUL ȘI MOARTEA" se numește filmul pe care l-a terminat tînărul regizor slovac Peter Solan, după o nuvelă a scriitorului polonez Iosef Hen. Acțiunea filmului se petrece într-un lagăr de concentrare. Interpreții care apar pe ring sînt actorul slovac Stefan Kvietic, iar partenerul lui, actorul german Manfred Krug.**

● **VĂ MAI AMINTIȚI de Viviane Romance? Celebra „vampă" din filmele comerciale la modă cu ani în urmă, reapare acum pe ecran, într-o postură cu totul diferită. Ea este partenera lui Jean Gabin, într-un nou film al regizorului Henri Verneuil, „Melodie în subsol".**

● **„STĂPÎNUL ȘI SLUGA" este titlul unui nou film artistic al studioului „Armenfilm" din Erevan. Scenariul are la bază o poveste a clasicului literaturii armene Ovanes Tumanian. Regia aparține lui D. Kesaian, absolvent al Institutului de Cinematografie din Moscova.**

● **„ANTILOPA ALBASTRĂ se numește filmul, o comedie sportivă, care se realizează în studiourile „Tallinfilm". În film nu apare antilopa, aceasta este denumirea unei biciclete inventate pentru concurs de către tînărul constructor, eroul filmului.**

Se filmează o secvență din filmul romînesc „Tudor Vladimirescu", cu doi dintre protagoniștii peliculei, Lica Gheorghiu și Emanoil Petruț

Noi filme documentare românești

ULTIMA „șarjă" a studioului „Alexandru Sahia" reflectă multilaterala activitate care se desfășoară în acest colectiv. Iată care sînt, pe scurt, cele mai noi realizări din ultima perioadă:

„ASALTUL CERULUI" este titlul unui documentar închinat celor doi înaintași ai aviației românești, Traian Vuia și Aurel Vlaicu. Realizat la cererea Ministerului Forțelor Armate, filmul a fost regizat și filmat de P. Țuțuleasa, pe baza unui scenariu scris de maiorul Cornel Vasiu și P. Țuțuleasa.

Iată și titlurile filmelor documentare, majoritatea adresate oamenilor muncii de la sate:

„CULTURI INTERCALATE ȘI SUCCESIVE". Filmul înfățișează metoda agrotehnică care trebuie folosită pentru practicarea culturilor intercalate și a celor succesive (sau duble) pe aceeași suprafață, în vederea sporirii producției agricole. (Scenariu: ing. P. Martin; imagine: Carol Mihuț; regie: Doru Cheșu).

„NOI TERENURI REDATE AGRICULTURII IN G.A.C.". Filmul înfățișează modalitățile pentru folosirea terenurilor mlăștinoase, stufărișuri etc, pentru valorificarea rezervelor mari care există în vederea sporirii suprafeței arabile. (Regia: D. Done, scenariu: ing. C. Tudorache, ing. Virgil Miron și D. Done; imaginea Gh. Georgescu).

„FOLOSIREA GUNOIULUI DE GRAJD ȘI AMENDAMENTELOR CALCAROASE" (scenariu: ing. I. Muscalu; imaginea: C. Mihuț; regia: Doru Cheșu).

„LUCRĂRI MECANIZATE DE CALITATE SUPERIOARĂ". Filmul se adresează mecanizatorilor din S.M.T. indicînd căile prin care se pot realiza lucrări mecanizate de calitate superioară. (Scenariu: ing. V. Dobrescu; imaginea F. Patakfalvi; regia: I. Terner).

„PORUMBUL HIBRID — ASIGURĂ RECOLTE BOGATE". Filmul prezintă lucrări de ameliorare pentru obținerea de hibrizi dubli de porumb, capabili să asigure producții mari și constante. (Scenariu: prof. N. Giosan; imaginea: Ilie Cornea; regia: D. Dărdîrlat).

„LETOPISEȚUL DE PIATRĂ AL DOBROGEI". Acest film reprezintă o încercare de a prezenta în mod succint cele mai de seamă descoperiri arheologice pe teritoriul regiunii Dobrogea. (Scenariu și regie: P. Sirin, imagine: Victor Popescu).

Trebuie semnalat și „Jurnalul agricol nr. 12", cu un cuprins interesant.

Convorbire cu Gopo

● De la tam-tam la sputnici
● Arbustina, frumoasa selenită
● Expoziția „Omulețului cu floarea"

Un colosal „stranut cosmic" și planetele, care dormitau în jurul soarelui, s-au orînduit pe cadranul sistemului solar. Pe una dintre ele, un omuleț dăruit de „creator" cu umor și tandrețe, se ridică în picioare și pornește la drum, urcînd treptele istoriei celor șapte arte și... ale succeselor cinematografice.

Omulețul lui Gopo este binecunoscut publicului nostru, ca și celui de peste hotare. E la el acasă la București, ca și la Moscova, la Paris, Roma sau New York. I-a conferit acest drept aprobarea unanimă a publicului și cea a juriilor internaționale care l-au distins cu numeroase premii. Iată de ce așteptăm cu nerăbdare întîlnirile cu Ion Popescu-Gopo, pregătiți să-l asaltăm cu întrebări. Ce-ați lucrat în ultima vreme? Care este tema dumneavoastră preferată? Ce vă preocupă în prezent? La aceste întrebări cineastul răspunde bucuros prin intermediul peliculei de film...

— Chiar dacă filmul e nevorbit, el poate să răspundă mai bine decît mine întrebărilor publicului. Eu mă înscriu la completări...

Aceste completări le și așteaptă cu sete profesională, reporterul. Discuția a început direct, fără generic. Ospitalier, Gopo îmi îngăduie o privire indiscretă în laboratorul său de creație.

— La ce-ați lucrat în ultima vreme?

Interlocutorul meu zîmbește. Probabil se gîndește că o „scurtă istorie" a interviului ar începe după tipic întocmai așa.

— Am terminat de curînd un nou film de desen animat. Este vorba de o istorie în zece minute a mijloacelor de comunicație, realizat la cererea UNESCO. Pentrucă nu l-ați văzut încă trebuie să vă spun că „mijloacele de comunicație" nu se referă la cele de transport, ci la comunicare între oameni. De la tam-tam, fum, telegraf, telefon, pînă în epoca sputnicilor.

— S-ar putea să vi se ceară în curînd un supliment cu privire la enigmaticile imagini recepționate din nebuloasa Orion...

— De ce nu? În definitiv poate că e vorba de un confrate realizator de desene animate...

Ne întoarcem pe tărîmul realității.

— Cum ați lucrat la acest film?

— Ca și la celelalte filme: din greu. Aveam de rezolvat o sarcină deosebit de dificilă. Tema a mai fost abordată de patru ori de diferiți artiști cu renume, printre care Joris Ivens și Yves Jolly, fără a mai socoti cele cîteva filme pe aceeași temă, cu scop comercial, produse de o fabrică de lămpi de radio și de o întreprindere de telefoane...

— Dificultatea consta în abordarea originală a temei?

— Originalitatea presupune forța ideii artistice. Iar leagănul ideii e în scenariu. Cum va fi zămislită ea aici, așa va crește și se va dezvolta pe peliculă.

— Cum ați rezolvat aceste dificultăți?

— Prin mijloacele specifice genului. Acolo unde cuvîntul „comunica" insuficient ideea, am ilustrat-o... Omulețul meu m-a ajutat întotdeauna să mă fac explicit.

— Așa dar și în acest film eroul principal va fi „Omulețul cu floarea"?

— Personaj unic și reprezentativ. Aș adăuga: și foarte pretențios cu părinții săi. Cum i-am desenat gura mi-a și cerut să nu uit că cea de a patra apariție va trebui să fie și mai reușită.

— Firește, ca orice părinte, i-ați satisfăcut dorința?

— În general părinții sînt exagerați și subiectivi.

Creionul cu care notez rămîne o clipă suspendat și interlocutorul îmi ghicește gîndul.

— Filmul nu e fără cusururi. Las criticilor plăcerea de a le descoperi.

— Și pe cînd confruntarea?

— Cum scriu, de obicei, gazetele: „în curînd pe ecranele noastre".

Prin urmare, **„omulețul acesta desenat simplu, prezentînd cu mijloacele cele mai simple ideile cele mai frumoase ale speciei sale"**, cum spusese cîndva creatorul său, va urca de data aceasta pe treptele istoriei mijloacelor de comunicație, ducînd un nou mesaj de înțelegere și apropiere între oameni.

— Informațiile privind acest film ar fi incomplete — continuă Gopo — **dacă n-aș vorbi de aportul desenatorului Ion Mustețea în realizarea mișcării și de vechii mei colaboratori, compozitorul Dumitru Capoianu, neobosit căutător în plastica muzicală și a inginerului Dan Ionescu, creator plin de tinețe și putere de sugestie a pistei sonore.**

Apoi, după o scurtă pauză:

— Aștept cu nerăbdare părerea publicului examinator, exigent și competent.

Trec la o nouă întrebare, care nu poate lipsi dintr-o astfel de convorbire:

— Proiecte de viitor?

— Lucrez în momentul de față la un nou film, care poartă titlul „PAȘI PE LUNĂ". Este un lung metraj alb-negru, cu actori. Acțiunea se petrece pe o Lună... imaginară, dar problemele sînt cele ale oamenilor de pe Pămînt.

— Tema?

— Aceeași temă de permanentă actualitate căreia i-am consacrat și „S-a furat o bombă" — dorința cea mai fierbinte a oamenilor de pretutindeni — pacea.

— Cine vor fi eroii filmului?

— În primul rînd un om și apoi „Arbustina", frumoasa fată de pe Lună. Filmul va avea, de altfel, foarte puține personaje.

— V-ați referit la „S-a furat o bombă". Noul film va fi „vorbit"?

— Pe Lună lipsa atmosferei nu permite transmiterea sunetului. Sper însă ca atmosfera filmului să-i dispenseze pe eroi de necesitatea vorbirii. Prefer ca acțiunile lor să spună mai mult decît vorbele. Caracteristic artei cinematografice este imaginea; de aceea eu îi încredințez dificila misiune de a rezolva totul. Din experiența de pînă acum am văzut că, în linii generale, acest lucru poate fi obținut. „S-a furat o bombă" a fost vizionat în săli de spectacol din cele mai diferite țări. Oameni diferiți, limbi diferite, dar ideea filmului nu a avut nevoie de traducere. Ea a fost apropiată și comună tuturor.

În viitorul apropiat Gopo se va întîlni cu publicul în cadrul unei expoziții.

— Pregătesc o expoziție cu desene din filme și proiecte de film. „Premiera" va avea loc la Moscova, la 15 ianuarie.

Interviul s-a încheiat aici. Dar convorbirile cu Gopo vor continua în sălile de spectacol, așteptate fiind cu nerăbdare de către publicul nostru.

Calinca MUSCAN

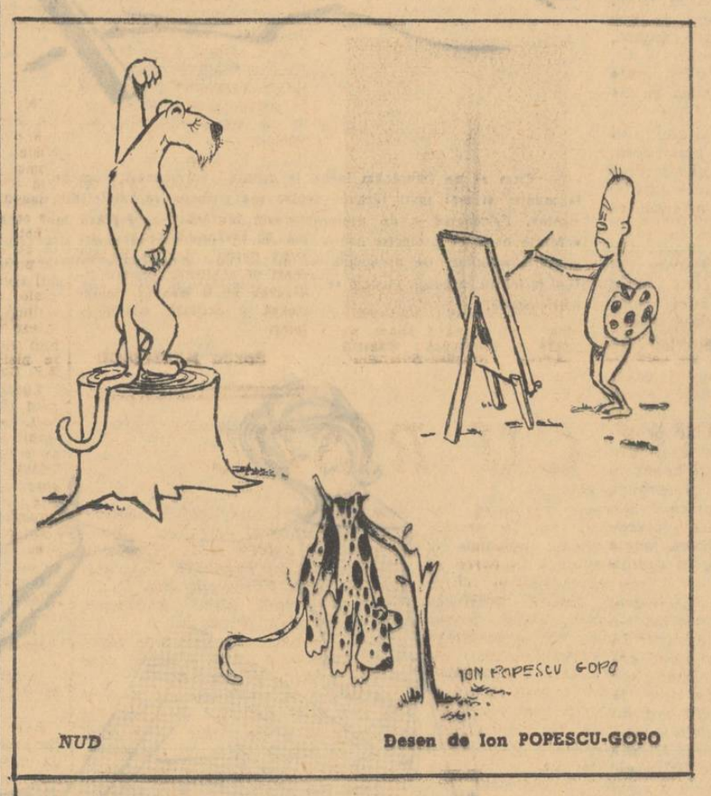

NUD **Desen de Ion POPESCU-GOPO**

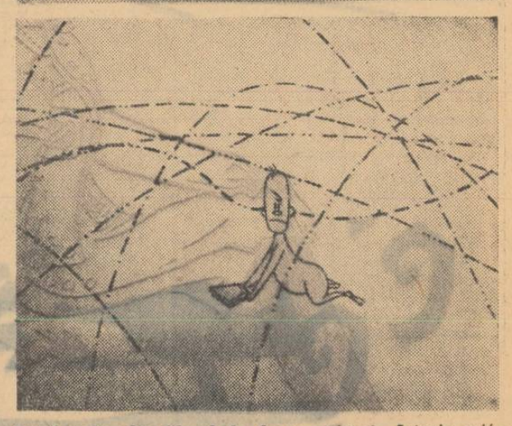

Două cadre din filmul de desen animat „Istoria mijloacelor de comunicație" realizat de Ion Popescu-Gopo

Filmul românesc în 1963

În pragul noului an — beneficiind de experiența acumulată anii precedenți și trecînd încă din 1961 la un stadiu de mai bună organizare a muncii în cadrul studioului „București" — filmul artistic românesc este în măsură să ofere spectatorilor noi producții inspirate, în majoritate, de problemele actualității, precum și să înceapă realizarea altor creații, destinate publicului cinefil al anului 1964.

Prezentate și în alte ocazii în paginile revistei noastre, filmele care au fost realizate pe platourile de la Buftea în anul ce se încheie, au și început să ruleze pe ecrane. Astfel, după premiera de la sfîrșitul acestui an, a filmului „Omul de lîngă tine" în regia lui Horea Popescu, cu Silvia Popovici în principalul rol feminin, o nouă producție românească își așteaptă spectatorii încă în prima lună a anului. Este filmul „Partea ta de vină", o creație a regizorului Mircea Mureșean inspirată de viața tinerilor de pe un mare șantier al patriei. Alături de actori ca Marcel Anghelescu, Gh. Cozorici și Constantin Codrescu, cinefilii se vor întîlni în acest film cu numeroși interpreți tineri, debutanți. În decursul anului vor mai vedea lumina ecranului, pe lîngă marile creații ale cinematografiei noastre artistice — „Tudor Vladimirescu" și „Lupeni 1929" — coproducția româno-franceză „Codin", după Panait Istrati în regia lui Henri Colpi, „5 oameni pleacă la drum" (un debut regizoral al lui Mihai Bucur și Gabriel Barta), un film despre viața artiștilor de circ și altele.

Planul de activitate al studioului „București" pentru anul care începe cuprinde prevederi importante pentru asigurarea calității artistice a filmelor pe care le vom vedea pe ecrane începînd de la sfîrșitul lui 1963 și în 1964. Astfel, s-a apelat la scriitori care, în majoritatea cazurilor, sînt și cunoscători ai specificului cinematografiei, pentru a fi realizate noi scenarii de filme. Printre aceștia se numără Titus Popovici, V. Em. Galan, Eugen Barbu, Radu Tudoran, Al. Ivan Ghilia, Horia Lovinescu, Nicolae Țic, Dorel Dorian, Teodor Mazilu și alții.

Dintre filmele care vor intra anul viitor în producție sîntem în măsură să anunțăm încă de pe acum cîteva, firește cu titlurile provizorii:

● *„Pași pe lună" — scenariul și regia de Ion Popescu-Gopo, o comedie de actualitate satirizînd elementele vechiului în viața contemporană.*

● *„Străinul" — ecranizare a romanului cu același titlu de Titus Popovici în regia lui Mihai Iacob.*

● *„Pădurea spînzuraților" — ecranizarea romanului lui Liviu Rebreanu pe un scenariu de Titus Popovici, în regia lui Liviu Ciulei.*

● *„Comoara de la Vadul Vechi" — scenariu de V. Em. Galan și regia de Victor Iliu, un film a cărui acțiune se petrece în Moldova în anul 1946 și zugrăvește lupta și frămîntările unor țărani săraci în vremea secetei, afirmarea conștiinței lor sociale.*

● *„Luminile Bucureștiului" — scenariul N. Țic și regia Mircea Drăgan (care este și coautor al scenariului) urmărește destinul cîtorva oameni ai timpului nostru în peisajul modern al capitalei.*

● *„Anotimpurile dragostei" — un grupaj de 5 povestiri pe un scenariu și în regia lui Savel Stiopul, dezbătînd probleme ale vieții personale și raporturile lor cu colectivitatea socialistă, la diferite vîrste.*

● *„Pisica de mare" — un film polițist pe un scenariu de Petre Luscalov și V. Popescu, în care se arată cum, datorită acțiunilor vigilente și curajoase ale organelor de securitate, precum și patriotismului unei tinere intelectuale, sînt dejucate manevrele perfide ale spionilor imperialiști.*

Sorin ROIBU

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Omul de lîngă tine"

Recunoaștem în eroii acestei noi producții a Studioului Cinematografic „București" (scenariu: Paul Everac; regia Horea Popescu; imaginea: Lupu Gutman) oameni ai zilelor noastre și pătrundem prin intermediul lor, în atmosfera trepidantă a șantierului unei mari hidrocentrale.

Deși pare, la prima vedere, că acțiunea filmului urmărește exclusiv relațiile dintre soții Corina și Dumitru Popescu, în condițiile vieții de pe șantier, creatorii filmului izbutesc de fapt să analizeze destul de convingător o problemă cu caracter mult mai larg, aceia a concepției noi despre muncă și viață, proprie oamenilor care construind o lume nouă se transformă totodată pe ei înșiși. Corina, eroina filmului, trece printr-o puternică criză sufletească în primele luni ale căsniciei sale cu inginerul Popescu, nu numai din pricina condițiilor vieții pe șantier, total diferite de cele în care trăise pînă atunci, ci mai cu seamă din cauza inactivității, a sentimentului inutilității care o copleșește prin permanenta comparație cu munca trepidantă a tuturor celor din jur. Dragostea celor doi tineri va dobîndi sensuri noi și căsnicia lor va căpăta echilibrul atît de mult dorit, abia atunci cînd fiecare dintre ei va înțelege pe deplin preocupările creatoare ale celuilalt. Reușind, în multe privințe să întreprindă un sondaj profund în universul sufletesc al eroilor și să asigure o desfășurare logică a acțiunii, creatorii acestui film au neglijat însă asigurarea unei concordanțe firești între ceea ce spun și fac oamenii pe care îi urmărim pe ecran, iar dialogul este de o platitudine de-a dreptul supărătoare.

Tinerii actori Silvia Popovici (Corina) și Ilarion Ciobanu (ing. Popescu) se impun și de astă dată printr-un joc expresiv, nuanțat.

Lidia BACIU

„Moara diavolului"

Un abur de legendă veche, accentuat pe ecran printr-o suspensie întreținută stăruitor, îmbracă țesătura întîmplărilor de demult evocate în film. Tîlcul acțiunii nu se impune dintr-odată, clar și exact; totuși, treptat, din acumularea lentă, întortocheată, uneori chiar greoaie, a datelor conflictului, adevărul despre „moara diavolului" iese la iveală. Bunul simț al omului care scrutează atent natura și îi smulge tainele cu spirit cercetător triumfă asupra obscurantismului clerical.

Evident, realizatorii acestei noi producții cehoslovace (regizor Frantisek Vlacyl), n-au vrut să schematizeze lucrurile, au evitat o tratare simplificatoare a subiectului. Dar au exagerat în sens opus, încărcînd acțiunea cu o sumedenie de „enigme" și complicații, de care s-au potic nit apoi singuri. Episoadele de autentic dramatism, spectaculos rezolvate regizoral nu lipsesc (destrămarea procesiunii pentru ploaie, cînd oamenii se adună în jurul morarului care a descoperit un izvor, momentele finale din adîncurile necunoscute ale uriașei peșteri și altele). Lipsește însă o consecventă punere în valoare a ideii esențiale — anume că nu există fenomene supranaturale, că tot ceea ce descoperă morarul e rodul unei temeinice observații asupra pămîntului și naturii.

Mihail LUPU

„Cînd copacii erau mari"

Încă de la neuitatul „Casa în care locuiesc" Lev Kulidjanov se dovedește un regizor atras cu deosebire spre descrierea stărilor psihologice ale eroilor săi. Și în „Cînd copacii erau mari", Kulidjanov se arată mai puțin interesat în explicarea condițiilor care au făcut ca Kuzma Iordanov, decorat al războiului antihitlerist, să trăiască un lung șir de ani din expediente, parazitar, cît mai ales este preocupat de modul cum se realizează complicatul și îndelungatul proces de recuperare a acestui om, al cărui fond sufletesc păstrează încă neașteptate rezerve de duioșie și cinste. Iar această recuperare morală, Kuzma Iordanov, o realizează într-un colhoz depărtat constrîns la schimbarea modului său de viață de exemplul personal al celor din jurul său, prins — poate fără voia lui — de avîntul mobilizator al colhoznicilor, al hărniciei și înaltei lor atitudini față de muncă.

Rămîn remarcabile cîteva momente ale filmului care punctează evoluția eroului: discuția pe bacul plutitor, „examenul" din atelierul de lăcătușerie, dar mai ales finalul, cînd Kuzma Iordanov, eliberat de obsesia de a fi considerat un om certat cu normele comuniste de conduită, înțelege întreaga răspundere ce-i incumbă noua lui viață.

Este cu totul remarcabilă creația lui Iuri Nikulin, aflat la primul său film, a cărui naturalețe de joc amintește poate degajarea lui Jean Gabin în fața aparatului de filmat.

I. DELEANU

„Regăsirea"

Asemănător tematic cu tulburătoarea nuvelă „Djamilia", recent apărută în traducere românească, filmul sovietic „Regăsirea" impune mai ales prin îndrăzneața optică de abordare a destinului tinerei Zumrad. Ca și eroina nuvelei mai sus amintite, protagonista filmului nu abdică în fața tradițiilor vechi de sute de ani, atunci cînd acestea tind să-i încătușeze elanurile, personalitatea. Refuzul tinerei femei de a accepta o căsătorie bazată pe o discutabilă superioritate a bărbatului, rămășiță a concepțiilor învechite, o pune în conflict cu sprijinitorii vechii morale, cu prejudecățile seculare. Lupta eroinei pentru apărarea fericirii ei personale găsește adeziunea lui Djalil, un vechi prieten din copilărie, alături de care va rămîne pentru totdeauna Zumrad.

Noua producție a studiourilor sovietice se bucură de aportul unei largi distribuții, din rîndul căreia se remarcă jocul expresiv al actorilor T. Kokova (Zumrad) și T. Isanhodjaev (Djalil).

I. MATEI

Ecranul - în 1963

An de an, creșterea neîntreruptă a publicului spectator de filme — atît sub raport numeric, cît și al exigenței artistice — pretinde alcătuirea unui repertoriu capabil să satisfacă în tot mai largă măsură, cerințe extrem de variate. Direcția rețelei cinematografice și difuzării filmelor s-a îngrijit și în acest an să alcătuiască din vreme repertoriul premierelor cinematografice ale anului 1963. Cum însă — spre deosebire de alte genuri de spectacole — filmul nu are stagiune, dar are în schimb cel mai mare număr de premiere, este cu neputință, firește, să trecem în revistă în cele ce urmează toate filmele care vor rula anul viitor pe ecrane. Iată-le pe cele mai interesante dintre ele, a căror prezentare a fost prevăzută încă de pe acum:

Din producțiile artistice românești — cărora le consacrăm tot în această pagină un reportaj aparte — amintim aici pe cele mai importante: „TUDOR", în regia lui Lucian Bratu și „LUPENI 1929" în regia lui Mircea Drăgan, ambele inspirate de momente istorice de seamă ale luptei poporului pentru libertate, precum și „CODIN", ecranizare după Panait Istrati, o coproducție româno-franceză în regia lui Henri Colpi (creatorul filmului „O absență îndelungată").

Cinematografia sovietică va fi reprezentată prin creații valoroase ca „OMUL MERGE DUPĂ SOARE" în regia lui Mihail Kalik al cărui protagonist este un copil, „BAIA" în regia lui Serghei Iutkevici — ecranizarea piesei satirice a lui Maiakovski — în culori pentru ecran lat într-o manieră originală care include participarea lui Arkadi Raikin într-o distribuție ai cărei eroi sînt creați din papier maché. Un film muzical, în culori și costume de epocă va fi „BALADA HUSARILOR", una dintre cele mai recente producții ale studiourilor sovietice.

Din studiourile celorlalte țări socialiste, cîteva filme apreciate și la Festivalurile Internaționale: „BARONUL DE CRAC", adaptare după celebrele aventuri ale baronului Münchhausen de Karel Zeman, cu Jana Brejchova, film premiat la Locarno și la competiția internațională de tehnică cinematografică de la Moscova. „GRIJI" — tot un film din R. S. Cehoslovacă, ai cărui eroi sînt o fetiță și un cal, film premiat la Mar del Plata. Din creațiile studiourilor bulgare vom vedea, printre altele, filmul „TABAC", ecranizare a cunoscutului roman cu același titlu. În filmul maghiar „FLOAREA DE FIER", a cărui acțiune se petrece înainte de război, în anii crizei, o vom revedea-o pe Mari Töröcsik, în rolul unei fete sărace care-și caută fericirea. „SOȚUL SOȚIEI SALE" se intitulează o spirituală comedie poloneză inspirată de situațiile create într-un mariaj dintre o sportivă și un om de artă. Un nou film dedicat evenimentelor glorioase ale revoluției cubane și realizat sub forma unei împletiri de document și fantezie, este „POVESTIRI DIN REVOLUȚIE" în regia lui T. G. Alea.

În rîndul producțiilor studiourilor din alte țări ale lumii care vor vedea anul viitor lumina ecranului se numără: „DIVORȚ ITALIAN" în regia lui Pietro Germi (premiat anul acesta la Cannes, ca cea mai bună comedie), „COMEDIANTUL" cu Lawrence Olivier (premiul de interpretare la Karlovy Vary acum doi ani), „ELECTRA" în regia lui Cacoyanis (premiat la Cannes ca cea mai bună ecranizare, anul acesta), „REBELUL" o satiră la adresa picturii decadente realizată în studiourile engleze, filmul italian „ROCCO ȘI FRAȚII SĂI" de Luchino Visconti, „IN PRAGUL VIEȚII" o creație a cunoscutului regizor suedez Ingmar Bergman, „TRANSPORTUL", un film vest-german cu Johannes Messemer, filmul american „O CĂLĂTORIE ÎN CENTRUL PĂMÎNTULUI" și altele.

Un mare număr de filme documentare, de păpuși și desen animat, vor rula pe ecrane în 1963. Dintre ele amintim două creații de seamă ale cinematografiei documentare: „PRIVIȚI ACEST ORAȘ" realizat de cineaștii din R.D.G., care demască uneltirile revanșarzilor și militariștilor vest-germani împotriva țărilor socialiste arătînd totodată eficacitatea măsurilor luate de către guvernul R.D. Germane la 13 august 1961 pentru a pune capăt acțiunilor diversioniste și de spionaj puse la cale în Berlinul occidental; celălalt, este o realizare a cineaștilor francezi intitulată „RÎUL BUFNIȚEI" care a fost distins cu premiul I la Festivalul filmelor documentare și de scurt metraj de la Tours.

Așadar, un repertoriu variat, a cărui completare nu va înceta, desigur, pe parcursul anului 1963, în directă legătură cu producția și realizările ce vor fi obținute de către studiourile țărilor socialiste precum și ale celor din alte țări.

Cadru din filmul „Balada husarului"

Cadru din filmul „Soțul soției sale"

Cum să ne îmbrăcăm iarna la munte ? În general, vom purta lucruri ușoare (ce greu e „să cari" la munte) și mai mult lărgușe decît prea strînse. Jachetele din balon pot fi dublate cu tricotaj sau molton. Fermoarul e de preferat nasturilor, căci protejează mai bine la vînt și ploaie. Platca dublă e foarte bună ca protecție contra umezelei ; cute mari la umeri și cusături cît mai jos, dau multă libertate mișcării mîinilor. De asemenea să nu uite manșetuțele interioare sau exterioare din tricotaj (eventual la fel cu gulerul). Fustele se fac cu cute mari și adînci sau „petrecute". Așa vor fi mai călduroase și mai comode.

Desene de Tanți PFENNINGS

Iarna la munte

Pentru admiratorii peisajului alpin muntele își are frumusețea lui în orice anotimp. Verdele crud, proaspăt, al vegetației primăvara și vara, cu mireasmă de brad și flori de cîmp, licărind în strălucirea soarelui, în zori, de zi de picuri mici de rouă ori aburit de ceața ușoară a nopții, pădurea foșnitoare cu luminișuri ce-ți apar pe neașteptate la o meandră a unei înguste poteci, pădurea care se aurește încetul cu încetul, la căldura blîndă a soarelui de toamnă și apoi, cînd frigul se face simțit, zăpada fină care acoperă, cu o măiestrie ce pare căutată, brazii, potecile, acoperișurile vilelor înfipte semeț, presărate din loc în loc începînd din vale și pînă departe, către vîrf, toate acestea îți rămîn imagini dragi pe care le poți revedea an de an, fără să te plictisești.

Iată-ne acum în fața unei ultime schimbări a cunoscutului peisaj înainte ca muntele să întinerească din nou, primăvara. Și cum frumusețea peisajului se împletește cu pasiunea multora pentru sporturi de iarnă sau simple excursii care nu-s lipsite, la timpul acesta, de greutăți și... surprize, muntele este căutat iarna aproape cu aceeași ardoare ca vara.

Farmecul excursiei la munte fără o îmbrăcăminte ușoară dar călduroasă, fără un rucsac bine aranjat cu tot ce este strict necesar, fără a fi inutil încărcat, se estompează, voia bună pălește. Să recunoaștem, în primul rînd, că nici unei femei nu-i este indiferent cum se îmbracă, chiar dacă pleacă în excursie pe o zi, două. Fie că are din alt an un pantalon de stofă plină și moale și o jachetă groasă de stofă fantezi sau țesătură de relon căptușit cu misadă sau altceva gros, fie că-și face acum un costum sport, pentru excursiile la munte, fiecare va căuta să îmbine utilul cu bunul gust.

Ținuta cea mai simplă și totodată cea mai comodă pentru munte este : pantalonul ușor strîmt de stofă, de preferat fără manșetă, iar pentru ski, neapărat strîns pe picior și băgat în bocanci. Se poartă mult pantaloni din stofe în dungi și carouri. Inconvenientul este însă că nu se pot purta nici la orice vîrstă, nici la orice siluetă. De aceea, ni s-au părut reușite încercările unor fabrici ale noastre de a face stofe cu desen foarte discret, sugerînd carourile care nu sînt delimitate, în combinații reușite de culori mai sobre.

Jacheta obișnuită sau treisferturi pe care am prefera-o, deoarece apără mai bine de frig, poate fi făcută fie dintr-o stofă groasă, fie din material din fire de relon căptușit. În comerț se vor găsi în curînd haine treisferturi din blană artificială tricotată cu un aspect foarte frumos. O asemenea haină albă, cu o căciuliță din același material (pe care le veți găsi gata confecționate) albă sau de altă culoare vor da o notă deosebit de elegantă costumului de iarnă pentru munte. Haina și căciulița le puteți purta bineînțeles și în oraș. Misade tot din blană artificială, treninguri din material de balonseid căptușite cu astfel de misade, iată cîteva posibilități de a avea un costum sport de bun gust. De preferat sînt culorile mai închise la pantaloni și culorile vii și deschise la jachete, mănuși, fulare, ghetuțe.

Pentru timpul cît stăm în cabană avem nevoie de un pulovăr gros și un scampolo de lînă sau fire sintetice. N-aveți nevoie neapărat de o altă fustă, dar dacă totuși vă luați, preferați o fustă groasă. La fel, într-o pereche de pantofi ușori, fără toc vă veți simți foarte bine în cabană și la dans.

Lia MĂNESCU

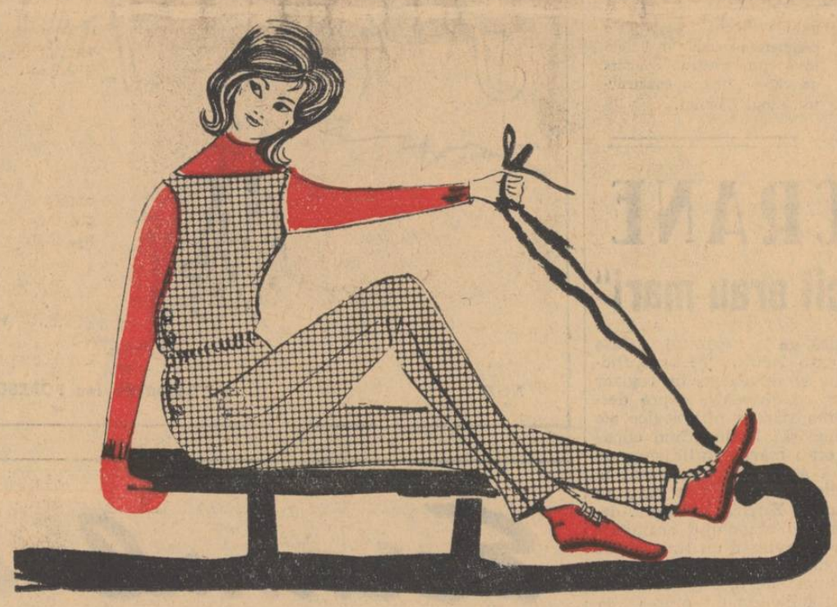

ROMANUL NOSTRU ILUSTRAT

„ÎNTÎMPLĂRI ÎN MĂRILE SUDULUI"

de JACK LONDON

Ilustrații : Beca RIND

Acest Bunster era cel mai ticălos și cel mai nebun dintre funcționarii societății. La început, Bunster, un neamț uriaș de o brutalitate fără seamă, și teribil de bețiv fusese repartizat ca agent al companiei pe insula Savo. Acolo însă se aflau mai mulți funcționari albi și numai după cîteva zile de ședere, Bunster îi rupse pe toți în bătaie. Desigur, societatea nu avea nimic împotrivă ca neamțul să se poarte așa cu negrii. Subalternii albi aveau însă posibilitatea de a se plînge în justiție și asta nu convenea direcției, lată de ce domnul Haveby hotărî să-l înlocuiască pe Bunster. Dar funcționarul trimis să-i preia slujba, fu întîmpinat cu o grindină de pumni atît de cumpliți încît se prăbuși pe jumătate mort, iar corabia care-l adusese trebui să-l reîmbarce pentru a-l transporta pe cea mai apropiată insulă unde se afla un spital. Domnul Haveby nu se lăsă. Hotărî să-l scoată cu orice chip pe Bunster de pe insula Savo, îi trimise ca înlocuitor pe un uriaș din Yorkshire care avea faima unui sfarmă-piatră. Bunster nu îndrăzni să-l atace și timp de zece zile se purtă cu el prevenitor inițiindu-l cu bunăvoință în noua slujbă. Dar, la capătul acestor zece zile vînjosul din Yorkshire fu trîntit la pat de o dizenterie cumplită, care-l făcu inapt pentru orice luptă. Bunster profită imediat de noua situație. Sări cu pumnii și cu picioarele pe bolnav îi rupse trei coaste, îl desfigură și-l expedie pachet cu prima corabie

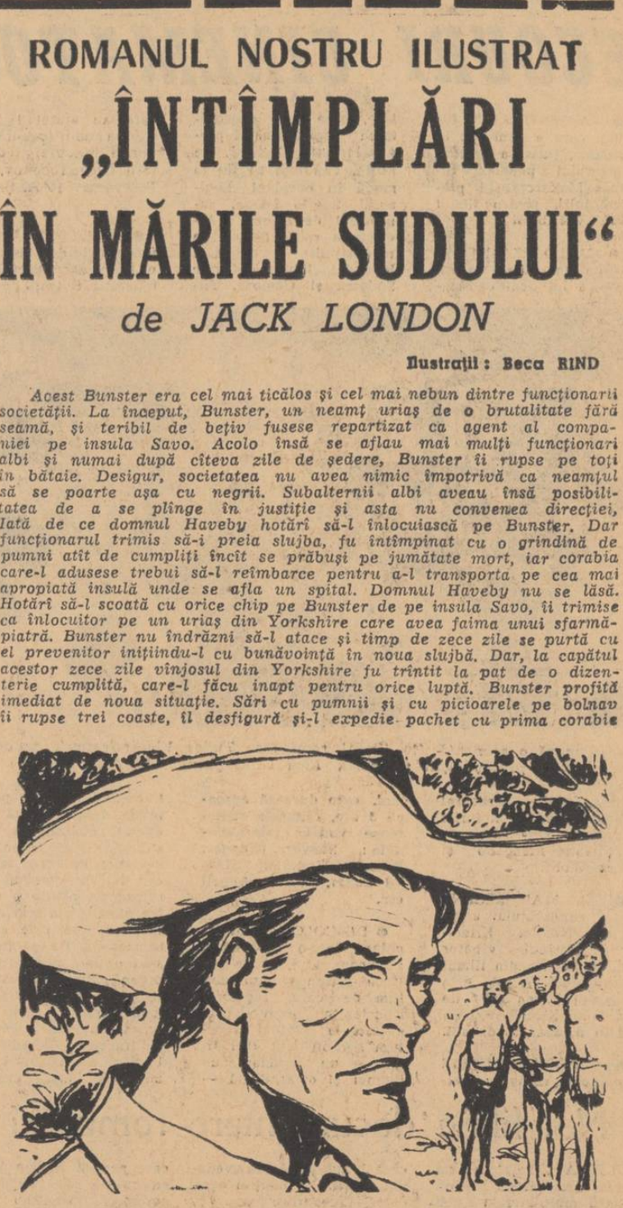

îndărăt. Direcția generală trimise atunci un întreg detașament de bătăuși care-l umflară pe Bunster pe sus și-l mutară disciplinar pe insula Lord-Howe. Această insulă e un petec de pămînt izolat la circa 150 de mile nord de Ysabel. Geograficește face parte din arhipelagul Salomon. Fiind însă total izolată, în afara oricărei rute maritime și înconjurată de un zid de corali, ea și-a păstrat caracterul de pămînt uitat. Pentru Societatea „Moongleam-Soap-Company" nu prezenta alt interes decît acela de a fi un admirabil colț unde să poată fi exilat Bunster cu pumnii lui necruțători. De cum fu debarcat aici, Max Bunster sărbători evenimentul golind o ladă cu sticle de gin și trăgînd o mamă de bătaie zdravănă secundului corăbiei care-l adusese. Apoi, adunînd pe toți locuitorii insulei, provocă la trîntă pe cei mai voinici, făgăduind o ladă de tutun aceluia care l-ar dobori. Aruncă la pămînt cu ușurință pe trei dintre cei ce acceptară provocarea. Dar cînd al patrulea luptător izbuti să-l dovedească, în locul lăditei de tutun făgăduit, el primi direct în inimă un glonte pornit din pistolul pe care duiosul Max Bunster îl purta întotdeauna la cingătoare. Astfel își începu bruta domnia pe insula Lord-Howe unde stabili un regim de teroare. Dacă se-ndrepta spre vreun sat toți locuitorii, văzîndu-l de la distanță, se refugiau în junglă. Pînă și marele șef al insulei nu șovăia să se ascundă sub un maldăr de rogojini, numai ca să nu dea

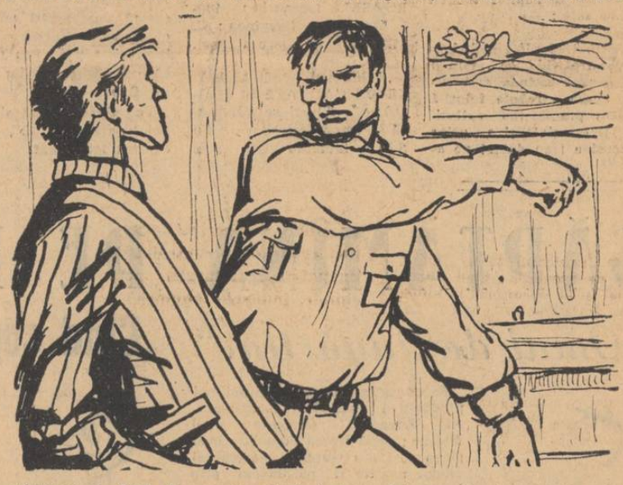

ochii cu el. Iată de ce atunci cînd domnului Haveby i se aduse din nou la cunoștință cazul lui Maouki, el decise trimiterea negrului recidivist pe insula lui Bunster :

— „În cele din urmă ori Maouki o să-i vină de hac lui Bunster, ori Bunster îl va trimite în lumea celor drepți pe Maouki. Oricum ar fi, noi tot vom avea de cîștigat. Scăpăm de unul din cei doi nebuni ai companiei", *declară domnul director.*

Astfel, Maouki debarcă pe Lord-Howe unde trebuia să slujească șase ani sub ordinele lui Bunster. De data asta, posibilități de fugă nu mai existau. Max Bunster luase de mult măsura să ardă toate pirogile de pe insulă, tocmai pentru a preîntîmpina orice încercare de evadare din partea muncitorilor sau a indigenilor. Din prima zi, Maouki avu cinstea să facă cunoștință cu pumnii lui Bunster. Bruta tocmai rupsese brațul bucătarului și avînd acest post liber îl unse pe Maouki în locul rănitului. În calitate de bucătar Maouki se duse să cumpere o găină, dar nu găsi decît păsări slăbuțe și se temu să ia vreuna ca să nu-l supere pe stăpîn. Se întoarse deci cu mîna goală și urcă grăbit scara spre locuința lui Bunster, clădită pe stîlpi la patru metri înălțime deasupra nisipului. Cînd stăpînul ceru găina, Maouki vroi să-l lămurească. Dar Bunster nu era omul care să stea de vorbă. Un pumn formidabil în gură îl făcu pe sveltul Maouki să zboare prin aer cu ușă cu tot și, sfărîmînd balustrada de la cerdac să aterizeze jos în nisip. Înspăimîntat bietul băiat se ridică cu greutate. Avea buzele însîngerate și o mulțime de dinți rupți.

— „Asta o să te învețe de acum înainte să mai nesocotești porunca", *urlă de sus nebunul, roșu de mînie. Maouki hotărî că va trebui ca pe viitor să se ferească cu orice preț de pumnii neamțului. Treptat, el își dădu seama că aceasta este un lucru foarte greu. Bunster făcea totul pentru a-l întărîta. Tocmai pentru că fusese avertizat că Maouki are trei „tabu-uri". Bunster îl făcea într-adins, silindu-l să le încalce. De pildă : în fiecare săptămînă, Maouki avea drept la două bastonașe de tutun. Știind că unul din tabu-urile negrului era acela de a nu pune mîna pe un obiect atins în prealabil de vreo femeie, Bunster dădea bastonașele negresei pe care și-o alesese ca să trăiască cu el, pentru ca aceasta să le înmîneze lui Maouki. Bietul băiat prefera să se lipsească de tutun. Tot așa și cu palurdele. Știind că Maouki are tabu-ul palurdelor îl silea să gătească astfel de scoici și-l obliga să mănînce din ele. Cum Maouki se opunea cu încăpățînare, aceasta reprezenta un bun prilej pentru ca neamțul să-l bată pînă-l lăsa leșinat. Bineînțeles toate acestea îl distrau teribil pe Bunster.*

(Va urma)

CIFRE ŞI FAPTE

● Rezultatele cercetărilor ştiinţifice efectuate în cadrul Academiei R.P.R. au fost făcute cunoscute atît prin şedinţe de comunicări, congrese, conferinţe şi simpozioane, cît şi prin tipărirea unor importante lucrări în Editura Academiei R.P.R. În cei 15 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne, Editura Academiei R.P.R. a publicat aproape 2.000 de titluri de lucrări şi a editat peste 60 de publicaţii periodice, care fac cunoscute rezultatele obţinute în reţeaua de institute academice. Dezvoltarea activităţii editoriale este ilustrată şi de către numărul de coli: de la 450 coli tipărite în 1949, la peste 6.000 coli în anul 1962. La aceste coli trebuie adăugat şi un număr egal de coli tipărite de Institutul de studii romîno-sovietic.

● În domeniul ştiinţelor medicale, un număr de lucrări au fost sintetizate în morfologii şi tratate. Dintre acestea, citäm: „Biologia virstelor", „Tratatul de inframicrobiologie", „Guşa endemică", „Epilepsia", „Fiziopatologia cerebelului", „Tratatul de medicină internă", „Monografiile antropologice" etc.

● Cercetările arheologice din ţara noastră au luat o însemnată amploare. Numai în acest an au fost deschise peste 120 de şantiere de săpături, în aproape toate regiunile ţării. O contribuţie însemnată pentru cunoaşterea diferitelor culturi neolitice a fost adusă de săpăturile întreprinse la Cernica. Aci a fost cercetat în continuare cimitirul neolitic din „cultura Boian", iar recent a fost descoperită tot aici şi o aşezare străveche. Cercetările întreprinse la Brateş, raionul Medias şi Noşlac, raionul Aiud, au adus noi informaţii privitoare la viaţa populaţiei din fosta Dacie romană din secolele VI—VIII, în condiţiile migraţiei popoarelor. În acest an s-a încheiat cercetarea cetăţii de pămînt de la Birlad, ajungîndu-se la concluzia că ea a fost construită în timpul lui Ştefan cel Mare.

● Cercetătorii de la Institutul de Speologie „Emil Racoviţă" şi-au intensificat în ultimii ani explorările de peşteri. Cea mai lungă peşteră din ţară s-a dovedit a fi — pînă acum — peştera Topolniţei din Oltenia. Numai porţiunea cartată pînă în prezent de cercetători măsura 5.500 de metri; în adîncimea acestei peşteri au fost descoperite săli şi galerii subterane, cu podoabe de calcită de o frumuseţe excepţională. Pentru întocmirea „Monografiei carstului" s-au studiat încă 11 peşteri, dintre care trei necunoscute. Cercetările din Valea Superioară a Cernei au dus la descoperirea a încă 6 peşteri. În Banat, dintre cele 32 de peşteri cercetate, 28 au fost explorate pentru prima oară.

CINCI ANI DE EXISTENŢĂ A PRIMULUI NOSTRU REACTOR NUCLEAR

Într-o perioadă cînd puterile atomice occidentale păstrau un control strict asupra materialelor fisionabile, U.R.S.S. declara — la 1 ianuarie 1955 — că oferă ţărilor de democraţie populară asistenţă multilaterală în ceea ce priveşte proiectarea, livrarea de materiale şi construirea de reactori nucleari şi acceleratori de particole, punînd la dispoziţia acestor ţări şi materialul fisionabil necesar.

La 31 iulie 1957, orele 15,45 minute, a intrat în funcţiune primul reactor nuclear romînesc. Ţara noastră devenea astfel cea de a 10-a posesoare de reactori nucleari din lume. Două luni mai tîrziu, al doilea reactor de acest tip a fost pus în funcţiune în R.S. Cehoslovacă.

Reactorul nostru a fost pus în funcţiune acum 5 ani sub conducerea ştiinţifică a acad. prof. H. Hulubei, în strînsă colaborare cu un grup de specialişti sovietici şi cu contribuţia unor întreprinderi de construcţii şi montaj din ţara noastră. De atunci el a funcţionat în cele mai bune condiţii, dovadă evidentă a calităţii.

Reactorul atomic de 2.000 kW, cu uraniu îmbogăţit 10 la sută, răcit şi moderat cu apă, a reprezentat pentru ţara noastră utilajul de bază care a făcut posibilă dezvoltarea tehnicii nucleare în industrie şi cercetare.

Izotopii radioactivi, creaţi cu ajutorul reactorului — astăzi în număr de 26 — au făcut posibilă introducerea unor tehnici avansate în controlul producţiei în metalurgie, petrochimie, industrie chimică, ducînd la economii însemnate.

În spitalele din ţara noastră se utilizează în mod curent iodul şi fosforul radioactiv, produs de noi, şi care rivalizează cu cele mai pure produse existente în alte ţări.

Noi tehnologii chimice în care radiaţiile joacă un rol important au fost puse la punct utilizîndu-se radiaţiile gamma, pe care le emit barele de uraniu după ce au fost folosite în reactor.

Un nou impuls au căpătat cercetările în domeniul fizicii nucleare. Fluxurile de neutroni produse de reactori reprezintă unul din mijloacele de investigaţie a proprietăţilor nucleilor atomici şi chiar a proprietăţilor moleculelor şi cristalelor.

Într-un ritm rapid s-a dezvoltat construcţia aparaturii foarte complicate de cercetare, necesară acestor cercetări.

Tipul de reactor respectiv, avînd caracteristici excelente, în scopul cercetării ştiinţifice şi al producerii de radioizotopi, ridica acum cinci ani o serie de probleme, încă nelămurite, de fizică a reactorilor.

Cercetările efectuate la noi în legătură cu caracteristicile lui, precum şi asupra lărgirii posibilităţilor experimentale pe care le oferea, s-au bucurat de o bună apreciere începînd chiar în anul 1958, în cadrul celei de-a doua conferinţe internaţionale de la Geneva. Ele ne-au dat posibilitatea să ridicăm puterea reactorului la 3.000 kW şi să producem fluxuri locale de neutroni care ar fi necesitat un reactor cu o putere de circa 12.000 kW.

Apreciind rezultatele obţinute în domeniul fizicii reactorilor şi al fizicii neutronilor, comunicate la diferite conferinţe internaţionale ţinute la Dresda, Dubna, Varşovia, Consiliul ştiinţific al Institutului unificat de cercetări de la Dubna a hotărît ţinerea conferinţei internaţionale de fizica şi tehnica reactorilor de cercetare în anul 1961, la Bucureşti. Atît lucrările prezentate de către noi, cît şi atmosfera de înaltă ţinută ştiinţifică care a domnit în cadrul acestei conferinţe, au fost apreciate de către participanţi, în revistele de specialitate.

Numeroşi oameni de ştiinţă din ţările prietene vin să facă schimb de experienţă sau să se documenteze asupra metodelor utilizate la noi.

Reactorul nostru atomic reprezintă însă şi o posibilitate de formare a cadrelor de cercetători, ingineri şi tehnicieni, în vederea pregătirii următoarei etape, etapă care se va caracteriza prin utilizarea energeticii nucleare în ţara noastră. Deşi ţara noastră posedă rezerve mari de combustibili clasici, totuşi acestea nu sînt nelimitate şi, în viitorul apropiat, energetica nucleară va juca un rol însemnat în producerea de energie electrică.

Dacă acum cinci ani puţini erau aceia care luaseră contact cu problemele fizicii şi tehnicii nucleare, astăzi Institutul de fizică atomică are aproximativ 1.400 de colaboratori de specialităţi diferite, a căror pregătire se reflectă în aprecierile pozitive ale savanţilor străini, asupra lucrărilor teoretice şi experimentale efectuate în acest domeniu în ţara noastră.

Acordul semnat la Bucureşti între Uniunea Sovietică şi ţara noastră în cursul acestui an prevede o strînsă colaborare şi în domeniul proiectării, construirii şi dării în exploatare de noi reactori atomici, energetici şi experimentali. Progresele realizate la noi pe acest tărîm în ultimii cinci ani sînt astfel destul de evidente.

I. I. PURICA
inginer şef al reactorului atomic al Institutului de fizică atomică

Aspect din sala reactorului nuclear

CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ LEGATĂ DE PRACTICĂ

● Condiţii deosebite pentru desfăşurarea activităţii ştiinţifice ● Peste 30 noi institute şi centre de cercetare ştiinţifică ale Academiei R. P. R. ● 3000 de cercetători ştiinţifici şi specialişti ● Importante rezultate obţinute în domeniul fizicii, chimiei, ştiinţelor matematice, agrobiologiei, medicinei ● Ce se va întreprinde în viitorii ani

Convorbire cu acad. prof. dr. STEFAN MILCU secretar prim al Academiei R. P. R.

Pe acad. prof. dr. Ştefan Milcu, secretar prim al Academiei R.P.R., l-am găsit la Institutul de Endocrinologie, în compania unui oaspete de renume: prof. dr. Vasili Gavrilovici Baranov, membru activ al Academiei de Ştiinţe Medicale. Specialist în problemele endocrinologice, prof. dr. V. G. Baranov a ţinut să viziteze îndeaproape Institutul de Endocrinologie din R.P.R., interesîndu-se în special de problemele fiziopatologiei tiroide.

Prilejul deci al acordării unui interviu s-a ivit abia la ceasurile de după-amiază, cînd tov. acad. Milcu şi-a terminat treburile zilei la Academia R.P.R.

— În biroul dv. am zărit macheta Institutului Endocrinologic. E o construcţie impunătoare...

— Într-adevăr. Datorită condiţiilor tot mai bune — create prin grija partidului şi guvernului — pentru dezvoltarea bazei materiale a activităţii ştiinţifice, s-a putut construi şi reamenaja un local corespunzător cu cerinţele ştiinţei noastre.

— Legat de aceasta, ce alte construcţii, amenajări şi dotări s-au mai efectuat în institutele de cercetări?

— An de an au fost sporite sumele destinate cercetărilor ştiinţifice. Numai în cursul anului 1962 s-a alocat în acest scop un miliard de lei.

Vechea Academie Romînă a fost reorganizată pe noi baze. Ea a devenit cel mai înalt for al ştiinţei, cu un rol activ în conducerea şi creaţia ştiinţifică. În cadrul Academiei R.P.R. au fost create peste 30 institute şi localuri moderne de institute, cum sînt cele ale Institutului de Fizică Atomică şi Institutului de Inframicrobiologie din Bucureşti, ale Institutelor de Chimie din Cluj şi Iaşi etc. De asemenea, au fost efectuate importante lucrări de amenajare a localurilor Institutului de Neurologie, Institutului de Mecanică Aplicată, Institutului de Energetică din Bucureşti, precum şi a unor institute din ţară. În scopul dezvoltării cercetărilor la nivelul actual al ştiinţei, institutele au fost dotate cu aparatura modernă: spectrofotometre, microscoape electronice, ultra centrifugi etc.

S-a asigurat un număr sporit de cadre de cercetători şi personal tehnic ajutător al căror nivel a crescut continuu, prin organizarea de cursuri de perfecţionare, prin aspirantură, prin trimiteri la specializare în străinătate. Numai în cadrul Academiei R.P.R. lucrează peste 3.000 doctori şi candidaţi în ştiinţe.

— Care sînt rezultatele eforturilor depuse pentru a lega cît mai mult ştiinţa de practică?

— Legarea ştiinţei de practică a constituit o preocupare permanentă pentru oamenii de ştiinţă. Sub îndrumarea partidului, activitatea ştiinţifică a fost călăuzită spre rezolvarea principalelor probleme puse de construirea socialismului în ţara noastră. Spre exemplu, la Institutul de Fizică Atomică au fost create noi tipuri de maşini electronice de calcul, de o mare utilitate pentru rezolvarea operativă a unor importante probleme.

Institutele de ştiinţe tehnice ale Academiei R.P.R. au adus rezolvări practice în problema cocsificării cărbunelui, în cea a arderii complete a cărbunilor în industrie, precum şi într-o serie de probleme puse de electrificarea ţării. La rîndul lor chimiştii au adus rezolvări în obţinerea de polimeri, în sinteza a noi produşi organici aplicaţi în industrie etc.

Rezultate însemnate au obţinut şi cercetătorii din domeniul ştiinţelor agrobiologice. Au fost astfel create noi soiuri de plante agricole. S-au adus rezolvări în combaterea dăunătorilor, în bolile plantelor, în ameliorarea solurilor neproductive, în rezolvarea problemelor biologice puse de industrializarea Deltei.

În ce priveşte ştiinţele medicale, ele sînt prin excelenţă strîns legate de practică. Realizările în acest domeniu sînt multiple: izolarea de noi tulpini de virusuri, crearea de vaccinuri, organizarea vaccinării antipoliomielitice, izolarea formelor clinice ale hepatitei şi combaterea evoluţiei spre cronicitate, stabilirea de procedee de diagnostic ale reumatismului infectios. În acelaşi domeniu s-au mai realizat: elaborarea metodelor şi a schemei de combatere a guşei endemice, găsirea de noi forme de tratament ale bolilor tiroidei, rezolvarea unui număr de probleme puse de industria medicamentului glandular, noi contribuţii aduse la cunoaşterea patologiei cerebrale de ordin vascular, la diagnosticarea formelor clinice ale epilepsiei etc,

Acad. prof. dr. Ştefan Milcu în cabinetul său de lucru

— Cum vedeţi dv. perspectivele dezvoltării ştiinţei în anii următori?

În viitor noi sarcini importante vor reveni oamenilor de ştiinţă.

Astfel, în fizica atomică atenţia se va îndrepta îndeosebi spre folosirea energiei atomice în scopuri energetice, spre aplicarea izotopilor în producţie etc., iar în fizica clasică cercetările se vor dirija spre studiul corpului solid, în special a semiconductorilor. În chimie, cercetările se vor concentra spre problemele pentru obţinerea de noi soluţii în chimizarea petrolului, pentru descoperirea de noi polimeri necesari în industria maselor plastice, pentru rezolvarea problemelor puse de agricultură (îngrăşăminte, combaterea dăunătorilor etc.). În preocupările de viitor ale matematicienilor vor intra problemele puse de metodele moderne de calcul în industrie, de automatizare, de cibernetică, de statistica matematică, iar în cele ale cercetătorilor ştiinţifici de la institutele tehnice problemele puse de metalurgie, de construirea de noi tipuri de maşini şi utilaje, de găsirea de noi resurse energetice etc.

Descoperirea de noi zăcăminte, în special de metale feroase şi neferoase, prospectarea bogăţiilor subsolului, iată cîteva din principalele preocupări de viitor ale geologilor. În domeniul agrobiologiei, eforturile vor fi dirijate spre sporirea producţiei agricole la hectar, prin crearea de noi soiuri de plante agricole adaptate condiţiilor regionale, prin ameliorarea solurilor, prin elaborarea de sisteme de irigaţii, prin extinderea mecanizării agriculturii etc. În sfîrşit, în medicină cercetările se vor îndrepta spre studierea şi găsirea celor mai bune mijloace de combatere a bolilor care dau cea mai ridicată morbiditate şi mortalitate: bolile cardio-vasculare, cancerul, bolile virotice, bolile cu răspîndire în masă (reumatism, guşa endemică etc.). Se vor dezvolta de asemenea cercetările de biologie a omului: în genetică, în biochimia materiei vii, în relaţiile dintre sistemul nervos şi marile funcţiuni ale organismului etc.

— Am dori să ne spuneţi cîteva cuvinte şi despre cercetările dv. personale, despre preocupările dv. de viitor.

În ultima perioadă de timp, împreună cu colaboratorii mei de la Institutul de Endocrinologie, am reuşit să obţinem — în cercetările noastre — unele rezultate interesante atît din punct de vedere teoretic, cît şi din punct de vedere practic. Voi cita dintre acestea, în primul rînd, realizarea tumorilor experimentale a hipofizei, tiroidei şi ovarului, precum şi obţinerea — împreună cu acad. C. Nenîţescu şi colaboratorii săi — a unei combinaţii sintetice între un hormon şi o substanţă anticanceroasă. Aceste lucrări au fost prezentate la Congresul internaţional de oncologie de la Moscova.

Cu sprijinul Institutului de Fizică Atomică, la institutul nostru s-a realizat o nouă metodă de autocitoradiografie cu ajutorul substanţelor radioactive; prin aceasta, am putut obţine primele date de fiziologie celulară în tiroidă şi epifiză, cu ajutorul microscopului electronic. A fost pus în evidenţă rolul hormonilor medulosuprarenali în boala lui Basedov şi o nouă formă patologică a mecanismului de reglare neuro-hormonală în această boală. Au fost rezolvate problemele puse de tumorile hipofizale şi de diagnosticul precoce al hipertiroidismului.

În ceea ce priveşte preocupările de viitor, s-au creat condiţiile necesare în institutul nostru pentru rezolvarea unor probleme de actualitate, cum sînt: cancerul glandelor endocrine, relaţiile în sistemul endocrin şi apariţia cancerului în alte organe; adîncirea mecanismului din care apar bolile endocrine în general şi, în special ale glandei tiroide, al cărui procent de îmbolnăvire este ridicat.

Există perspectiva de a se termina izolarea hormonilor glandei epifize, descoperiţi în institutul nostru de colectivul condus de dr. Ioana Parhon-Milcu. Vom continua de asemenea cercetările noastre în legătură cu genetica bolilor glandulare, cu relaţiile dintre sistemul nervos şi sistemul endocrin etc. În rezolvarea acestor probleme, vom folosi metodele moderne de cercetare ale biochimiei hormonale, ale izotopiei, microscopiei electronice, culturilor de ţesuturi etc"

★

După cum vedem, din cele expuse de acad. prof. dr. St. Milcu, reiese că în faţa oamenilor de ştiinţă din patria noastră se află un program vast de cercetări.

Bucurîndu-se de condiţii deosebite de studiu şi de trai, animaţi de dorinţa fierbinte de a-şi da o contribuţie cît mai însemnată pe ogorul ştiinţei, cercetătorii se vor strădui să dea viaţă acestui program, să elaboreze metode şi să efectueze lucrări ştiinţifice menite să ajute cît mai mult practica, producţia.

Mircea SCRIPCA

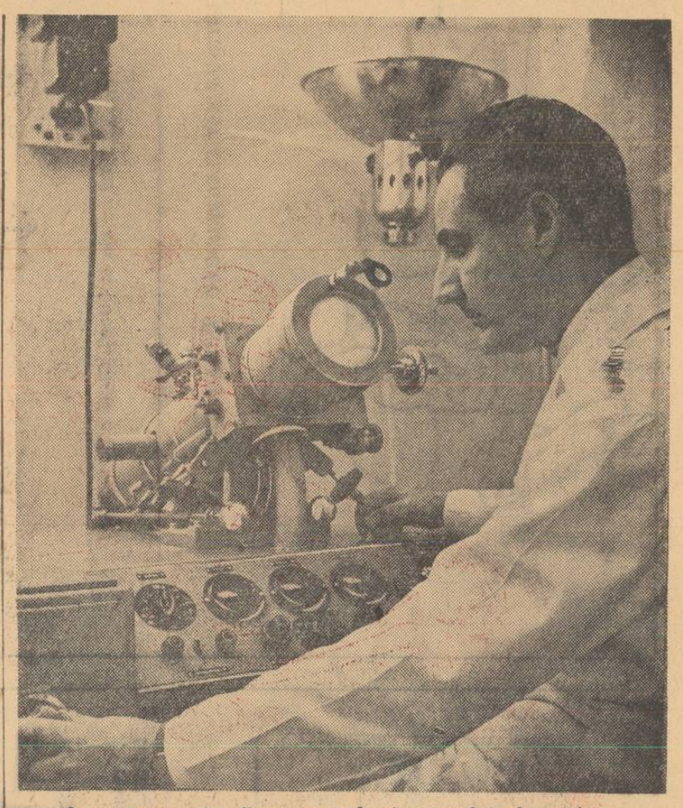

În faţa ecranului fluorescent al microscopului electronic...

În lumea ăngströmilor

Este o liniştе desăvîrşită. În încăpere — semiobscuritate. De odată, o lumină verzuie prinde a pîlpîi nervoasă de-a lungul unui tub semnalizator. Vidul este deci incomplet. Pompa de vid lucrează cu febrilitate mai departe. Apoi, un sunet prelung de sonerie întrerupe tăcerea, comandînd impetuos intrarea în funcţiune a instalaţiei de răcire. Un întreg agregat lucrează din plin pentru a permite trecerea unui fascicol de electroni emis de o catodă prin mai multe lentile electromagnetice orientate succesiv de-a lungul unui masiv tub metalic.

...În sfîrşit, ecranul circular, deasupra căruia este aplecat ochiul cercetătorului, a devenit fluorescent. O imagine complexă — un univers în miniatură — prinde contururi din ce în ce mai precise, mărindu-se treptat la dimensiuni de gigant. Este o secţiune printr-o celulă, avînd grosimea de 300 ăngströmi (pentru o mai bună înţelegere: un ăngström = a milioana parte dintr-un milimetru!) Este lesne de înţeles cîtă migală şi fineţe presupune executarea unor asemenea secţiuni.

Munca intensă şi de înaltă calificare efectuată aici este însă răsplătită din plin. Pe ecranul fluorescent, celula îşi dezvăluie tainele. De structura şi transformările care se petrec la nivelul acestui element constitutiv al corpului omenesc — ale cărui dimensiuni sînt de ordinul miimilor de milimetru — sînt legate probleme importante de rezolvarea cărora depinde — între altele — combaterea cu succes a cancerului, dezlegarea modului în care acţionează unele substanţe medicamentoase etc.

★

Aşa după cum este lesne de presupus, sîntem într-un laborator de microscopie electronică. Interesante sînt, fără îndoială, şi aspectele tehnice ale funcţionării microscopului electronic — graţie căruia minuscula imagine a celulei poate fi mărită de 300.000 de ori. Însă cercetările care se efectuează aici, puse în slujba apărării sănătăţii omului, sînt de-a dreptul pasionante.

... Pe doctorul I. Petrea îl găsim împreună cu unul din colaboratorii săi, tehnicianul Andrei Stroe. El ne vorbeşte despre cîteva dintre cele mai recente lucrări de cercetare ştiinţifică efectuate la acest relativ recent creat laborator al Institutului de endocrinologie „C. I. Parhon" al Academiei R.P.R. Unele concluzii trase de pe urma acestor cercetări au meritul pionieratului în munca de cercetare ştiinţifică.

Un volum însemnat de cercetări este legat de combaterea bolii canceroase. Încă de mai multă vreme cercetările de biochimie scoseseră în evidenţă faptul că celulele canceroase au un metabolism diferit de cel al ţesutului normal. Se cunoaştea de asemenea faptul că mitocondriile — organite ale celulei conţinînd echipamentul lor enzimatic — au un rol esenţial în metabolismul celular. Urma ca acest adevăr să fie demonstrat pe viu, pe structura morfologică celulară.

Cercetările efectuate în acest laborator s-au înscris pe această linie. Imaginea obţinută la microscopul electronic a arătat o reducere cantitativă a numărului de mitocondrii din celula canceroasă, precum şi tulburarea integrităţii morfologice a acestora. Alte cercetări au demonstrat faptul important al posibilităţii transformării tumorilor glandulare cu aspect benign în tumori canceroase.

Recent, a fost pusă în punct şi experimentată cu succes o metodă autocitoradiografică la microscopul electronic, cu ajutorul substanţelor radioactive. Folosind această metodă, poate fi urmărit la microscopul electronic drumul pe care-l străbat substanţele medicamentoase sau de altă natură în organism, regiunea în care se localizează, precum şi felul în care acestea se repartizează în interiorul celulei. Realizată în colaborare cu cercetătorii de la Institutul de fizică atomică al Academiei R.P.R., metoda deschide noi perspective în cercetarea metabolismului celular, cancerogenezei, acţiuni farmacodinamice a unor medicamente la nivelul celulei etc.

★

De curînd a fost sărbătorit un eveniment semnificativ: doi ani de la înfiinţarea acestui modern laborator. Despre zilele montării şi punerii în funcţiune a acestei complicate aparaturi ştiinţifice, ne povesteşte tehnicianul electronist M. Hancearek, care — în aceşti ani — şi-a lărgit cercul de preocupări extinzîndu-le în domeniul artei fotografice. Numeroase fotografii ale tainelor dezvăluite de microscopul electronic, executate de către tovarăşii M. Hancearek şi V. Sora sînt expuse pe pereţii sălilor laboratorului.

În cadrul laboratorului au fost studiate în aceşti ani nu numai probleme de cercetare ştiinţifică, ci şi chestiuni legate de practica curentă medicală, de studierea aspectelor anatomo-clinice ale bolilor. Astfel, medicina curativă s-a împletit armonios cu activitatea de creaţie ştiinţifică.

Preţioasa experienţă acumulată nu s-a încheiat însă între pereţii Institutului. Noul laborator de microscopie electronică a devenit — în acelaşi timp — un centru metodologic. Numeroase cadre medicale de calificare superioară, precum şi personal tehnic auxiliar, au fost iniţiate în tainele microscopiei electronice. La locul lor de muncă, în clinici sau laboratoarele institutelor, ei poartă mai departe îmbogăţind cu noi realizări recent dobîndita experienţă a cercetării ştiinţifice cu ajutorul microscopului electronic.

I. ADRIAN

COLABORARE ŞI SPRIJIN

Cercetătorii ştiinţifici colaborează din ce în ce mai mult cu producţia, caută să sprijine temeinic — prin cercetările şi lucrările efectuate — întreprinderile industriale, şantierele de construcţii sau energetice, agricultura etc.

În ce priveşte maşinile hidraulice, prin cercetările teoretice şi experimentale efectuate în domeniul ştiinţelor tehnice, s-a clarificat influenţa reţelei asupra caracteristicilor hidrodinamice ale profilelor. Concluziile la care a ajuns Centrul de cercetări tehnice din Timişoara au fost utilizate de Combinatul metalurgic Reşiţa, pentru construcţia noilor turbine ce se fabrică în ţară.

Au fost, de asemenea, aplicate în practică şi alte cercetări efectuate de institutele tehnice ca: realizarea de instalaţii de ardere a lignitilor romînesti (grătarul cu împingere răsturnată, moara ventilator etc.), realizarea de cazane de abur cu parametri ridicaţi, etc.

În cadrul convenţiei de colaborare încheiată cu uzinele „Electronica", cercetătorii de la Institutul de matematică din Bucureşti au studiat posibilitatea aplicării metodelor statistico-matematice la controlul calităţii. Pe baza prelucrărilor de date şi a analizei amănunţite efectuate, s-au prescris metodele concrete de control preventiv. S-a prescris, de asemenea, un procedeu de folosire a analizei secvenţiale în unele probleme de cercetare de laborator. Tot astfel, sectorul de chimia macromoleculelor din cadrul Centrului de cercetări chimice Bucureşti a colaborat cu I.N.C.E.R.C., I.C.S.E. şi cu Fabrica „Anticorozivul" în problema betoanelor organo-minerale, precum şi cu Întreprinderea „Flamura Roşie"-Sibiu în problema picărelor de polietilenă.

MATTY ASLAN

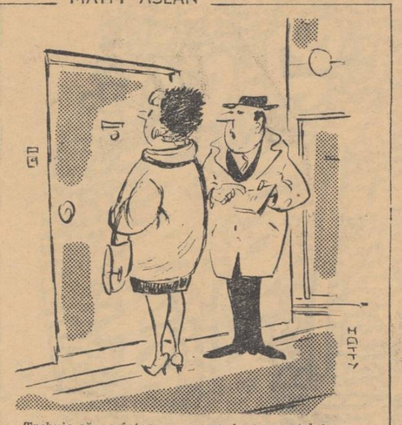

— Trebuie să ne întoarcem: am luat carnețelul cu anecdote de anul trecut...

— Iubitule, ridică-te și reglează aparatul! Pe tine nu te deranjează că se aude așa, ca un șoricar?!...

COLIND
DE ANUL NOU

Versul ninge sub condei
Împletind într-o urare
Ritmul rimelor sprințare
Pentru anul '63.

Cronos din maternitatea
Timpului înaripat,
Tînăr prunc ne-a arătat
Indicîndu-i și etatea.

Cît să aibă? Cam puțin
O secundă, nici atît?
Vîrsta nu i-o știm deci cît
S-o transcrim în...
„Buletin"...

Iată-l a sosit din spații
Unde n-a zburat stingher
Căci acolo, sus, pe cer
Prin eterne constelații

Printre stele și planete
Peste pajiști siderale
Mai de mult, îi dau tîrcoale
Pămîntenele rachete.

„Puncte de reper" se-adună
Și pe Venus și pe Marte
Filfîind așa departe
Fanionul de pe lună

Iar aici, bătrîna Terra
Cu „relații" foarte... sus
Îl privește, cum am spus,
Oferindu-i toată sfera.

Fii binevenit deci, dragă
Anule, atît de nou,
Din al timpului ecou
Și a vremilor desagă.

Te primim cum se cuvine
Toți cu mese bogate,
Încărcate cu bucate,
Și pahare de rubine.

Ia din ploscа asta veche
Strop de aur de Cotnar
O tărîmă de cleștar
Bun la gust, fără pereche.

Haide, stai cu noi la masă
Să vedem în tolba ta
Dacă ne-ai adus ceva
Ca un musalîr în casă.

Casa-i nouă, tencuită,
Și în drumu-ți, pe alocuri,
Ai văzut șirag de blocuri
Într-o stampă înnoită.

Tu poștaș, de vremuri bune
Ne-aduci vești că an de an
Împlinind plan după plan
Roadele să se adune.

Ani bogați s-au strîns ca zestre
Iar copiii cresc și-s mari
Și ca buni gospodari
Prin a vremilor ferestre

Viitorul ni s-arată
Mai deschis, mai luminos
Să ne fie cu folos
Ca un frate bun, la toartă...

...Văd în torba-ți un răvaș
Scris cu litere de-o șchioapă
(Eu credeam că poate scapă)
Știe el... Pentru codaș!?

Altul pentru, țanțoș foc
Nasu-l fîn la înălțime
Deși mulți pot să confirme
Că de fapt nu-l au deloc.

'Asta însă ce mai e?
Are toate, știe-oricine,
Merge dar am vrea mai bine
...Vorba-i deci de I.T.B.

Iar aicea ce se spune?
„Vrem programe variate"
Alt ghicit că dînsul bate
Chiar la... televiziune

O urare bunăoară
Cu compozitori (mereu?)
Să muncească mai din greu
Pentru... muzica ușoară.

Caricaturiștilor
Le urează el, în ton
Să mai fugă de șablon
Și să aibă și.. umor.

Despre umoriști în fine
Dacă tot am pomenit
Pot să mă și felicit
Căci nu-i vorba... despre mine!

D. TABACU

RĂVAȘE

Cînd văzuși, în miez de noapte,
30 de purcei de lapte,
Ai strigat admirativ:
„Ce-atac supranormativ!"...

La urări, adesea,
Ce să vezi matale,
Unul la cuvîntul
Altul ia sarmale...

„Iubita mea, eu îți spun drept,
Îmi arde inima ca jarul,
Hai, vino, să te strîng la piept",
Și-ai strîns cu foc la piept...
Cotnarul.

'Anu-ntreg, și zi și noapte,
Tu la șefu' mergi cu șoapte...
Azi îi ieși iar înainte...
Nu cu șoapte, cu plăcinte.

Ești un crai, orice s-ar zice,
Îți știu eu secretele,
Ai băut atît amice,
Să vezi dublu... fetele.

„Ochii tăi sînt două stele"
I-ai spus tu, ca s-o desmierzi.
Și cînd și-a chemat ea soțul
Văzuși două stele... verzi!

Prea dansezi tu cu mult foc:
„Domnișoară, faci un rock?"
Ți-a răspuns ea foarte bine:
„Nu, că n-am ghipsul la mine..."

Știu că bei
Pe bun temei:
Vara să te răcorești,
Iarna ca să te-ncălzești.

'63 abia sosit
Cînd ți-o spune:
„Am venit!"
O să-i bîlbîi monocord:
„Să văd, șefu-i de acord?"

Ne-ai făcut cu vinul liesa
E-un lapt cert care nu-mi scapă:
După-un vin cum e acesta,
Zău că-mi lasă... gura apă!...

Vouă vă urez fierbinte
Scurt și sincer, fără fleacuri:
Hai cu sporul înainte
La anul și la multe... veacuri!...

I. AVIAN

GH. CHIRIAC

Sărutul de la miezul nopții!

V. TIMOC

DUPĂ REVELION

— Spune-mi, te rog, asta-i strada mea?

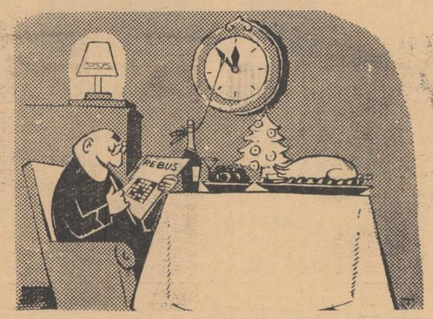

BIROCRATUL: — De data asta am ambiția de a nu intra în noul an cu hîrtii nerezolvate...

ÎN JURUL OREI 22
(Discuții aproape inevitabile)

— Costele! Nu știi unde mi-e crema de obraz?
— Habar n-am! Caută și tu pe noptieră sau pe etajeră.
— Costele! Am găsit-o!
— Bravo! Unde era, dragă? Pe noptieră sau pe etajeră?
— Pe obraz!!...

* * * * * * * * * * * * * * * *

— Mămico, astă seară vine și tanti Lenuța?
— Sigur că da, Nicușor!
— Nu-i așa că-i place mult să danseze?
— De unde să știu eu?
— De anul trecut, mămico! Nu ții minte că a dansat toată noaptea cu nenea Georgică, colegul lui Tăticu...
— Ei și?
— Și toți spuneau... ți place... ți place...

* * * * * * * * * * * * * * * *

— Grigore, nu cumva să începi cu sprițurile înainte să vină musafirii. Mai așteaptă și tu nițel că, uite, acuși pică.
— Cin'să pice?
— Musafirii, Grigore, musafirii!!
— Care musafiri?
— Grigore, tu ai băut!
— Pe cuvînt că n-am băut niciun spriț(hîc). Pardon!
— Atunci ce tot faci pe miratul? Ce-o fi și în capul tău, Grigore?
— Țuică!!... hîc! Ce să fie!...

* * * * * * * * * * * * * * * *

— Allo, tu ești Vasile?
— Da, eu sînt! Ce-i, Marioaro?
— Dragă, n-o să mai putem veni la voi astă seară.
— Dar ce s-a întîmplat?
— A căzut Stamate tocmai cînd ieșeam din casă.
— Ce vorbești? Pe scări?
— Nu! Pe pocnitori! Avea prin buzunare vreo 60 de bucăți. Au țîșnit niște flăcări...
— Și ce face Stamate acum?
— Ce să facă, mătură scrumul.
— Dar știu că el nu fumează. De unde scrum?
— De la palton!!...

* * * * * * * * * * * * * * * *

— Gigele, după ce o să vină toți invitații, le spui frumos „Noapte bună" și apoi treci imediat în camera ta că e ora de culcare.
— Bine, mămico! Așa am să le zic. Dar crezi că o să plece la culcare?...

* * * * * * * * * * * * * * * *

— Ia vino-ncoace, Tudorică! Ascultă la mine! Dacă vreunul din invitați îți aduce un cadou, să arăți că ești copil bine crescut și să zici: — „Mulțumesc, nu trebuie!"... Ai priceput?
— Da, dar dacă nu-mi aduce nimic, tot așa să spun?...

* * * * * * * * * * * * * * * *

— Ce zici, Jenică, cu ce ruj să-mi dau?
— De buze...
— Lasă, te rog, gluma. Te-am întrebat serios. Să-mi dau cu ăla închis sau cu ăla deschis?
— Dă-ți cu ăla închis!
— De ce?
— Cu ăla deschis ți-ai dat tot anul și n-ai închis gura o clipă.

Dan MANOLESCU

GH. CHIRIAC

MOȘ GERILĂ ÎN VERSIUNE S.U.A.
— Stai, băiețelul moșului, să-ți dau un pom!...

C. BRÎNDAȘU

— Cu așa un bărbat ar fi trebuit să te măriți...

T. PALL

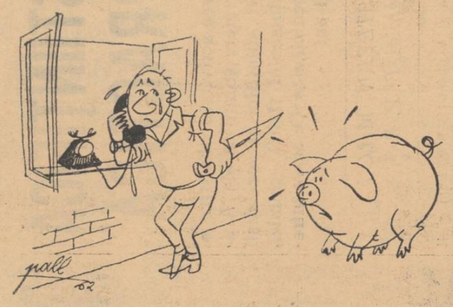

— Alo! Azi nu vin la birou... Ghiță e pe moarte!

ÎNTR-UN SAT ELECTRIFICAT DE CURÎND

BECUL: — Te conduc eu, Moș Gerilă sînt de curînd pe aici da' am și intrat în toate casele!

FRED GHENĂDESCU

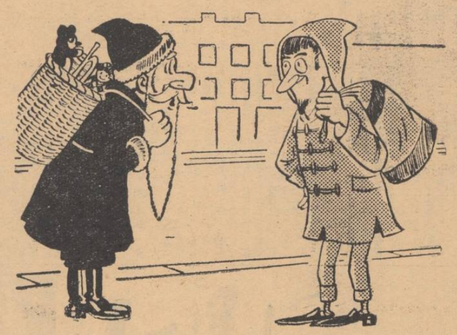

MOȘ GERILĂ: — Oare așa să fi arătat eu cînd am fost tînăr?...

— Parcă mi-ați spus anul trecut că ați anunțat I.L.L.-ul?...

MICRO-INTERVIURI DE SEZON

Pentru a le cunoaște preferințele, am adresat unor persoane binecunoscute, următoarele întrebări:
1) Unde vă petreceți revelionul?
2) Ce mîncăruri veți prefera?
3) Ce distracții vă doriți pentru anul ce vine?

MARI NICĂ:
— De revelion sînt la... Fundeni.
— Meniul meu preferat va fi: somn și raci.
— O să mă distrez în anul ce vine citind „Somnoroase păsărele", iar seara o să mă duc la culcare.

POPESCU-ȘPRIȚ
— Am de ales între localitățile Valea Vinului și Ploșca.
— La masă o să prefer ostro-pelin, vin-ete, clătite, iar la urmă... turtă.
— Că distracții, în 1963 voi citi cărțile „Vinul de viață lungă", „Setea" și „Roșu și Negru"... puterea ursului. Dintre spectacole n-o să-mi scape „Menajeria de sticlă" (dacă-i plină) și opera „Nunta lui Figaro", că aici se lasă precis cu băutură. În nici un caz piesa „Paharul cu apă".

TASE APLECATU
— Am o invitație pe str. Înclinată.
— Ca mîncăruri... ce spuneți dumneavoastră, alea o să le prefer!
— Mi-ar place să citesc romanul „Supusul" și să revăd filmul „La ordin, să trăiți"

MÎNECUȚĂ ȘTAMPILESCU
— Mă duc la revelion la cineva care stă lîngă Arhivele Statului.
— Preferințe culinare? Foi-etaje!
— Literatura mea preferată pentru 1963 constă din romanul „După 20 de ani". Ca spectacole, mă dau în vînt după filmul „Din toamnă pînă-n primăvară" și piesele cu... cît mai multe acte.

N. CRITICATU
— Revelionul îl fac la mine acasă, pe str. Tăcerii.
— La masă o să mă mulțumesc doar cu niște friptură... înăbușită.
— Trebuie neapărat să văd în 1963 filmul „Tăcerea e de aur".

Radu FOP

FRED GHENĂDESCU

ARTICOLE DE REVELION

Brad — Steluțe — Artificii — Curcan — Tobă — Vin!

PLUGUȘORUL...

...servilului	...intrigantului
Aho, aho, copii și frați, Stați puțin și nu mînați Și cuvîntu-mi ascultați Că am chef Să-l critic pe șef Și uite că azi I-o spun de la obraz: Să trăiți, Să-nfloriți, Ca un măr, Ca un păr, Ca un brad Că-i mai sus Atît am avut de spus... Mînați, măi!	Aho, tovarăș'șef mai stați Eu vă rog să m-ascultați Acu'mai an Badea Tralan Mări că venea Și secretarei da Ba un măr, Ba un păr, Ba un fir de trandafir, Ce mai alabala Tovarășe, morala! Potoliți-i zelul Dar iute ca oțelul Ca să nu-i mai ardă De amor și tandrețe Pîn'la bătrînețe Mînați, măi!

Dialoguri festive

— Tu, unde petreci revelionul?
— Eu nu-l petrec, eu îl fac la mine acasă.

★

— Vai, dragă, mi-a tăiat drumul prin sufragerie o pisică albă. Ce semn să fie?
— E semn că a dat de frișcă, flindică adineauri ore nesnră...

★

— Spune-mi, dragă, cum ai făcut sarmalele astea?
— Îți plac, nu? Untură, carne, mujdei, foi de viță.
— Ești o gospodină unică.
— Mulțumesc!
— Unică? Să pui în ele atîtea bunătăți și să facă asemenea sarmale! Unică...

★

— De ce ești trist, Nae?
— Mă uit la nevastă-mea și-mi dau seama ce bolnavă e!
— Cum așa?
— Păi în pieloare are cule și-n cap are tîfes!

Inv. 1595

Magazin

Sîmbătă 29 decembrie — CAIETUL 2 — Numărul 273

O LECTURĂ INTERESANTĂ INSTRUCTIVĂ-DISTRACTIVĂ

CEL MAI FRUMOS DAR ÎN NOUL AN!

FAPTE DE IERI, FAPTE DE AZI

de Constantin Prisnea

Vrînd să-mi amintesc cu mai multă exactitate despre unele fapte şi întîmplări din vremea tinereţii mele, am răsfoit, mai zilele trecute, colecţiile de ziare de acum aproape treizeci de ani.

La ordinea zilei, pe multe coloane şi cu titluri mari, îngroşate, se găsea „contractul drumurilor" sau „pacostea kreugeriană", „cea mai ruşinoasă tranzacţie pe care a încheiat-o cîndva un stat în ultimele decenii". Pentru nişte şosele aşa-zis asfaltate — atît de prost făcute, încît după cinci luni de zile erau complet deteriorate, — statul romîn, „care făcea cele mai mari sforţări pentru a scoate carul statului din situaţia grea în care se găsea", plătea unei societăţi suedeze o rată de cinci sute milioane lei (în afara plăţilor făcute prin obligaţiuni). Faptul era calificat drept „o provocare la adresa unei ţări în pragul falimentului".

Fără îndoială că exista un val general de nemulţumire. Salariile mici şi neplătite cu lunile. Impozitele atîrnau greu pe umerii contribuabililor. Un gazetar burghez scria: „Dacă nu se încasează pînă la centimă, dacă nu se execută prin vînzare irevocabilă, cu toba, a ce brumă de bulendre au mai rămas din sărăcia şomerului şi funcţionarului, statul falimentar amînă plăţile". Şi cum statul acela voia cu orice preţ să supravieţuiască, perceptorii trebuiau să-şi pună „la contribuţie tot excesul de zel executînd mizeria şi vînzînd-o pe nimica".

Execuţia mizeriei! Vînzarea ei pe nimica!

Comitetul funciar al Societăţii Naţiunilor examinase „la faţa locului" situaţia financiară a Romîniei şi constatările sale duceau la concluzia că Romînia poate să-şi regăsească echilibrul prin propriile ei forţe... **dacă.**

Acest **dacă** însemna (reproduc după ziarul berlinez **Vössische Zeitung**): înlăturarea corupţiei, administraţie cinstită, economii de cheltuieli, intensificarea încasărilor din impozite,... pe scurt, nici mai mult nici mai puţin decît transformarea unui stat oriental într-unul „european". Căci Romînia nu este numai ţara organizării dezorganizate, ci ceea ce este şi mai greu de îndepărtat şi a dezorganizării organizate".

Dar şcoala? Şcoala în ce situaţie se afla?

Un deputat din parlamentul acelor timpuri, şi care era departe de a fi comunist, spunea: „foarte multe şcoli primare... sînt astăzi aproape pustii". Afirmaţia deputatului putea fi, oarecum, gravă chiar şi pentru acel parlament. De aceea, deputatul se grăbea să adauge: „eu nu mă tem de a arunca acest cuvînt"... „localurile sînt o ruină... în aceste şcoli funcţionează un corp didactic... cu salarii de mizerie, cu o situaţie materială din cele mai triste, cu o parte a drepturilor lor de salarii răpite din 1927 şi cu lefuri în restanţă pe 5—6 luni în urmă..." Care erau cauzele situaţiei în care se găsea şcoala? Pentru ce mai întîi frecvenţa era slabă?, se întreba şi deputatul din acea vreme. Şi răspunsul pe care şi-l dădea singur era tot aşa de ticălos ca şi parlamentul din care făcea parte. Iată-l:

„Poporul nostru nu cunoaşte îndeajuns binefacerile învăţăturii... O altă cauză este sărăcia populaţiei săteşti" (şi aici avea el dreptate).

Aşadar, poporul nostru nu pricepea „binefacerile învăţăturii"!

Şcoala, după unul din corifeii celei mai abjecte prese din vremea veche, reprezenta nici mai mult nici mai puţin decît „O ameninţare de viitor".

„Nimeni n-are curajul să examineze problema şcolilor ce fabrică titraţi fără utilizare, iar şomajul titraţilor sporeşte în fiecare an, ca într-o zi să devină puhoiul anarhiei, ameninţînd ordinea de stat" (Curentul, miercuri 7 dec. 1932). Pentru acest reacţionar înveterat, izvoarele răului stăteau în existenţa „şcolilor superioare peste necesităţile reale ale societăţii româneşti", iar intelectualitatea era „puhoiul potenţial al anarhiei".

Nu mă pot stăpîni să nu mă gîndesc acum la milioanele de ţărani care au învăţat carte, la bătrîneţe, în zilele regimului nostru; la sutele de mii de ţărani colectivişti care învaţă, se instruiesc, înţelegînd din plin roadele învăţăturii — la cursurile agrozootehnice de masă care funcţionează azi pînă în cele mai îndepărtate cătune ale ţării. Şcoala noastră se bucură azi de o atenţie şi o grijă pe care niciodată poporul nostru n-a visat-o.

Vremea din 4 decembrie 1932 ne aducea în paginile ei un colţ de ţară, o fărîmă de peisaj brăilean: „I-am uitat pe toţi: Panait Cerna a trăit aici... Ştefan Petică a trăit aici... Dar au mai trăit şi Hepites şi Sandu Aldea... Nici unul nu-şi are soclul... Nici unul nu-şi are „Casa de cetire". Pentru simplificare: Muzeu: nu există; Teatru — ...Nu se poate înfiripa; Universitate: Nici măcar populară. Viaţa îşi tîrîie picioarele reumatismate...".

Faţă de cele 18 instituţii artistice de spectacole existente în 1938 pe tot cuprinsul Romîniei, în anul 1962 se puteau număra nu mai puţin de 126 din care 42 teatre dramatice, 5 teatre de operă, 11 teatre muzicale, 8 ansambluri de cîntece şi dansuri, 17 filarmonici şi orchestre simfonice, 20 orchestre populare, 22 teatre de păpuşi.

Faţă de 338 de cinematografe existente în 1938 în Romînia veche, se pot astăzi număra 4528. Numărul spectatorilor atinge, la sfîrşitul acestui an, cifra de aproape 200 milioane. Trebuie avut în vedere că în anul 1938 nu exista un cinematograf în mediul rural; iar astăzi numărul acestora se apropie de 4.000.

Cele 210 muzee şi case memoriale au înregistrat, în anul 1961, peste 7.700.000 vizitatori.

Astăzi există pe teritoriul Romîniei noastre noi, biblioteci pînă-n cele mai îndepărtate comune, iar casele raionale de cultură şi căminele culturale desfăşoară o activitate la care participă milioane şi milioane de oameni. Numai bibliotecile din sistemul aşezămintelor culturale au înregistrat în prima jumătate a acestui an, aproape 3.100.000 cititori cu aproape 21.000.000 cărţi citite. E vorba de bibliotecile regionale, raionale, orăşeneşti, comunale şi sătesti. Nu intră aici bibliotecile sindicale, universitare, şcolare şi nici cele ale altor organizaţii.

Dar unul din faptele cele mai semnificative pentru avîntul culturii noastre noi, socialiste, este dezvoltarea mişcării artistice de amatori. La cel de-al VI-lea concurs al formaţiilor artistice de amatori care s-a încheiat la sfîrşitul anului 1961 au participat 24.000 formaţii: peste 6.000 de coruri, peste 9.000 echipe de dansuri, aproape 6.500 brigăzi artistice de agitaţie, peste 2.300 formaţii instrumentale, cuprinzînd peste 600.000 artişti amatori, din rîndurile muncitorilor, tehnicienilor, intelectualilor, ţăranilor coiectivişti.

Numai de la un concurs la altul s-a înregistrat o creştere de peste 900 de coruri, peste 1.100 echipe de dansuri.

Artiştii amatori au prezentat în acest concurs aproape 100.000 de spectacole, la care au luat parte aproape 21 milioane spectatori.

Asemenea transformări revoluţionare s-au înfăptuit în condiţiile dezvoltării întregii economii naţionale pe o linie mereu ascendentă, în condiţiile aplicării în viaţă a politicii înţelepte a partidului de industrializare socialistă a ţării. Şi ce poate fi mai grăitor în acest sens, decît faptul că numai din 1938 şi pînă-n zilele noastre, producţia globală industrială a crescut de peste 6,5 ori. Dezvoltarea multilaterală a economiei, ritmul înalt de creştere a producţiei în toate ramurile industriei sînt oglindite de multe alte date grăitoare care, în graiul lor sobru vorbesc despre victoriile repurtate an de an de poporul nostru. Numai în primul trimestru din acest an, am produs de 2—3 ori mai multă energie electrică, fontă, oţel, produse sodice şi altele decît în tot anul 1938.

Dezvoltarea economică a Republicii Populare Romîne devine, în presa capitalistă, obiectul a numeroase comentarii.

„Romînia... oferă un spectacol de dinamism, un spectacol extrem de interesant, dar şi îngrijorător (!). El constă în industrializarea puternică, într-un mod plin de imaginaţie şi chiar cutezător, a unei ţări destul de importante. Nicăieri, nu este mai clar exemplificată, decît prin vitalitatea cu care comuniştii romîni au împins ţara dintr-un punct mort, într-o epocă de industrializare. Ei s-au aşternut temeinic şi plini de sîrguinţă pe construirea de fabrici, una după alta. Pare posibil ca Romînia să ajungă în următorii zece ani, contrariu aşteptărilor anterioare din străinătate, un mare succes comunist". Aprecierile acestea apar în unul ziar american şi sînt de la mijlocul anului trecut.

Şi iarăşi mă întorc la paginile prăfuite ale ziarelor de acum treizeci de ani. La 13 decembrie 1932. Măsuri în vederea zilei de 13 decembrie: 92 comunişti arestaţi în capitală.

La 14 decembrie 1932, un ziar burghez publica rezultatul primei zile a vînătorii regale: 180 fazani, 119 iepuri, 9 sitari, o vulpe. Titlul articolului: „Vulpea marelui voevod".

Vorba populară: Ţara piere şi baba se piaptănă.

La 31 decembrie 1932, în ajunul Anului Nou, „Ultima oră" — arăta cum se vor face reducerile de funcţionari... şi ziarul scria în continuare, negru pe alb: „aceste reduceri de funcţionari sînt nu numai o necesitate de a se echilibra bugetul, dar au fost cerute şi de experţii străini".

Au trecut de-atunci treizeci de ani. Au trecut, de la alungarea monarhiei, de la proclamarea Republicii noastre populare, cincisprezece.

Poporul romîn, sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn, munceşte — temeinic şi plin de sîrguinţă — pentru desăvîrşirea construirii socialismului, pentru viitorul său fericit.

Din plastica contemporană

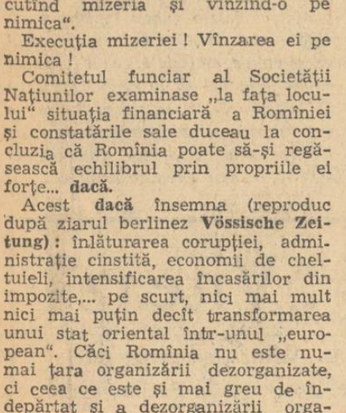

Mariana PETRAŞCU
Rafinăria 7 Brazi (fragment)

INVITAŢIE LA DRUMEŢIE

Turismul în cifre şi fapte

Prin geamurile mari ale autocarului ţi se oferă mereu o altă privelişte: ici silueta turnului unei fabrici, dincolo un siloz plin doldora cu grîne, mai departe zvelteţea unor blocuri nou construite, ori ogoare acoperite de albul zăpezii...

Cîţiva tineri au început să cînte o melodie binecunoscută: Şoferul de la O.N.T. / Conduce maşina voios...

Nea Petrică, omul de la volanul autocarului, zîmbeşte. Îi este şi lui dragă — ca şi atîtor conducători auto din ţară — această melodie, închinată acelora care transportă, de-a lungul şi de-a latul ţării, atîtea mii de excursionişti. Încet-încet prinde a fredona şi el melodia, fără a scăpa din ochi panglica şoselei şerpuitoare...

Sus, pe Cetatea Neamţului

„M-am hotărît — spunea francezul J. A. Vaillant în iarna anului 1840—41 — *să fac o vizită respectuoasă ruinelor Cetăţii Neamţului, unde fiecare piatră evocă măcar o amintire glorioasă... Atîtea amintiri de vitejie şi curaj s-au trezit în mine, la vederea acestor glorioase urme ale unei măreţii apuse, că mi s-a părut, un moment, că văd zidurile întregi... că stau în faţa celor zece plăieşi.. şi că îi felicit călduros... Dar, ridicînd capul, văd — de jur împrejur — numai ruine".*

Această istorică cetate o găseşti şi astăzi străjuind pe stînca-i legendară, în codrii seculari de deasupra Tîrgului Neamţ. Excursioniştii au început să viziteze, în număr tot mai însemnat, aceste locuri. În acest an, peste 15.000 de muncitori, colectivişti, ingineri, profesori etc., ca şi un însemnat număr de vizitatori de peste hotare, au urcat spre zidurile acestei cetăţi. De aci au poposit la casa memorială a lui Ion Creangă, la Agapia — acolo unde a locuit Al. Vlahuţă — după care s-au îndreptat spre Piatra Neamţ, spre Bicazul nou — cu marea sa miniaturală — spre Lacul Roşu...

File de bilanţ

Dar Cetatea Neamţului nu e decît unul dintre obiectivele turistice, iar vizitatorii ei o infimă parte dintre cei care au îndrăgit în ultimii ani călătoriile prin ţară. Laconic, dar convingător, cifrele ce urmează ilustrează un lucru evident: în ultimii ani turismul a devenit în ţara noastră o largă mişcare populară. Dacă în 1949 erau înregistraţi la noi 30.000 de turişti, numărul lor, în acest an care se încheie, a depăşit cifra de un milion.

Bilanţul acesta cifric ne scuteşte de comentarii. El evocă fiecăruia dintre noi amintiri dragi. Ne aminteşte despre urcuşurile pline de voioşie spre culmi semeţe, despre orele de minunată odihnă din cabane, despre clipele de neuitat petrecute pe ţărmul însorit al mării fără de sfîrşit, despre satisfacţiile artistice pe care le-am simţit în faţa unor monumente istorice, culturale, despre atîtea şi atîtea alte lucruri.

Dar în bilanţul anului 1962 nu trebuie trecută doar sporirea numerică a turiştilor. El a adus şi importante îmbunătăţiri calitative în acest domeniu, atît în ce priveşte conţinutul, cît şi varietatea excursiilor. S-au organizat mai multe excursii cu temă (de documentare, schimburi de experienţă, vizitarea unor obiective culturale), s-au lărgit considerabil excursiile în circuit şi cele de sfîrşit de săptămînă, a luat o mare amploare turismul locuitorilor din mediul rural. Se cuvine menţionată şi deschiderea unor noi trasee cum sînt, bunăoară, Valea Oituzului, Piteşti — Peştera Muierii, itinerariile spre nordul Moldovei, cele prin Retezat sau Apuseni.

La fel de intens se dezvoltă an de an şi turismul internaţional,

M. PAULIAN şi S. MIRCESCU

● *(Continuare în pag. 11-a)*

Vedere panoramică a unei părţi a litoralului, la Mamaia.

Un om calm

POVESTIRE

Întîmplarea de faţă am aflat-o de la o veche cunoştinţă, laminator într-o mare uzină siderurgică a ţării. Mi-a povestit-o într-o oră de răgaz la puţine zile după ce s-a petrecut.

Cine s-ar fi putut aştepta la aşa ceva? Laminorul mergea din plin şi, ca din senin, transportoarele s-au oprit. Trosnituri surde, înfundate au răzbătut pînă în cabina mea. S-au oprit transportoarele, s-a oprit şi linia de laminare.

Imediat după producerea deranjamentului — abia trecuse de orele 2 — am sărit din cabina de comandă şi am alergat spre Lupan. În jurul şefului nostru de echipă, se strînsese aproape tot schimbul. Peste capetele oamenilor, Lupan mi-a strigat ceva. De auzit nu era chip din cauza larmei făcute de oameni, care încercau toţi deodată să-şi spună părerea despre cauzele defecţiunii ivite. Am priceput mai mult din ochii lui Lupan ce trebuia să fac. Şi am pornit imediat în căutarea mecanicilor.

Noaptea, cabina mecanicilor abia o găseşti. De fapt, în ungherul ce le-a fost hărăzit drept loc de odihnă, rareori îi prinzi. Mai tot timpul se învîrtesc printre agregate, ascultînd parcă pulsul motoarelor, atenţi la scrîşnetul metalului ce se supune forţei maşinilor.

În noaptea aceea însă, la unica fereastră a cabinei mecanicilor era lumină. Maistrul Stamate tocmai minca. Abia se întorsese de pe linie. Am dat buzna în cabină şi i-am spus fără nici un fel de introducere:

— Tovarăşe Stamate! Haide repede. S-a oprit linia. Te cheamă degrabă Lupan. Anunţă-i pe toţi oamenii. Nu-i de glumă...

Şi-a îndreptat ochii spre mine, de parcă atunci mă vedea întîia oară. S-a ridicat de pe scaun şi, fără să-şi mai stringă mîncarea abia începută, şi-a pus haina.

— Dar cine spune că-i glumă, omule? Ia-o înainte şi într-o clipită te ajung din urmă cu toată echipa. Numai păstrează-ţi calmul. Că n-o fi foc.

Într-adevăr. Nici nu am ajuns bine pe linie şi maistrul Stamate era lîngă Lupan. Ca răsăriţi din iarbă au apărut şi ceilalţi mecanici din echipă. Nu au trecut nici zece minute şi au sosit şi tovarăşii din conducerea secţiei. În cap cu inginerul Alexandru, au început să cerceteze transportoarele. Cînd s-au întors lîngă postul de comandă, erau cu toţii foarte amăriţi. Parcă îi aud şi acum ce vorbeau.

— Ce vrei, şi materialul îmbătrîneşte. Ce spui, tovarăşe Stamate, în 4 zile îl daţi gata? Gîndeşte-te că este vorba de sute de tone de laminate.

Răspunsul lui Stamate la întrebarea şefului veni destul de greu:

— Socotesc că-i destul. Să vorbesc şi cu oamenii, să mă sfătuiesc cu ei. Trebuie să vedem mai întîi ce avem nevoie, cum vom lucra...

— Vorbeşte cu ei şi începeţi imediat demontarea. La ziuă, ia legătura cu celelalte schimburi de la întreţinere. Eu mă duc la linia de

Tudor GHEORGHIU

● *(Continuare în pag. 11-a)*

Casa lui Al. Vlahuţă, de la Agapia — un interesant punct turistic

DE PRETUTINDENI ★ DE PRETUTINDENI

LA RĂSĂRIT de Novocerkask, arheologii sovietici au descoperit mormîntul unui șef al străvechiului popor al sarmaților. A fost găsit aici un vas mare de argint, datînd din secolul I al erei noastre. În acest vas se aflau 8 cupe romane de argint, acoperite cu un cizelaj foarte fin. În mormînt au fost găsite, de asemenea, podoabe din aur și din pietre prețioase. Lucrurile găsite dovedesc că triburile sarmate, stabilite pe cursul inferior al Donului, aveau legături în timpul imperiului roman nu numai cu Italia, dar și cu ansamblul Europei occidentale.

●

UN ORNITOLOG de la Universitatea din Kiel a adus recent din Argentina cîteva găini mojate ale căror ouă sînt albastre. După încrucișarea acestei rase de găini cu cocoși din R.F.G., găinile vor ouă acum ouă de culoare verde. — Cel puțin așa susține profesorul.

●

ENGLEZUL Mindleton și-a achiziționat o căsuță nu departe de linia ferată. L-au felicitat rudele, prietenii, cunoscuții. Printre telegramele de felicitare el a descoperit și una expediată de Societatea șoselelor britanice prin care era înștiințat că are de plată taxa pentru lumina care îi intră în casă pe fereastra ce dă spre calea ferată. Interesîndu-se mai îndeaproape, Mindleton a aflat că societatea respectivă este stăpîna nu numai a fîșiei de pămînt de-a lungul căii ferate, dar și a luminii și a aerului din această zonă.

●

UN NOU club a luat ființă nu de mult în statul California. Cei 10.000 de membri ai săi sînt animați de aceeași năzuință — paza moralității cetățenilor americani. Intenția nu este de lepădat. Dar știți ce întreprind în acest scop onorabilii membri ai acestui club? Recomandă și modelează costume pentru animale

domestice. Căci, spun ei, animalele umblă goale și lezează simțul moral al tinerilor și copiilor. Ciinilor și pisicilor, vacilor și cailor, tuturor acestor viețuitoare (sau mai bine zis stăpînilor lor). Li se recomandă confecționarea și achiziționarea unor „costume" adecvate.

●

BUSOLA a fost adusă în Europa de navigatorii arabi. Nu se cunosc cu exactitate împrejurările concrete în care europenii au făcut cunoștință cu acest instrument atît de util navigatorilor. Într-una din cronicile arabe se arată că în secolul IX, trimiși ai emirului din Cordova, au adus în dar soției regelui Irlandei... o busolă. Deși nu există suficient temei să afirmăm că aceasta a fost prima busolă adusă în Europa, datele respective prezintă un deosebit interes pentru istoria navigației maritime.

●

PARTIDA de șah prin corespondență pe care o dispută Peter Anderson, un învățător scoțian de 40 de ani, și învățătorul sovietic Ivan Luișin, durează de pe-acum de cinci ani. „Socotesc că am obținut un mic avantaj", a declarat Peter Anderson, „dar partida mai poate dura alți cinci ani".

●

FEROVIARUL elvețian Alexis Clark, pensionar, țintuit la pat din cauză de boală, a primit o carte poștală prin care era invitat să se prezinte la stadionul dintr-o localitate vecină, unde urma să se desfășoare o întîlnire de fotbal. Cartea poștală datează din 1917 și a fost expediată din localitatea sa natală — aflată la numai trei mile de actualul său domiciliu.

●

LA ULTIMUL campionat de golf al Australiei, un jucător tocmai urmărea să lovească mingea de lemn. Pe neașteptate, pe teren a sărit un cangur care se afla în parcul de animale unde se găsea și stadionul. Cangurul a venit drept spre jucătorul în cauză, i-a

pus labele din față pe umăr, l-a întors pe jucătorul speriat cu fața spre el și, după cum afirmă spectatorii, i-a strîns mîna. Revenindu-și din emoție, jucătorul a lovit cu sete mingea și a cîștigat titlul de campion al Australiei!

ÎNTÎLNIRE CU GHERMAN TITOV

La Casa de cultură a uzinelor „Stankolit", „Boreț" și „Spețstanok" din Moscova, întîlnirile între fruntașii muncii comuniste sînt manifestări obișnuite. Nu de mult, aici a avut loc o asemenea adunare, care a căpătat un caracter special datorită oaspeților deosebiți care au fost invitați. Această manifestare, desfășurată sub originala denumire „Pagini vii ale ziarelor", a reunit oameni ai muncii și colaboratori ai presei. Printre oaspeți au venit la întîlnirea organizată la casa de cultură a celor trei întreprinderi pilotul cosmonaut GHERMAN TITOV, Erou al Uniunii Sovietice, academicianul K. I. SKRIABIN și alții.

Pînă la începerea programului mai erau doar cîteva minute. Nerăbdarea multora făcea ca atît în holuri, cît și în sala mare a clădirii, să domnească o vie animație. În această atmosferă am avut prilejul să-l întîlnesc, în biroul directorului Casei de cultură, pe pilotul-cosmonaut Gherman Titov, care tocmai purta o discuție animată cu o serie de cunoscuți fruntași ai muncii comuniste. Și, firește, l-am rugat să ne împărtășească cîteva impresii culese cu ocazia vizitei făcute în țara noastră.

— **A trecut numai un an de cînd am fost oaspete al poporului romîn** — ne-a spus Gherman Titov. **Dar și acum îmi sînt vii în amintire impresiile despre primirea călduroasă pe care mi-a făcut-o poporul romîn, pretutindeni pe unde am călătorit. Atît la București, cît și la Ploiești și Brașov, am fost primit cu un deosebit entuziasm. Mă folosesc de acestă întîlnire plăcută pentru a adresa poporului romîn un cald salut.** Alăturat facsimilul a cărui traducere o publicăm mai jos.

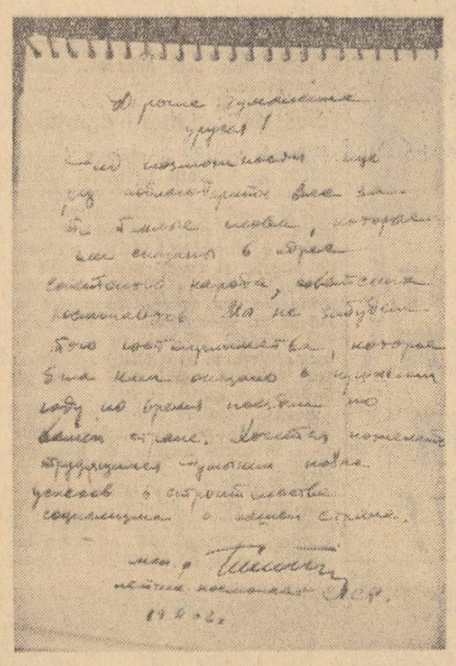

Dragi prieteni romîni!

Mă bucur de posibilitatea de a vă mulțumi încă o dată pentru cuvintele calde care au fost rostite la adresa poporului sovietic, a cosmonauților sovietici. Nu voi uita ospitalitatea care ne-a fost acordată anul trecut, în timpul călătoriei noastre prin țara dumneavoastră. Urez oamenilor muncii din Romînia noi succese în desăvîrșirea construirii socialismului în țara dumneavoastră.

Maior
GHERMAN TITOV
aviator-cosmonaut
al U.R.S.S.

Rugat să vorbească despre preocupările cosmonauților sovietici, Gherman Titov ne-a relatat, în continuare, următoarele:

— **Rezultatele primelor zboruri în jurul planetei noastre, ale cosmonauților Gagarin și Titov, sînt cunoscute tuturor din materialele publicate în presă, din programele de televiziune și din filmele consacrate acestor evenimente. Aș vrea să adaug cîteva cuvinte despre zborul în grup al piloților cosmici Nikolaev și Popovici. Zborul lor are o mare importanță, pentru că a fost studiată amănunțit o problemă de bază — problema imponderabilității — care desigur nu poate fi creată pe pămînt. Pe om poți să-l învîrtești cum vrei pe pămînt. Zgomote și vibrații avem chiar și în troleibuz, autobuz, tramvai. Se poate crea și imponderabilitate dar numai pentru cîteva secunde. Însă această problemă trebuie cercetată și studiată amănunțit.**

S-a demonstrat, datorită zborurilor cosmice, că omul suportă bine imponderabilitatea. Zborul în grup este însă cu totul altceva. Nikolaev, după o zi de zbor, cînd a aflat că va avea alături de el pe Popovici, s-a bucurat nespus.

Este mai plăcut și mai ușor să lucrezi în asemenea condiții. Dar în acest zbor problema de bază a fost rezolvată, datorită realizărilor savanților și inginerilor sovietici. Acesta este un pas înainte pentru crearea caravanelor de rachete.

După cum știți, Nikolaev și Popovici au sosit foarte bine pe pămînt și în prezent se pregătesc pentru zborurile viitoare în Cosmos. Acum, datele zborului în grup se cercetează și se prelucrează. Ne așteaptă zboruri mai grele, mai complexe, la care cosmonauții noștri sînt gata să răspundă pentru înfăptuirea lor.

...Întîlnirea organizată la Casa de cultură s-a desfășurat apoi pe baza programului stabilit, încheindu-se cu prezentarea noului film în culori **„Frații cosmici".**

La despărțire, după plăcuta convorbire cu unul dintre cutezătorii navigatori în oceanul sideral — maiorul Gherman Titov — mi-am îngăduit să-i mulțumesc pentru prețioasele clipe acordate. Cu această ocazie, am urat cosmonauților sovietici noi și remarcabile succese în marea și temerara lor operă de cucerire a spațiului cosmic.

Marin BENGESCU

„CAZUL JAGUSCH"

În atenția opiniei publice din Germania occidentală (și de peste hotarele ei) se află un nou „caz", cît se poate de grăitor pentru realitățile politice din Republica de la Bonn. Dr. Heinrich Jagusch — demascat ca hitlerist notoriu cu un trecut bogat în slujba odiosului regim nazist — este tot un personaj suspus în ierarhia justiției vest-germane, președintele secției a III-a penală specială pentru problemele politice a faimoasei Curți federale de la Karlsruhe.

Jagusch este al treilea jurist cu funcție înaltă în aparatul judiciar vest-german a cărui demascare, a pus, în ultimele cîteva luni, în mare încurcătură autoritățile de la Bonn. Cu numai cîteva săptămîni înainte fusese demascat, în plină ședință a tribunalului, dr. Fritz Werner, președintele instanței în fața căreia se desfășura inscenarea judiciară împotriva Uniunii persoanelor persecutate de naziști (ceea ce a dus la suspendarea procesului) iar în cursul verii, darea în vileag a crimelor comise sub regimul hitlerist de dr. Wolfgang Immerwahr Fränkel s-a soldat cu debarcarea sa din înalta funcție de procuror general al Republicii federale.

Printre documentele date publicității care au „frînt" cariera lui Jagusch, se află și o declarație semnată de propria sa mînă și datată *„Berlin, 8 ianuarie 1940"* în care se spune textual: *„Sînt în N.S.D.A.P.* (partidul nazist — n.n.) *din 1.5.1937, în N.S.K.K. (SA)* (corpul mecanizat al partidului nazist din cadrul batalioanelor de asalt S.A. de tristă faimă — n.n.), *din 9.7.1933. În același timp sînt Oberscharführer în compania motorizată a 44-a a batalionului 30 motorizat* (a S.A. — n.n.). *Mai sînt membru al D.A.F.* (Frontul muncitoresc german — organizație fascistă așa-zis „muncitorească" — n.n.) *și a N.S.V.* (Comunitatea etnică național-socialistă — n.n.). *În 1937 am dobîndit insigna sportivă S.A"* (acordată de „Führer" personal S.A.-iștilor ce se distingeau în sîngeroasele pogromuri care au costat viața a mii și mii de cetățeni germani).

Judecînd numai după această sumară declarație autobiografică, activitatea nazistă a lui Jagusch — care a început încă în anul venirii lui Hitler la putere — a fost nu numai bogată dar și multilaterală. Totuși pînă la urmă, actualul președinte al celei mai importante secții a Curții federale din R.F.G., s-a „specializat" în activitatea de lichidare a mișcării sindicale germane prin intermediul așa-numitei „Organizații național-socialiste a grupurilor din întreprinderi" (N.S.B.O.), un aparat terorist de spionare și reprimare a muncitorilor.

Jagusch a devenit funcționar salariat al așa-zisului „Front muncitoresc german" — D.A.F. încă din mai 1934 în calitate de „consilier juridic" al N.S.B.O. Ca recompensă pentru zelul său, mai marii săi naziști l-au trimis să studieze dreptul la Universitatea din Berlin, aranjînd să fie primit deși nu avea bacalaureat, plătind taxele și întreținîndu-l în timpul anilor de studiu. În lucrarea sa de doctorat, publicată în 1940 și intitulată „Oficiile juridice de pe lîngă Frontul muncitoresc german, caracterul lor și temeiurile lor juridice", Jagusch a dat expresie urei sale sălbatice împotriva clasei muncitoare.

Pentru un om cu asemenea state de serviciu în slujba intereselor marelui capital și a progeniturii sale — regimul fascist, porțile spre o carieră în permanentă ascensiune, stau deschise în Germania occidentală. Jagusch a intrat pe această poartă încă din primii ani după război și a început să urce vertiginos scara ierarhică.

Întîi a fost consilier la tribunalul landului Braunschweig, apoi judecător la „Curtea supremă pentru zona de ocupație britanică" din Köln. De aici a trecut direct la Curtea federală din Karlsruhe, întîi ca judecător, iar de la 1 octombrie 1959, a ocupat înaltul post de președinte al secției a III-a penală specială pentru probleme politice.

Pe lîngă această activitate practică Jagusch și-a adus contribuția și pe tărîm „teoretic", luînd parte la elaborarea legislației vest-germane — desigur pe baza bogatei experiențe acumulate în „justiția" hitleristă. De pildă, în 1958, el a participat la consfătuirea „Comisiei supreme pentru legislația penală" care a elaborat așa-numita „legislație pentru apărarea securității statului", luînd cuvîntul de 147 de ori la această singură consfătuire! Intervențiile sale n-au desmințit cu nimic trecutul său. Propunerile lui erau îndreptate mai cu seamă în direcția abuzării drepturilor la grevă și acțiuni revendicative ale oamenilor muncii precum și a introducerii unor măsuri antidemocratice, de oprimare a clasei muncitoare.

După o asemenea „probă de loialitate", nu e de mirare că Jagusch a ajuns la Curtea Federală din Karlsruhe în cel mai înalt post de judecător pe tărîmul „problemelor penale ale siguranței de stat" din R.F.G. Secția specială a Curții în fruntea căreia a ajuns, ține în mînă, în mod practic nelimitat, întreaga legislație penală politică din Germania occidentală. Această secție are posibilitatea să dirijeze jurisdicția penală politică vest-germană în ansamblul ei și să „corecteze" orice eventuală „abatere" de la directivele ei a secțiilor politice penale speciale din întreaga țară, adică a acelor instanțe care judecă și condamnă pe capete pe patrioții și antifasciștii vest-germani, pe antimilitariști, pe luptătorii pentru pace și democrație.

La numai cîteva zile după demascarea lui Jagusch prin documentele date publicității, autoritățile vest-germane au fost nevoite să-l destituie din postul său, de teama unui scandal de proporții internaționale, ca cel iscat după demascarea crimelor procurorului general al R.F.G., Fränkel. Jagusch n-a fost însă tras la răspundere pentru trecutul său întunecat și nici măcar scos din justiția vest-germană, ci transferat pur și simplu într-un alt sector — mai puțin în „văzul lumii" — adică la secția transporturi a aceleeași Curți federale din Karlsruhe.

A. STANCIU

Meridiane

INSCRIPȚIE LA O FOTOGRAFIE

Avem în fața noastră un număr recent din londonezul „The Sunday Times". Pe prima pagină a părții de magazin a acestui săptămînal, privirilor cititorilor li s-a oferit o mare fotografie făcută cu prilejul unui miting desfășurat la Trafalgar Square împotriva politicii cursei înarmărilor nucleare. Fotografia — pe care o reproducem după săptămînalul britanic — este însoțită de un amplu reportaj al cunoscutei scriitoare engleze Shelagh Delaney.

Autoarea își închină rîndurile activității celor ce sînt denumite cu simpatie „tinerele femei revoltate". Autoarea își prezintă crezul de luptă prin următoarele cuvinte: „Sînt membră a Campaniei pentru dezarmarea nucleară. Urăsc armele nucleare. Sînt împotrivă ca noi să le deținem".

„Acest crez aparține și celorlalte tinere femei care participă la acțiunile tot mai intense desfășurate pe solul bătrînului Albion de către cei ce se opun politicii nerealiste de intensificare a cursei înarmărilor nucleare. Acțiunile întreprinse de „tinerele femei revoltate" se încadrează în mișcarea care a căpătat o deosebită amploare în Anglia, în cursul anului care a trecut, și care a cuprins mase tot mai largi și variate ale opiniei publice britanice.

Reproducem mai jos cîteva fragmente din reportajul amintitei scriitoare engleze în care aceasta relatează discuția purtată cu cunoscuta actriță Vanessa Redgrave de la „Stratford-on-Avon Memorial Theatre", celebru teatru din localitatea în care s-a născut marele Shakespeare.

— Nu este foarte plăcut, — spunea scriitoarea, actriței amintite — să ședi pe trotuarul rece din Trafalgar Square, într-o duminică după-amiază de septembrie și să știi că făcînd astfel, riști nu numai să te alegi cu o răceală zdravănă dar și cu arestarea, trimiterea la închisoare și cu o amendă grea. Nu e așa?

— Într-adevăr, a răspuns ea. Și amîndouă am privit tabloul din fața noastră.

Era o demonstrație de masă, de nesupunere împotriva armelor nucleare. Demonstrația fusese interzisă de către guvern. În ciuda interzicerii, mii de oameni s-au adunat spre a participa — bărbați și femei, tineri și bătrîni, preoți, stenografe, arhitecți, studenți, medici, profesori și lectori universitari. Trafalgar Square era înțesată de lume. Demonstranții erau înconjurați de un șir de polițiști.

— Am fost puțin speriată cînd m-am hotărît să iau parte la această demonstrație — i-am spus eu Vanessei.

— Și eu am fost speriată și mai sînt încă. Dar cred că avem dreptate, a răspuns ea.

— Ce părere are tatăl dv. cu privire la faptul că participați la această campanie?

— El sprijină campania deși nu sprijină, totuși, nesupunerea civică. Dar își dă seama că eu cred sincer în ceea ce fac și, de aceea, mi-a urat succes.

— Ce se va întîmpla dacă vă trimit la închisoare?

— Nu știu. Mîine seară trebuie să joc în piesa „Cum vă place" la teatrul din Stratford-on-Avon. Cine știe ce se va întîmpla dacă nu-mi dau drumul, în cazul că mă arestează.

— Vă asumați un mare risc. Nu ar fi așa de grav dacă mă trimit pe mine la închisoare pentru trei luni, deoarece pe linia mea profesională prezența mea imediată nu este esențială. Dar spectatorii de la teatrul din Stratford-on-Avon vor fi supărați dacă dv. nu veți juca mîine seară.

— Nu a fost ușor să viu aici astăzi. Am o răspundere față de spectatori. Dar în același timp am o răspundere și mai mare față de ceea ce încercăm să realizăm în această campanie. Unii spun că noi facem toată acestea în glumă. Glumă? Întreaga mea carieră este în joc. În profesiunea mea, singura scuză de a nu fi prezentat la un spectacol o constituie moartea subită. Unii spun că facem aceasta pentru publicitate. Nu sînt atît de ahtiată să-mi fac publicitate. Chiar dacă aș fi, există cît mult mai ușoare de a o realiza.

În timpul respectiv am fost arestate, amendate și apoi puse în libertate. Astfel spectatorii de la teatrul din Stratford-on-Avon au avut plăcerea să vadă pe Vanessa Redgrave, în piesa „Cum vă place".

Dar era cît pe aci ca ea să nu poată participa la spectacol și faptul că a consimțit să-și ia riscul de a lipsi de la acesta, departe de a constitui un act ușuratic, a demonstrat în mod public că într-o epocă în care principiile sînt vîndute pentru tot felul de avantaje materiale, unii oameni continuă totuși să le prețuiască încă și reluză să le sacrifice, în ciuda oricăror sfaturi binevoitoare în sens contrar sau de dragul obținerii în schimb a unor anumite beneficii.

5 luni pe „Viteaz"

Timp de 5 luni, vasul sovietic „Viteaz", amenajat special pentru cercetări oceanografice, a navigat în Pacific, avînd la bord un grup de cercetători științifici. Între aceștia s-a aflat, ca invitat și colaborator, și profesorul clujan Eugen Pora, membru corespondent al Academiei R.P.R.

Într-un ciclu de reportaje și note de drum, tov. Eugen Pora va împărtăși cititorilor noștri impresiile notate cu prilejul acestei călătorii științifice.

PRIMUL REPORTAJ DIN ACEST CICLU VA APĂREA ÎN NUMĂRUL NOSTRU VIITOR, SIMBĂTĂ 5 IANUARIE.

— Vezi să nu te desparți de EA nici o clipă...!

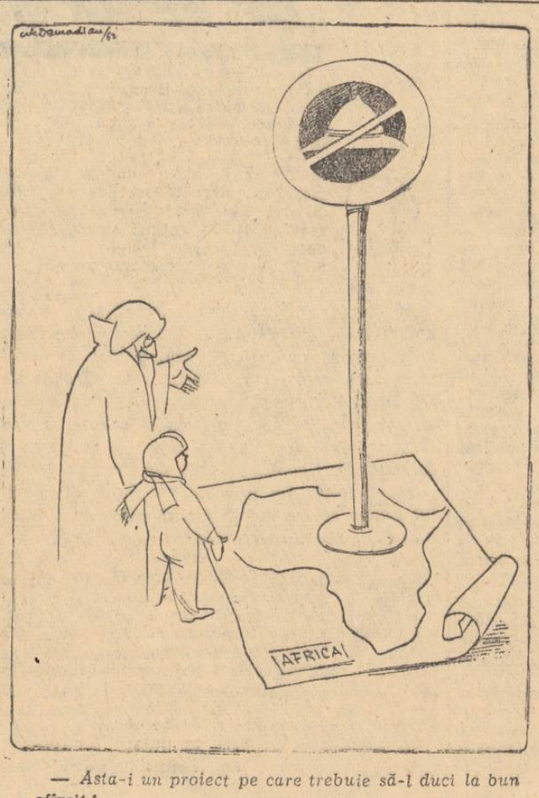

— Asta-i un proiect pe care trebuie să-l duci la bun sfîrșit!...

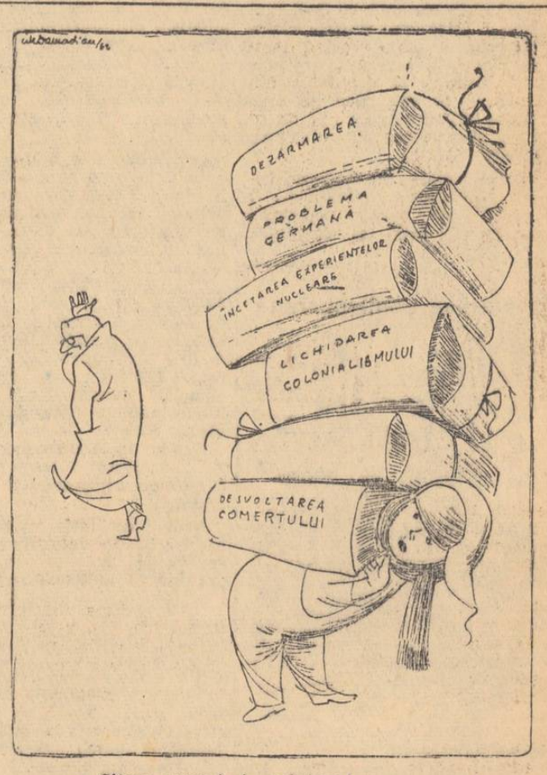

— Cîteva sarcini și... salutare!...

Desene de CIK DAMADIAN

Cunosc o carte...

Cunosc o carte, — a apărut de curînd în librării o carte oarecum neobişnuită şi pe care ar fi foarte bine s-o citiţi şi dv., o carte pe care e greu s-o încadrezi într-o categorie anume.

Cunosc o carte despre al cărei autor şi eroi aş vrea să vă vorbesc şi ar fi multe de spus despre ei, preţ de coloane nenumărate, pagini şi chiar numere întregi, dar despre care e greu să vorbeşti în spaţiul restrîns al unei rubrici pentru că atît de mulţi sînt autorii şi atîţia eroii pe care-i cuprinde încît numai numele lor de-ar fi să-l pomenim şi tot n-ar încape aici.

Volumul despre care e vorba are şi o formă mai puţin obişnuită. De la prima pînă la ultima filă, rînduri, rînduri, de cifre. Unităţi, mii, milioane, — cifre. Într-o simetrie deplină, rînduri negre de cifre. Şi mă rog ce găseşti mata pasionant în cifre, în aceste simboluri grafice ce nu reprezintă decît nişte numere ? Să nu ne grăbim însă. Nu vorbesc citeodată chiar şi scriitorii despre o poezie a cifrelor ?

★

— Am vrea totuşi cîteva cuvinte despre subiect, veţi spune dv. Si pe bună dreptate. E şi normal. Numai că răspunsul nu ni se pare de fel simplu. Aşa, la modul general, desigur e mai simplu : o să spunem că este un fel de cîntare, un poem despre Patrie.

— Poem în cifre ! ? !, parcă-l aud pe cîte unul din cititorii noştri. Poemul lui 5 sau 15 sau elegia lui 0 ? Dreptul fiecăruia, vom răspunde. Dar să vină un tînăr din fundurile Moldovei, pe nume Brînzei Dumitru, cel aproape fără de carte, şi să reuşcască să pună stăpînire peste nişte giganţi ca cei din Hunedoara, în care la mii de grade înălţime clocoteşte fierul şi fonta iar procese chimice nebănuite sînt stăpînite de semnul lui discret făcut ortacilor, semn care se finalizează cu de două ori cifra planificată, aceasta nu este oare temă de poem ? Sau dacă să zicem, Viorel Crăciun, acum 15 ani un simplu brigadier pe unul din şantiere, reuşeşte în aceşti ani să cucerească cunoştinţele (şi diploma) de inginer şi să conducă azi la scara unei întregi regiuni munca unui sector care cuprinde mii de tractoare, mii de mecanizatori, şi reuşeşte să rezolve aşa cum îl învaţă partidul, aşa cum cer interesele ţării, mii de probleme complexe aceasta nu este ea oare o temă de poem ?

Marcel CHIRNOAGĂ
Vremea secerişului (litografie)

Ei bine cartea despre care vă vorbesc cuprinde zeci, sute de asemenea poeme.

★

Cartea despre care vă vorbim este o carte a contrastelor. Contraste pe plan material, fizic, geografic, economic. Ea ne aminteşte două călătorii pe Valea Trotuşului începînd de acolo de unde apa lui se uneşte cu cea a Siretului şi pînă departe între munţii Tarcăului şi cei ai Ciucului de unde-şi trage izvoarele. Prima călătorie am făcut-o acum vreo zece ani, cea de-a doua nu mai departe decît săptămîna trecută. Borzeşti, Oneşti, Lucăceşti, Zemeş, Dărmăneşti, termocentrale şi uzine chimice, sonde petrolifere şi întreprinderi de industrializarea lemnului, şosele asfaltate şi autobuze gonind pe ele, oraşe noi, toate cîte le-am văzut acum n-au existat acum 15 ani. Metamorfoza aceasta admirabilă a Văii Trotuşului şi nu numai a Trotuşului ci şi a Mureşului, a Izei, a Vaserului, a Jiului şi a Bistriţei, a tuturor văilor ţării, este cuprinsă în paginile despre care vă vorbim.

Dar este în aceeaşi măsură, cartea aceasta, şi o carte a înălţimilor, ea ne aminteşte de Sadu V şi de Dobreşti, de Văliug şi Moroeni, de Bicaz şi de Ovidiu şi Singeorgiu de Pădure, de Brazi şi Paroşeni, de atîtea locuri de munte şi de şes de unde au început în aceşti din urmă ani să pornească spre lungul şi latul ţării scînteile electrice mustind de energie, prevestind prin însăşi prezenţa lor metamorfozele ce aveau să vină într-un Maramureş de secole asuprit, într-o Dobroge de secole uitată, într-o Oltenie de secole asuprită din vina, nepăsarea, ura claselor stăpînitoare. Autorii cărţii obişnuiţi fiind a vorbi mai puţin şi a lucra mai mult îşi lasă amprenta şi pe volum. Aşa că dacă, undeva, într-un cap de rînd veţi găsi nişte cifre anunţînd lapidar că în regiunile Maramureş, Dobrogea, Oltenia, Bacău, producţia a crescut în aceşti din urmă ani de circa şase ori şi jumătate faţă de cea din 1938 nu treceţi nepăsători : lăsaţi-vă gîndurile să zboare peste pădurile de schele, spre marile combinate, spre termo şi hidrocentrale spre admirabilii muncitori şi ingineri care le-au ridicat într-un termen extrem de scurt şi care le deservesc cu dragoste, ridicînd zi de zi volumul producţiei lor. Gîndiţi-vă la acei harnici făurari care au sporit în aceşti ani de 15 ori producţia de maşini şi energie electrică, de 9,5 ori producţia metalurgiei feroase, de peste 17 ori producţia chimică ş.a.m.d. şi care prin aceasta au făcut să crească venitul naţional de 4,5 ori.

★

0 (zero) scris aşa de unul singur pe hîrtie înseamnă — nimic. Cartea despre care vă vorbesc are şi pagini care amintesc de existenţa lui zero. Zero-antibiotice. zero-îngrăşăminte azotoase, zero-fibre şi fire sintetice, zero-turbine cu aburi, zero-instalaţii de foraj, zero-excavatoare, zero-detergenţi. Şi iar zero-combine şi zero-rulmenţi şi zero-particule aglomerate şi zero-case de naştere şi zero-localităţi radioficate...

Zero, un imens zero, aceasta era răspunsul la întrebarea dacă acum 15 ani se fabricau la noi asemenea produse. Şi de ce să ne mirăm că nu se fabricau combine sau tractoare dacă pînă şi cel mai simplu antinevralgic, o biată aspirină pe care o luai ca să năduşeşti un pic la răceală, purta şi ea pecetea străinătăţii. El bine, cele mai pasionante pagini ale volumului ce vi-l prezentăm sînt închinate dispariţiei tot mai frecvente a acestui simbol aritmetic al neputinţei şi nimicului.

★

Cititorului îi plac cărţile în care acţiunea este dinamică, plină de nerv, în care eroii depăşesc opreliştile, greutăţile în numele unei cauze mari. Dacă ar fi să reprezentăm grafic dinamica acţiunii cuprinse în paginile ei ar trebui desenate nişte linii ce urcă, urcă mereu pe hîrtia milimetrică. Citind rîndurile cărţii şi urmărind unele dintre reprezentările grafice din volum, nu uitaţi că graficele se fac de obicei la o scară anume şi că fiecare milimetru de săgeată ce urcă se calculează în mii, sute de mii sau chiar milioane de unităţi, după care măsura se aplică şi liniilor ce coboară. Un milimetru de urcuş la un grafic ce reprezintă de pildă industria chimică, echivalează cu trenuri întregi de azotoase sau zeci de mii de kilograme de fire de relon, după cum fiecare milimetru de scoborîş la graficul mortalităţii înseamnă încununarea nopţilor nedormite a medicilor şi surorilor cu noi sute, mii de oameni smulşi ghiarelor morţii.

★

Paginile închinate agriculturii se numără printre cele mai reuşite. Cîteva priviri sînt suficiente pentru a cuprinde imaginea metamorfozată şi ea a lanurilor româneşti şi a situaţiei celora ce le fac să înflorească. Sînt adevăruri adînc grăitoare în simplitatea lor. Poţi bunăoară să nu scoţi pălăria în faţa bucuriei ţăranului nostru care scoate recolte de peste 5000 kg la ha de porumb, care face acum agrotehnică avansată şi care priveşte cum bidiviul de la Braşov îl ară într-o zi cît ar fi trebuit el să asude împreună cu feciorul vreme de două săptămîni ? Şi poţi oare să uiţi că tractoarele au crescut din mîinile noastre abia în ultimii 15 ani şi că din an în an sporese cu miile, uşurînd munca milioanelor de ţărani colectivişti ? Dar faptul că locul secerei, al gospodarului îndoit din şale cu pielea mîinilor numai bătături şi crăpături este luat an de an de tot mai multe autocombine care seceră, treieră şi transportă roada, dar faptul oare că numărul specialiştilor calificaţi din agricultură a devenit de patru ori mai mare în ultimul deceniu ?

★

Cartea despre care vă vorbesc ne aminteşte de noul Institut de Inframicrobiologie. Ea-mi aminteşte de un cimp cu bozii de la Fundeni, în apropierea Bucureştiului, de un altul la Hunedoara, în sfîrşit de altul în imediata vecinătate a plajei de la Mangalia. Pe aceste trei bucăţi de pămînt sărac au apărut în aceşti din urmă ani un spital, o clinică, un sanatoriu balnear în care-şi spun cuvîntul tehnica şi ştiinţa modernă. Ne gîndim la ele şi la numărul de patru ori mai mare de paturi de spital şi nu putem să nu ne aducem aminte de interviul luat la ieşirea din casa de naşteri a unei oltence din Vînju Mare care-şi manifesta admiraţia faţă de această instituţie. Nu pot cuprinde desigur paginile acestei cărţi toată bucuria zecilor de mii de mame care nasc civilizat şi în siguranţă în aceste case de naştere dar ar fi nedrept să nu amintim că înainte de anii regimului de democraţie populară nu existau niciuna din aceste nouă mii de case, după cum nici nu putea fi vorba de instrumente medicale fabricate în ţară şi nicidecum de aparate de radio-fotografie, microscoape, lămpi scialitice, aparate de Roentgenterapie şi altele pe care le fabricăm acum în mod curent.

★

Ar fi fără îndoială mult mai multe de spus despre această carte. V-am mai spune multe, dacă nu ne-am gîndi însă că o veţi cumpăra, citi şi aşeza la loc de cinste în biblioteca proprie. Căci cartea aceasta cuprinde în paginile ei, în rîndurile ei simetrice, o adevărată istorie, în cifre, istoria construcţiei socialismului în ţara noastră. Eroii cărţii : strungarii şi zidarii, oţelarii şi montorii, minerii, tractoriştii, colectiviştii, ciocănari şi ingineri, frezori şi academicieni au pus — la îndemnul şi sub îndelecapta îndrumare a partidului — bazele şi acum desăvîrşesc construcţia acestui edificiu. Fără îndoială că şi dumneavoastră, stimaţi cititori, sînteţi dintre aceşti făuritori de nouă istorie. De aceea căutaţi neapărat cartea. Se numeşte „Anuarul statistic al R.P.R. 1962".

Minzu RADIAN

Un grup de turişti străini în faţa Ateneului R.P.R. din capitală

Invitaţie la drumeţie

(Urmare din pag. 9-a)

punte de apropiere între popoare. Dincolo de valoarea sa educativă, de posibilităţile ce le oferă pentru îmbogăţirea cunoştinţelor, pentru vizitarea monumentelor de artă, a culturii, a frumuseţilor naturale din alte ţări, turismul constituie şi el o punte de apropiere între popoare, de înţelegere reciprocă între oameni. Acestui nobil scop îi serveşte şi efortul ce se depune în ţara noastră pentru stimularea turismului internaţional, pentru crearea celor mai bune condiţii în vederea dezvoltării acestuia. Dacă în cursul anului 1956 Romînia a fost vizitată de 4731 turişti, în 1962 ţara noastră a găzduit circa 137.000 oaspeţi de peste hotare.

Explicaţia acestui interes sporit, manifestat de oameni de peste hotare, pentru patria noastră ? În primul rînd transformările uriaşe petrecute în toate domeniile vieţii, care au atras asupra Republicii Populare Romîne priviri admirative din toate ţările lumii. Despre aceasta vorbesc şi numeroşi oaspeţi.

„Prin proporţia construcţiilor, Mamaia este cea mai mare staţiune din cîte am văzut vreodată" *a declarat ziaristul I. Fournier de la „l'Express".* „Excursia noastră ne-a oferit prilejul să cunoaştem mai bine Romînia. Ea nu mai seamănă Romîniei din 1945. La ora actuală este o ţară foarte dezvoltată" *şi-a spus părerea turistul sovietic I. Lukiamenko din Hmelniţki.* „Romînia pe care am părăsit-o acum 45 de ani nu mai este astăzi de recunoscut. Edificiile şi frumuseţile pe care le-am văzut nu existau înainte şi sînt mîndru că Romînia a făcut asemenea progrese" *a spus Elefterie Jorse, din Chicago. Iar astfel de exemple pot fi continuate cu sutele.*

De succes se bucură şi filmele turistice româneşti. Astfel, la festivalul filmului turistic de la Paris din acest an filmul „Carpaţii Răsăriteni" a primit Medalia de aur a Departamentului Senei. Bune aprecieri întrunesc şi filmele „Mamaia 1962", „Cu vasul Transilvania în Marea Neagră şi Marea Mediterană" etc.

Să menţionăm cîteva manifestări ale turismului nostru internaţional în 1962. Astfel, în colaborare cu Asociaţia Crescătorilor de Albine din R.P.R., O.N.T. „Carpaţi" a organizat aşa-numita „vacanţă apicolă", la care au participat apicultori din toate ţările europene. Pe lîngă vizitarea litoralului, a Deltei Dunării şi a munţilor noştri, aceştia au avut prilejul să facă un interesant schimb de experienţă cu caracter profesional. De asemenea, în funcţie de componenţa profesională a grupurilor de vizitatori, în cursul anului 1962 au fost organizate numeroase vizite în unităţile productive de la oraşe şi sate, numeroase discuţii pe teme profesionale, reuniuni tovărăşeşti etc. În această categorie s-au încadrat vizitele minerilor şi metalurgiştilor din U.R.S.S., ale hidrologilor din R.P.U., ale artiştilor plastici din R.P.B. Cît despre vînătorii de peste hotare, veniţi în grupuri în diferite perioade ale anului, ei au avut mari satisfacţii cinegetice. Printre trofeele repurtate s-au numărat mulţi cerbi, capre negre, urşi, mistreţi etc.

Dar cetăţenii patriei noastre n-au fost numai gazde, ci şi oaspeţi. Peste 25.000 de oameni ai muncii din ţara noastră au vizitat în acest an ţări prietene, avînd astfel posibilitatea de a cunoaşte frumuseţile naturale, tradiţiile istorice şi culturale, realizările obţinute în ultimii ani în U.R.S.S., R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacă, R.D. Germană, R.P. Polonă şi R.P. Ungară.

Anul turistic 1963

Anul care bate la uşă va aduce şi în domeniul turismului noutăţi şi îmbunătăţiri. Să menţionăm cîteva. Excursiile turistice de 10-14 zile, începute experimental în 1962, vor fi considerabil lărgite. Mii de turişti vor vizita cu autocarele toate regiunile ţării, litoralul, munţii, principalele localităţi. O altă acţiune experimentală a anului care s-a încheiat — organizarea de tabere din corturi pentru excursionişti — va fi şi ea extinsă. Asemenea tabere se vor organiza atît la mare cît şi în locuri pitoreşti de la munte. O mare dezvoltare vor căpăta şi excursiile cu caracter local cum sînt cele de la complexul Borşa (Maramureş), Tuşnad, Borsec şi Lacul Roşu (Mureş-Autonomă Maghiară), Valea Dîmboviţei (Argeş) etc.

Cît despre sezonul de iarnă, el va prilejui organizarea unor excursii speciale de o zi sau mai multe la Sinaia, Predeal, Păltiniş, Borşa etc.

Turismul internaţional îşi va avea şi el noutăţile lui. Pentru viitorii noştri oaspeţi, bunăoară, se pregătesc în prezent noi itinerarii. Printre ele, un „tur bizantinologic" al Romîniei, cu care prilej se vor vizita cele mai importante monumente de arhitectură bizantină, ca mînăstirile Cozia, Arnota, Govora, Horezu, Voroneţ, Agapia, Sinaia etc. De asemenea, este în curs de pregătire un itinerar pentru speologi cuprinzînd cetăţile Ponorului, Valea Galbenii, Gheţarul Scărişoara, peştera Pojarul Poliţei etc.

Mamaia, marea staţiune internaţională, care şi-a sporit în 1962 capacitatea de cazare pînă la 14.000 locuri pe serie (faţă de 477 locuri în 1956), pregăteşte noi surprize pentru vizitatorii săi din vara anului 1963. Chiar dacă acum nu e vorba decît de proiecte şi documentaţii, la vară teatrul în aer liber cu o capacitate de 1100 locuri, clubul-bar construit chiar pe plajă, clubul nautic de pe malul lacului Siutghiol vor fi realităţi care se vor bucura cu siguranţă de aprecierea unanimă. Cîteva amănunte despre aceste lucrări. La parterul clubului bar se va afla clubul propriu zis, care va dispune de săli de lectură, săli pentru jocuri distractive şi pentru film, iar la etaj barul cu o scenă pentru prezentarea spectacolelor de music-holl. Clubul nautic va avea un port pentru acostarea ambarcaţiunilor sportive de agrement, un „umbrar" executat din beton pentru urmărirea întrecerilor sportive etc. Pregătiri importante pentru a primi un număr sporit de oaspeţi de peste hotare se fac şi la Herculane, Sovata, Călimăneşti, Vatra Dornei etc. Totodată, în sezonul viitor la numeroasele excursii care se practică din staţiunea Mamaia, se va adăuga vizitarea cu avionul a Istanbulului. Se prevede, totodată, lărgirea excursiilor în Deltă, precum şi a croazierelor maritime şi fluviale.

În ce priveşte programul excursiilor peste hotarele ţării pe 1963, el cuprinde o substanţială mărire a itinerariilor. În U.R.S.S., bunăoară, vor fi de-acum permanent folosite şi rutele Chişinău-Odesa-Yalta-Suhumi-Tbilisi-Moscova; Kiev-Harkov-Rostov-Volgograd-Moscova şi Moscova-Taşkent-Samarkand-Alma Ata-Moscova. De asemenea, va fi inclus în programul permanent un alt itinerariu în R.P. Bulgaria : Russe-Tirnovo-Plovdiv-Burgas-Nesebar-Voina.

După cum se vede, anul 1963 va aduce cu sine şi o nouă dezvoltare a turismului intern şi internaţional, spre satisfacţia a miilor şi miilor de oameni care au îndrăgit acest plăcut şi util sport.

M. PAULIAN şi S. MIRCESCU

Turişti francezi în vizită la Tekirghiol.

PAGINI ANTIMONARHICE

În cultura românească din a doua jumătate a secolului trecut, s-a manifestat cu vehemenţă curentul antimonarhic. Presa democrată şi în primul rînd publicaţiile muncitoreşti — „Emanciparea", „Dreptu-rile omului" etc., — a demascat necruţător conţinutul reacţionar şi antinaţional al monarhiei.

Instaurată de coaliţia burghezo-moşierească, monarhia a constituit un adevărat parazit pe trupul ţării. Ea a exploatat şingeros şi a asuprit crunt poporul. Începînd cu celebra afacere „Strussberg" şi sfîrşind cu vinderea cu toptanul a bogăţiilor ţării către trusturile imperialiste, monarhia, ca vîrf al oligarhiei, a trădat interesele naţionale ale ţării. Mîinile monarhilor s-au pătat cu sîngele celor răpuşi în răscoalele ţărăneşti de la 1888 şi 1907, cu sîngele muncitorilor asasinaţi în

Viitorul şomer
Desen de A. JIQUIDI
(„Cuvîntul liber" — 1935)

decembrie 1918, al eroicilor luptători de la Griviţa în februarie 1933. Sute de mii de soldaţi au murit în războaiele nedrepte, în care monarhia a tîrît ţara.

Iată de ce, poporul romîn a dispreţuit şi a urît monarhia, iar cei mai de seamă oameni de cultură din ţara noastră, făcîndu-se ecoul aspiraţiilor de libertate ale poporului, au înfierat-o în operele lor.

★

În vestita sa poezie, intitulată semnificativ *„Împărat şi proletar"*, Mihail Eminescu, dezvăluind caracterul de clasă al monarhiei se ridică împotriva acesteia ca şi împotriva orînduirii bazate pe exploatare în general. Marele poet arată că întreaga bogăţie a claselor asupritoare şi „Coroanele ce regii le pun pe fruntea lor"... „sînt supte din sudoarea prostitului popor".

I. L. Caragiale a stigmatizat pe Caţavencii — „Marii gogomani" — care pregăteau mascarada sărbătoririi lui Carol I — „Mare farsor".

„Un comediante de bravură
Joacă de patruzeci de ani,
Făcînd enormă tevatură,
În faţa nişte gogomani.

Dibaci, sub latele-i fireturi,
Ascunde un talent îngust,
Jucînd, cu aceleaşi marafeturi
Aceeaşi farsă de prost gust.

Întîi, cu toţii, zi şi noapte,
Îl gratulau pe acest farsor
Cu ouă moi şi mere coapte —
Dar el urma nepăsător.

L-au maltratat. Ce nu-i făcură ?
În brînci afar-au vrut să-l dea.
Aşi ! Răbdătoarea creatură
Că nu-nţelege se făcea.

Primea zîmbind fluierătura ;
În dreapta,-n stînga-a salutat
Şi, grav, bravînd huiduitura,
Rolul-nainte şi-a jucat".

Corupţia care domnea la palat a fost una din temele preferate ale literaturii noastre antimonarhice, pe care a tratat-o, între alţii, şi Al. Vlahuţă.

„Minciuna stă cu regele la masă,
Doar asta-i cam de multişor poveste;
De cînd sînt regi, de cînd minciună este,
Duc laolaltă cea mai bună casă".
„...Nu ţi-ai iubit poporul, majestate,
Sau nu l-ai înţeles — şi e totuna.
De sus şi pînă jos s-a-ntins
Minciuna,
Ea leagă şi dezleagă-n ţară toate".

N. D. Cocea a ţintuit la stîlpul infamiei afacerismul şi crimele monarhiei, ca şi influenţa nefastă a acesteia în viaţa poporului nostru.

„Să fim mîndri : avem regele meritat.
Slavă memoriei lui Brătianu, pripăşitorul dinastiei streine în ţară !
De mii de ori, slavă !

Sub regele Carol s-a înjghebat şi întărit cea mai lacomă şi nemilostivă oligarhie bugetară. Sub regele Carol s-au ferecat lanţurile încătuşării a şase milioane de robi. Sub regele Carol au izbucnit patru răscoale ţărăneşti. Sub regele Carol satele au fost bombardate, 11.000 de ţărani asasinaţi. Sub regele Carol s-a înfrînt avîntul ţării spre democraţie. Sub regele Carol s-au întinat sufletele, s-au pîngărit caracterele, s-au sfărîmat voinţele, s-au domesticit

— Orfan de război şi cerşeşti ? Nu ştii să-ţi ţii rangul, dobitocule !
Desen de N. TONITZA
(„Cuvîntul liber" — 1919)

rarele firi dîrje. Sub regele Carol ţara a fost dată peşcheş Germaniei".

★

„Însă va veni o vreme
Ca din ţară să te-arunce...
Fiii mei iubiţi şi sinceri...
Nunta mea va fi atunce !"

Astfel îşi exprima Traian Demetrescu convingerea că poporul va alunga monarhia. Acest eveniment s-a petrecut cu 15 ani în urmă, sub conducerea clasei muncitoare şi a partidului său marxist-leninist. Proclamarea Republicii Populare Romîne constituie astfel un important jalon istoric pe calea luptei poporului nostru spre libertate şi progres, pentru care au militat şi reprezentanţii înaintaţi ai culturii româneşti.

Ana IOANID

Un om calm

(Urmare din pag. 9-a)

tablă groasă. Poate întrerupem acolo lucrările şi mutăm aici oamenii.

Şi s-au dus. Zorile ne-au găsit şi pe noi laminatorii alături de mecanici. Ajutam şi noi la evacuarea pieselor deteriorate de deranjament.

La ziuă şi-a făcut apariţia şi echipa de mecanici condusă de Marin Teaşcă, din schimbul de dimineaţă. Maistrul Stamate le-a ieşit în întîmpinare.

— Bine că aţi venit ! Aici e fierbere mare.

— Văd. Inginerul Alexandru ne-a spus totul. Imediat ne apucăm şi noi de lucru. Rămîneţi şi voi în continuare ?

— Cred că nu-i nevoie. Îţi las doar patru oameni. Restul mergem să punem puţin capul jos şi ne întoarcem înainte de a veni schimbul de după amiază, să înlocuim pe cei mai obosiţi.

— Cum vrei. Eu socotesc însă că ar fi mai bine să ne concentrăm de la început forţele, unificate toate schimburile într-o echipă — susţinea Teaşcă. Dar Stamate o ştia pe a lui.

— Prea mulţi oameni ne-ar încurca. Ţii minte data trecută, la reparaţia cuptoarelor, cum ne călcam unul pe altul pe picioare, de atîta înghesuială. Şi oamenii ? Şi oboseala lor ? Unde o pui ? Şi de altfel, concentrarea de care vorbeai, am prevăzut-o la montaj cînd este nevoie de un volum mai mare de muncă. Din acelaşi motiv, i-am explicat şi şefului să nu întrerupă lucrul la linia de tablă groasă. Să ne dea un om, doi dintre cei mai buni, iar pe ceilalţi să-i lase la locul lor. Să nu facem risipă de forţe. Rînduim în aşa fel lucrările încît totul să meargă bine.

Am plecat şi eu să mă odihnesc. Am dormit vreo două ore şi m-am întors în uzină. Nu mă răbda inima să stau acasă. Cînd colo, cu cine mă întîlnesc în hală ? Cu Stamate. Avea ochii roşii de nesomn şi părea că îl părăsise calmul proverbial. Nici nu mi-a răspuns la salut. Nu aveam de unde să ştiu ce se întîmplase. De-abia mai tîrziu am aflat de discuţia din biroul şefului. Ne-a povestit-o în amănunt, după cîteva zile, chiar inginerul Alexandru.

— Eşti desigur curios să ştii de ce te-am chemat la uzină, de ce te-am sculat din somn ? — l-a întrebat din capul locului ing. Alexandru.

— Fireşte. S-a întîmplat ceva ? — a vrut să afle Stamate.

— Ne-am înţeles astă-noapte să iei toate măsurile pentru terminarea grabnică a reparaţiei. Nu ? Cînd colo, după ce ţi s-a terminat schimbul, te-ai dus şi te-ai culcat. Ştii bine cît de important este să pornim imediat linia.

— Da. Este perfect adevărat. Nu văd însă ce crimă am făcut. Aţi condus şi dv. aici atîtea lucrări de reparaţii şi de fiecare dată s-a văzut că păstrarea la lucru a tuturor schimburilor nu numai că nu grăbeşte ritmul operaţiilor, ci dimpotrivă. Numai la început se pare că toate merg bine. Dar atunci cînd lucrările sînt de durată mai lungă ? La ultima reparaţie la cuptoare, prezenţa prea multor oameni ne-a stînjenit. Şi cînd oboseala a început să se simtă ? Unii dintre noi lucraseră aproape trei schimburi în şir. Pentru ce acest efort inutil ?

— Cum poţi să spui inutil ?

— Foarte bine. Ceea ce am făcut atunci cu preţul atîtor eforturi, putem face foarte bine respectînd împărţirea pe schimburi. Trebuie numai să lucrăm cu mai mult cap, mai organizat. Ei bine, asta facem acum. Să nu mai lucrăm cu toptanul. E timpul ca efortul nostru să fie, cum să vă spun, un efort organizat.

— Tot ce spui este just. Nici eu nu sînt pentru risipa de forţe. Mai cu seamă după întîmplarea de la cuptoare. Totuşi calmul dumitale îmi pare de data aceasta ieşit din cale afară. Pe ce te bazezi ? Spune-mi şi mie, te rog.

— În primul rînd pe organizarea raţională a lucrului. Fiecare să ştie precis ce are de făcut. Nu lucru de-a valma.

— Ai refuzat şi ajutorul mecanicilor de la linia de tablă groasă.

— Nu l-am refuzat. Şi ei se zoresc să termine reparaţiile. De ce să-i stînjenim ? Am primit în schimb, la reparaţiile mai puţin pretenţioase, ajutorul laminatorilor care şi aşa stăteau degeaba.

— Bun. Dar la pregătirea pieselor care trebuie înlocuite ai nevoie de mînă calificată.

— Nu mai am nevoie de nimic. Am pregătit cea mai mare parte a pieselor de schimb necesare. Doar să le montăm.

— În sfîrşit. Este o experienţă. Dacă vei reuşi, te voi felicita sincer. Spune-mi acum numai de ce mai ai nevoie.

Cam aşa s-a desfăşurat discuţia dintre inginerul Alexandru şi maistrul Stamate.

În aceeaşi noapte, Lupan m-a chemat şi mi-a spus să trec în cabină. Faţa îi era numai zîmbet. Se părea că se apropia pornirea.

Într-adevăr, mecanicii au ieşit dintre agregate, rămînînd încă aproape. Noi laminatorii am trecut cu toţii la posturi. Ing. Alexandru, maistrul Stamate şi şeful de echipă Teaşcă erau şi ei lîngă cabina de comandă. Uruituri scurte, înfundate. Şi linia a pornit. După cîteva minute, primul şarpe de foc era dus de transportoare spre patul de răcire.

Mecanicii îşi strîngeau bucuroşi mîinile. Aveau şi de ce. Nu trecuseră decît 24 de ore de cînd linia se oprise şi iată că acum totul era din nou în ordine. Aceeaşi bucurie citeai şi pe faţa inginerului Alexandru, cînd s-a apropiat încet de maistrul Stamate, spunîndu-i cu voce tare, ca să audă toată lumea :

— Te felicit, tovarăşe Stamate ! Pe dumneata şi pe toţi mecanicii ! Aţi cîştigat aproape două zile : 48 de ore în care laminorul va lucra în loc să stea în reparaţie. Am primit o lecţie bună. Mă bucur că am primit-o din partea dumitale. Cred că îmi va folosi.

A doua zi, m-am îndreptat din nou spre cabina mecanicilor. Nu, nu mai era nici o defecţiune. De astădată îl căutam pe maistrul Stamate, să-l felicit şi eu pentru treaba bună făcută. Dar din păcate a trebuit să mă opresc pe drum. M-au ajuns din urmă doi tineri. Ţineau în mînă buchete de flori. Au pătruns în cabină şi le-au aşezat atenţi pe masa maistrului Stamate.

Erau delegaţii noştri, ai laminatorilor de la linia fină. Au adus flori. Flori pentru maistrul Stamate, omul cel calm, cum îi spunem noi. Un mic semn al preţuirii muncii celor mai apropiaţi colaboratori ai laminatorilor. Pentru mecanici...

Tudor GHEORGHIU

Peisaj bistrițean

PE DRUMURI UMBLATE

I.

Înfruntînd riscul prejudecății potrivit căreia doar drumurile neumblate sînt interesante, am urmat, la sfîrșitul acestei prelungite toamne, în părțile Dornelor, itinerariul bine cunoscut al lui Calistrat Hogaș, străbătînd în circuit calea de la Vatra Dornei la Broșteni, prin Chiril și Crucea (pe șoseaua nouă care vine de la Bicaz), și întorcîndu-mă prin Dirmoxa, Panaci, Șaru Dornei, înapoi, la Vatra, pe șoseaua veche. Scopul nu a fost atît evocarea literară, cît confruntarea, la jumătate de veac, a unor realități social-economice care au smuls și lui Hogaș, scriitor mai puțin aplecat asupra fenomenului social, accente de revoltă și indignare.

Întregul drum care împlinește un inel în jurul munților Bistriței însumează ceva mai mult de o sută de kilometri. Se strecoară între Giumalău și Pietrosul Bistriței, cînd urcă spre nord de la Vatra Dornei către Zugreni și Chiril, cînd coboară, ține la răsărit munții Stînișoarei și la apus culmea Tomnatecului și Grințeșului, iar cînd urcă iarăși spre miazănoapte, păstrează la răsărit Călimanii învești mîntați în cetini. Șoseaua urmează cursul unor ape ce pun muntelui podoabă o salbă de cristal: dinții Bistrița, de la Vatra Dornei la Broșteni, apoi Neagra — de la Broșteni la Păltiniș și de aici, pînă la Vatra Dornei, Neagra Șarului. Așezările omenești par, de le privești pe-o hartă cum se rînduiesc, mărgele pe colanul împlinit din ape. Între sate, întreg peisajul se împlinește din cer, munte și ape cînd verzi ca smaragdul, reflectînd pădurea de conifere, cînd roșii, oglindind făgeturi arse de brume, cînd negre în umbra întunecoasă a stîncăriilor. Cer, munte, apă și păduri, apoi sate și oameni și mai ales oameni. Oameni care stăpînesc muntele din crestele înălțate spre cer pînă în adîncuri, care stăpînesc pădurile de la hățișul des pînă la buștenii dați la gatere, care stăpînesc apele strunind pe nahlapii lor plute enorme sau îmblînzindu-le în zăgazuri.

Cerul, muntele, apele și pădurea a căror schimbare se măsoară în veacuri și milenii, pe vremea lui Hogaș vor fi fost frumoase ca și azi. Viața oamenilor, în grabnică înnoire, e însă alta. Cu totul alta decît a fost mai ales în urma adîncilor prefaceri din ultimul deceniu și jumătate, timp istoricește relativ scurt, dar uimitor prin amploarea transformărilor petrecute într-un ritm fără precedent în istoria acestor locuri și a întregii țări.

Satele din aceste părți ale Moldovei de miazănoapte țineau mai toate, la începutul veacului, de comuna Broșteni care, deși avea un hotar de 138 de kilometri, nu cuprindea nici 3.000 de suflete. În Broșteni erau 100 de case, în Panaci vreo 70, în Dîrmoxa nici 15. Oamenii tăiau la păduri și cărau lemne cu pluta pe ape, ori cu carele pe drumuri. De cîștigat cîștigau, astfel lucrînd, un leu pe zi. În schimb, o imensă moșie a casei regale dădea visteriei lui vodă un venit declarat (și regele era un mare evazionist fiscal) de 400.000 lei pe an, adică o treime din ceea ce ar fi putut cîștiga întreaga suflare omenească din aceste părți ale muntelui, muncind cu mic și mare, bărbați și femei, 30 de zile pe lună, un an încheiat. Cheltuielile pentru nevoile comunei (drumuri, poduri, învățămînt, asistență medicală etc.) erau de aproape 14.000 de lei într-un an. (De mirare-i că școala și spitalul erau practic inexistente?).

Acest cadru economic explică stările de lucruri consemnate de Hogaș, sălbăticia locurilor și viața înapoiată a oamenilor, după cum inexistența exploatării omului de către om, politica de valorificare rațională a bogățiilor țării, grija permanentă a statului democrat-popular pentru om și pentru nevoile lui explică ceea ce astăzi se poate întîlni în aceste locuri.

II.

Nu știu alții cum gîndesc, dar eu socot că ceea ce s-a spus bine n-are rost să mai repeți. În munte ecoul are farmec; în ale scrisului nu poate zămisli decît sunet sec, de ban fals aruncat pe aceeași marmură pe care moneda de argint a sunat limpede și pur. Cred unii că-i de vină marmura, dar banii falși pînă la urmă ies din circulație. De asta nu voi obosi pe nimeni cercînd să înfățișez în cele ce urmează superbul peisaj din munții Bistriței. Cine rîvnește să-l cunoască poate citi pe Hogaș, pe Sadoveanu, pe Nicu Gane sau, și mai bine, poate veni pînă aici, să-l vadă cu ochii; drumurile sînt lesnicioase, mijloacele de transport nu lipsesc și osteneala e din plin răsplătită.

Muntele și apa și cerul, care au răbdat în trecutele vremi rînduirea nedreaptă, stau neclintite din veac. Oamenii sînt alții și altele sînt rosturile. Nu numai pentru că între noi și începutul veacului s-a trecut o generație. Nu numai pentru că progresul general, și al tehnicii în special, trebuiau să aducă și aici niscaiva înnoiri. Generațiile au trecut și s-au mistuit ca fulgurirea frunzelor de toamnă, fără ca locurile să se schimbe. Avioanele zburau de mult peste oceane și undele radioului împînzeau pămîntul, fără ca deprinderile și rosturile omenești să se clatine în munții Bistriței, rămași departe de civilizație. Pentru schimbare a fost nevoie nu atît de trecerea vremii, cît de revoluție. Și revoluția a pătruns în munții Bistriței, spălînd ca puhoaiele primăverii tot răul, toată obida, toată ofensa adunată în veacuri de trudă crîncenă și de viață sărmană.

De-ar fi fost cu mine în timpul călătoriei un străin și mi-ar fi cerut să-i arăt mărturiile revoluției, mi-ar fi fost foarte lesne. Ne-am fi oprit în oricare casă de om. Ne-am fi oprit la Dorna Arin și-am fi privit căminul cultural, construcție masivă, cu fronton semeț, durată parcă pentru a spune că ea e centrul vieții spirituale a satului. Ne-am fi oprit apoi la Zugreni, la baraj, ca să privim nu atîta cioporul de cleni și păstrăvi buluciți în volbura zăgazului cu chip să urce în susul apei, cît amenajările aici făcute pentru înlesnirea plutăritului pe Bistrița. La Chiril în sat am fi zăbovit și-am fi urmat poate drumul deschis și pentru automobile pînă sus, pe Rarău, la cabană. La Crucea am fi fost obligați să întrerupem călătoria citind următorul afiș, caligrafiat cu majuscule de cerneală albastră pe un carton: **„STOP! Azi echipa artistică a căminului cultural „N. Bălcescu" va prezenta piesa „Neamurile".**

Acum, dacă tot ne-am oprit, să intrăm în sală. Dar pe unde? Pînă în ușă stau oamenii înghesuiți. Privesc încordați spre scenă și rîd. Un binevoitor ne ajută să ocolim clădirea căminului și, după ce sărim un pîrleaz, să intrăm dintr-o curte printr-o ușă de dindos. Pe scenă, țărani joacă roluri de țărani pe care le prețuiesc țărani în sală. Text dramatic, actori și spectatori, (la care adăugăm clădirea tot de țărani făcută prin voia și munca lor) alcătuiesc o unitate care se numește, în toată profunzimea sensurilor ei, viață culturală. Ce forță artistică reprezintă s-a putut vedea, în chip magistral, și cu prilejul ultimei bienale „I. L. Caragiale". La Crucea poate nivelul artistic nu-i cel mai ridicat, nici sala cea mai încăpătoare, dar faptul că aici o mină de oameni face cu pasiune teatru și alte cîteva sute vin cu pasiune să privească, petrecîndu-și astfel o duminică după-amiază, e o mărturie a noii înțelegeri a vieții și a rosturilor omenești.

Dar să mergem mai departe. Să salutăm liniile curentului electric, mașinile și utilajele exploatărilor miniere, construcțiile de poduri. Să trecem, pe șosea, prin Toance, unde Bistrița **„strînsă între munți stîncoși, printre care abia străbate lumina zilei"** — după cum scrie Gane și după cum și este — **„spumegă ca și cum ar curge pe o albie de foc"**, valurile ei gemînd între stînci. Să trecem de Barnar, de Capra, Holda și Holdița, sate cuprinse și cochete, cu case din lemn, cele mai multe noi, luminoase și vesele și să poposim la Broșteni.

III.

La Broșteni, unde Bistrița primește apele Negrei unită cu Negrișoara, sîntem la jumătatea drumului. Cum bine îi stă drumețului, după atîta cale, intrăm la restaurant. Vă aduceți aminte de una din crișmele întîlnite pe aici de Hogaș? Poate că nu. Citez: **„Cînd pășim pragul, o duhoare alcătuită din toate miresmele pămîntului îmi străbătu pînă în creier: nu te pricepeai dacă mirosea a pămînt, a ouă clocite, a grăsime rîncedă, a pește sărat, a piele nedubită, a brînză iute, a curechi murați... Nu mirosea nimic din toate acestea, dar mirosea a toate acestea la un loc... Trebuie să recunosc nasului meu, însă, gloria de a fi înfruntat cu un adevărat eroism această duhoare ciumată, fără ca totuși să se strîmbe cîtuși de puțin".**

La restaurantul din Broșteni ne-a învăluit mai întîi un cîntec la modă. Îl transmitea difuzorul unui pikup, instalat pe frigiderul cu vitrină. Lume la mese, lume în picioare, fum de tutun, dar lumină bună răspîndită de multe becuri înfipte în lustre „Guban", cu abajur azuriu. Pe-o firmă neagră scrie cu litere de aur: **„Simbăta și duminica dans de la orele 23—24".** Pe rafturile din spatele vitrinei-frigider, aliniament de sticle etichetate cu vinuri de soi, cutii de conserve cu ambalaj intens colorat.

— Se vinde vinul înfundat?...

— Și încă cum!

— Dar la miezul nopții vine cineva să danseze?

Din dosul tejghelei, doi ochi mă privesc uimiți, ca pe un lunatec.

— Da' pe ce lume crezi dumneata că trăim noi?! Nu că vin, dar nu se dau duși!...

Nu se dau duși de la dans la miezul nopții... Unde? La Broșteni, în munte, unde oamenii se culcau odată cu găinile. Cînd te gîndești că mai mîriia, negăsind altceva mai bun de scris, cîte-un reporter neprieten, despre putînătatea vieții de noapte la noi! Tare aș fi vrut să-l duc, să-l pun să danseze după cele mai moderne cîntece, imprimate pe discuri românești, într-o sîmbătă, la miez de noapte, aici la Broșteni. Să danseze, să vadă și să înțeleagă...

Pentru cei din Broșteni o asemenea seară de dans, e un lucru atîta de firesc de nici n-o bagă în seamă. Ei au a-ți vorbi despre alte lucruri, cu adevărat mult mai esențiale și mai profunde.

Ilie Dăscălescu, un plutaș pensionar, cu chipul împodobit de o mustață imensă, caracterizează înnoirile: **„electrică, lărgime, omenie.."** Îl rog să-mi amănunțească lucrurile, să le explice. O face cu vădită plăcere.

„Păi lumina în casă și pe uliță lungește viața. Mai un radio, mai un ziar. Nu mai stai ca la pădure. Apoi case noi, școli, iaca și un spital, autobuz să umbli cum vroiești. Asta înseamnă că omul nu mai trăiește mocnit; are lărgime. Cît de omenie ce alta să mai spun decît de pensia mea?... Cînd se mai pomenea asemeni lucru înainte vreme pentru noi, plutașii!..."

Petre Tananică, și el tot fost plutaș, îl completează. Compară dibăcia și cutezanța plutașului cu cea a șoferului și fiindcă-i pare prea puțin, cu cea a aviatorului. **„Că pluta, tovarășe să știi că zboară. Ia gîndește numai ce înseamnă să mergi pe Neagra Broștenilor, pe sub Călimani, 37 de km. cu o plută de 200 m.c. de lemn! Tu, un om cu 200 m.c. de lemn mergi pe apă chiar cu 60 de km. pe oră! Acuma, s-au mai domolit apele și s-au făcut instalații. Îi grije mare pentru plutaș. Îi și strașnică protecție a muncii. S-au împuținat accidentele...".**

La Broșteni medicul vrea să ne arate spitalul, mic dar modern. Cineva vrea să ne conducă pe la școală. Sînt sigur că și constructorii de drumuri și muncitorii de pe aici ar avea ce să ne arate. Dar e duminică. Zi de repaus. Ne mulțumim cu cele văzute și urmăm calea mai departe, începînd a urca drumul vechi care leagă Broștenii de Vatra Dornei prin pasul Păltiniș.

IV.

Scrie Calistrat Hogaș: **Și deși, cea mai mare glorie a neamului românesc, țăranul nostru, se pare înzestrat cu un stomah de tinichea, aceasta nu împiedică, totuși, ca bărbații de munte să aibă fața arsă și îmbătrînită, iar femeile să pară ca niște capre cu picioarele etice și cu sînuri lungi, ascuțite și sălbatice. Mi s-a întîmplat să întîlnesc de multe ori babe purtînd în brațe copii mici. „Ai cui e copilul, mătușă?" o întrebam eu dorindu-i cale bună. „A cui să hie? ia a meu", răspundea ea cu glas subțire și înțepat, lăsînd să se întrevadă o ragilă ruginită de dinți, în dosul a două buze albe cu pete roșii-vinete. — Prea cu putință, ziceam eu în gînd, căci și copilul însuși e bătrîn...".**

Trist scrie Calistrat Hogaș. Una din explicațiile pe care o dă e alcoolismul. **„Păpușoiul, găina, oul, lăvicerul, năframa, cojocul, sucmanul"**, topindu-se, zice el, toate în tejgheaua crișmarului pentru rachiu. Nimeni nu contestă că și asta era adevărat. Dar mai întîi de toate era moșia regală și leul cîștigat într-o zi de muncă cu brațele ,cu carul și cu boii care trebuiau și ei hrăniți. Tot cu același leu. Era exploatarea. Era apoi și subnutriția cronică. Și lipsa oricărei elementare asistențe medicale. Erau... Dar cîte nu erau ca să-i zdrobească omului viața, ca să-i răpească tinerețea, ca să-i blesteme bătrînețea!...

În părțile Bistriței umblă acum bani buni. Este mult de lucru; și lucru felurit, potrivit dezvoltării complexe, armonioase, a activității productive de aici, în funcție de bogățiile naturale. Volumul mărfurilor desfăcute către populație crește enorm de la an la an. La fel sortimentele, la fel calitatea.

Comparînd mărfurile dintr-o cooperativă sătească de aici cu inventarul tîrgului descris de Hogaș și de el numit pe drept **„tot comerțul și toată industria muntelui"**, îți pare că relatarea e din altă lume. Ce era vînzarea? **„Oale, străchini, mangal, doage, cofe, putini, piei de oaie, sucmane, țesături groase de cînepă, pînză de bumbac, ștergare de borangic, lăvicere, țesături mai subțiri de lînă vărgată, opincile lucrate de piele de porc, linguri grosolane, scăfîți, coveți, știubee de salcie, chersine și alte cîteva produse ale unei industrii cu totul primitive".**

Nu cred că este necesar acestei liste să-i opunem nomenclatorul, chiar și cel minimal, de mărfuri dintr-un magazin sătesc al cooperației, unde muntenii cumpără și vase de aluminiu și vase emailate, și bocanci, și ciorapi de mătase și stofe bune și farfurii de porțelan. Oricine, cît de puțin cunoscător al vieții satului ar fi, poate din minte înșira la iuțeală înzecit mai multe lucruri, mai multe produse, nu ale unei „industrii primitive", ci ale unei industrii avansate, în stare să pună la îndemîna omului, pînă în cel mai îndepărtat sat de munte, ceea ce are de trebuință.

Dar amuzanta descripție a cutiei de conserve, marea raritate a unei crișme nu are și ea, cu tot hazul, ceva înspăimîntător? **„Șoarecii și gîndacii..."** — scrie Hogaș — **rosese cingătoarea de hîrtie tipărită în jurul ei și crîmpeie numai de litere se mai puteau deosebi cu inscripția aproape dispărută; ar fi trebuit pătrunderea unui mare arheolog, ca să reconstruiască acest document insultat de vremuri... Iar trîntiturile, pe care biata cutie le mîncase, poate, în lunga ei viață, precum și încercările celor ce în deșert căutaseră s-o deschidă în deosebite timpuri, atîtea urme lăsase pe amîndouă fețele ei, atîtea împunsături în lung și-n lat, atîtea crestături pe margini încît nu te pricepeai, dacă această cutie a putut avea cîndva o formă".**

Mi-am amintit descripția la restaurantul din Panaci, unde am cinat. Erau conserve multe și felurite (poate nu destule din cele mai ieftine) și mezeluri și brînzeturi. Am ales însă piftie de pasăre, după recomandarea unor comeseni, bărbați și femei cu sănătatea pe față, care se cinsteau arătîndu-se dornici de vorbă. Pe chipul nici unuia nu se citea îmbătrînire timpurie. Mai ales pe cel al femeilor, cu obrajii rumeni, înfloriți. Și aș minți dacă aș spune că dînșii, pentru a avea o asemenea stare, beau suc de roșii. Adevărul e că se pricep să mînuiască păharul. Dar nu-i mai puțin adevărat — și asta e esențial — că acești oameni trăiesc o altă viață!

V.

Dacă stăruința unei noi realități topește amintirea unor locuri pînă la uitare (adesea mă întreb cine poate reface degrabă, din memorie, imaginea înghesuielii de uliță și case de pe locul unde se înalță acum clădirile din Piața Palatului) cu atîta mai greu e să recunoști numai din citite urmele trecutului printre realități prezente. Așa mi s-a întîmplat cu scrierile lui Hogaș pe drumurile de munte prin părțile Dornei. N-am putut recunoaște cu ajutorul lor decît toponimia și peisajul. În schimb, am putut înțelege mai bine din ce adînci hăuri de înapoiere s-au ridicat aceste locuri în anii noștri.

Ar putea cineva spune că simpla constatare a realităților prezente este suficientă. Sînt de acord. Dar proiectarea lor pe fundalul trecutului le dă un relief și o semnificație uimitoare. Pentru a prețui exact valoarea unui efort n-ajunge să constați împlinirea lui, ci să cunoști și punctul de plecare. Și acest punct de plecare, pentru viața oamenilor din așezările munților Bistriței nu era, cu 15 ani în urmă, prea depărtat de relatările lui Hogaș.

Dar scrierile fermecătorului drumeț nu pot folosi numai ca document social. În ele se păstrează întreagă și nealterată frumusețea locurilor. Dacă tot ce se referă la viața oamenilor din trecut e doar un sumbru fundal pe care se profilează mai strălucitor prezentul, regăsești în pagini splendidul peisaj. Drept care, pe înserate, către Șar, mă întrebam dacă locurile-s frumoase fiindcă Hogaș m-a ajutat să le văd așa, sau Hogaș le-a descris așa fiindcă sînt într-adevăr minune.

„...umbrele serii — scria el și de data asta subliniez așa și este — **înaintau încet pe vale înspre munții dimpotrivă, trăgînd pe pămînt o nesfîrșită și capricioasă linie de umbră frîntă, tivită cu lumină. Peste înălțimile aeriene din dreapta noastră, frămîntată de văi adînci, ca peste o mare cu valuri încremenite, se întindea feeric și fără sfîrșit o rețea imensă și fin țesută din flăcările roșiatice ale apusului. Un vînt ușor legăna molatic coamele despletite și plîngătoare ale mesteacănilor blonzi cu trunchiuri de argint. În iarba înaltă și de un verde gingaș, aceeași suflare săpa unde fugătoare și înflorite; pe nota domoală și adîncă a unei orgi colosale, se ridica de pretutindeni, în văzduhuri, și se pierdea în depărtările albastre, un murmur tainic și neînțeles. Pe calea-i lungă și fără sfîrșit, Neagra luneca pe lîngă noi cu undele-i grăbite și etern murmurătoare...".**

La Vatra Dornei, de unde plecarăm în zori ca să parcurgem drumul inelar ce încinge munții Bistriței ne-am întors noaptea, pe întuneric. Orașul ne-a întîmpinat cu luminile becurilor albe și cu firme de neon. Erau poate prea puține; destule totuși să înveselească orașul.

Virgil DĂNCIULESCU

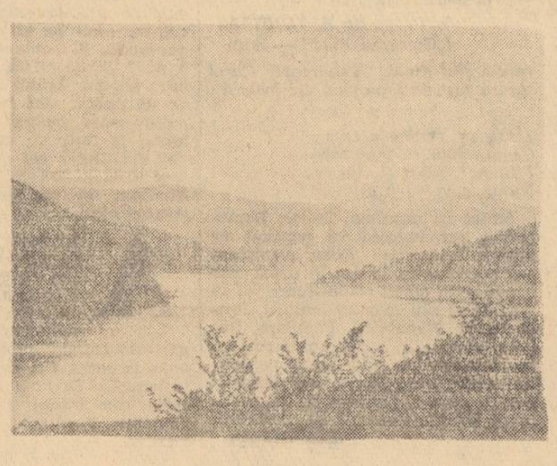

Pe micul ecran

Săptămîna la Televiziune

30 DECEMBRIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu; **9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar:** ● Filmul pentru cei mici: **„CINE-I MAI PUTERNIC?"** ● Telejurnalul pionierilor. ● **„La mulți ani, Republică dragă"** — montaj literar-muzical; **10.30 Rețeta gospodinei. 11,00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: ● **„Noutăți din agricultură"**; jurnal agricol, realizat de Studioul cinematografic **„Al. Sahia".** ● **Gînduri pentru anul 1963.** ● **Un cîntec pentru Republică** — montaj literar ● **Muzică populară românească,** cîntă o formație instrumentală condusă de **Nicușor Predescu.** Soliști: **Ileana Constantinescu, Maria Păunescu, Benone Sinulescu, Aurel Ioniță, Ilie Udilă** — acordeon, **Iosif Milu** — taragot; **19.00 Jurnalul televiziunii; 19.15 Anul internațional 1962 în imagini; 20.00** Filmul artistic **„SETEA"** — o producție a Studioului cinematografic „București", film distins cu Medalia de argint la Festivalul internațional al filmului de la Moscova — 1960. Scenariul: Titus Popovici; Regia: Mircea Drăgan; Imaginea: Aurel Samson, Alexandru Roșianu. În rolurile principale: George Calboreanu, Colea Răutu, Ilarion Ciobanu, Flavia Buref, Jules Cazaban; **21.50 Muzică ușoară instrumentală.** Cîntă o formație condusă de **Jean Ionescu.** În încheiere: **Buletin de știri.**

31 DECEMBRIE

21.00 REVELIONUL TELEVIZIUNII. Își dau concursul: **Grigore Vasiliu-Birlic,** artist al poporului, **Virginica Romanovski, Nineta Gusti, Victoria Mierlescu, Dorina Drăghici, Marcel Anghelescu, Ion Dacian,** artiști emeriți, **Constanța Cîmpeanu, Lili Dușescu, Marica Munteanu, Cleopatra Melidoneanu, Gigi Marga, Margareta Pîslaru, Maria Zarecka, Madelena Bazac, Svetlana Petrescu, Luminița Cosmin, Aurelia Fătu-Răduțu, Ștefania Ivan, Maria Pietraru, Ștefania Rareș, Maria Butaciu, Adriana Codreanu, Sextetul „Perinița", Oana Diamandi, Maria Mitrache, Silvia Grigorescu, Florin Scărlătescu, Dem. Savu, Dem. Rădulescu, Mihai Fotino, Nae Roman, Mircea Crișan, Horia Șerbănescu, Radu Zaharescu, Bimbo Mărculescu, Ion Antonescu-Cărăbuș, Horia Căciulescu, George Hazgan, Nicolae Țăranu, Constantin Drăghici, Nicolae Crețu, Luigi Ionescu, Marian Hudac, Arcadie Donos, Nicu Constantin, Alexandru Lulescu, Marius Marinescu, Traian Moraru, Cosma Brașoveanu, Ștefan Bănică, Romulus Sîrbu, Alexandru Culescu, Trio Caban, Frații Mentzel, Gabriel Gheorghiu, Ion Cristoreanu, Ion Bogza, Sandu Feyer, Nicolae Bunea, Ovidiu Rene, o formație de dansuri din Ansamblul „Ciocîrlia" și alții.** Dirijori: **Victor Predescu, Nicu Stănescu,** artiști emeriți, **Edmond Deda, Gelu Solomonescu, Gheorghe Boldeanu, Enrico Fanciotti și Ionel Lăzărescu.**

1 IANUARIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 „POVESTEA OGLINZII DE GHEAȚĂ" — feerie realizată la Patinoarul „23 August" de către Studioul de Televiziune în colaborare cu U.C.F.S.; **20.15 „La mulți ani, 1963"** — filme muzicale de televiziune; **21.15 Întîmplări sub cupolă.**

2 IANUARIE

11.00 Teatru pentru copii și tineretul școlar: „DOI LA ARITMETICĂ". Comedie de **NATALIA KLIKOVA.** Interpretează colectivul **Teatrului pentru copii și tineret.** Distribuția: **Șurka Medvedev (Doina Șerban); Vova Gusev (Tatiana Popa); Leolea Popova (Valentina Cios); Katea (Elena Pop); Serioja (Luluca Lipovan); Mătușa Vasia (Tina Neacșu);** Nikolai **(Mișu Andreescu);** Piotr **Tepliția (Constantin Lipovan);** Olga Viktorovna **(Natalia Lefescu);** bibliotecara **(Emilia Cozachievici).** Direcția de scenă: **Tudorel Popa; 19.00 Anul sportiv 1962 în imagini; 19.35 Transmisiune de la Teatrul de Stat de Operetă: „LYSISTRATA"** de **GHERASE DENDRINO.** Distribuția: Lysistrata **(Lucia Roic);** Lycon **(Ion Dacian,** artist emerit); Lampyto **(Virginica Romanovski,** artistă emerită); Taraxion **(Bimbo Mărculescu);** Silbonide **(George Groner);** Glycheria **(Maria Wauvrina,** artistă emerită); Myrhina **(Cella Tănăsescu);** Theoros **(George Hazgan);** Cleon **(N. Ionescu-Dodo);** Polemos **(Silviu Gurău);** actorul **(Gabriel Gheorghiu);** actrița **(Dia Panaitescu);** Jupiter **(Viorel Chicideanu);** Junona **(Ruxandra Argeșiu);** Pallas-Athena **(Ștefi Pîrvulescu);** Afrodita **(Lia Turovski);** Marte **(Aurel Grămescu);** Hephaistos **(Dușan Bugarin);** Hermes **(Ștefan Glodariu);** preoteasa **(Maria Asatl);** Thermogene **(Ștefan Teodoru);** Faflafxios **(Paul Ohogeanu);** soldatul theban **(Ion Dinu);** soldatul athenian **(Petre Frățilă).** Maestru de cor: **Costel Rădulescu,** artist emerit. Maestru de balet: **Elena Penescu-Liciu.** Decoruri și costume: **George Voinescu.** Conducerea muzicală: **Gherase Dendrino,** maestru emerit al artei. Direcția de scenă: **Nicușor Constantinescu,** artist emerit. În încheiere: **Buletin de știri.**

3 IANUARIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Știți să desenați? „Cu sau fără „te rog" — poveste pentru copii de **Octav Pancu-Iași.** Desenează **Iurie Darie; 19.30** Premieră: **„VIAȚA ÎNCEPE"** — film artistic primit din partea Studioului Central de Televiziune din Moscova. Scenariul: L. Suharevskaia; Regia: L. Rudnik; Imaginea: V. Iakovlev; Muzica: E. Kirlatov. Interpreți principali: I. Dmitriev, S. Cekan, E. Lejdei, L. Ciubarov, E. Melnikova, K. Bartasevici, K. Stolearov, A.Ușakov și alții; **20.50** Artiști lirici timișoreni în studio: **Adriana Ciuciu, Ilia Cazacu, Marieta Grebenișan, Elena Botez, Elena Crivăț, Margareta Rădulescu,** Mircea **Mavrodin, Marius Sola, Francisc Kadar, Iuliu Mare, Francisc Dinier, Nicolae Zaharia, Emil Rotundu, Mircea Emandi, Ionel Maier.** În încheiere: **Buletin de știri.**

5 IANUARIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.15 Pentru copii: **„ORĂȘELUL VESELIEI"** — Transmisiune din Orășelul copiilor — Piața Republicii; **20.00 În fața hărții; 20.20 Interpreți de frunte ai baletului: GALINA ULANOVA; 21.00** Filmul documentar **„IMAGINI DIN DELTĂ"** — reportaj filmat de Studioul de Televiziune „București"; **21.20** Cîntă sextetul instrumental **Gelu Solomonescu** compus din: **Bebe Prisada** (saxofon), **Horia Ropcea** (acordeon), **Bob Iosifescu** (baterie), **Gheorghe Răducanu** (contrabas), **Alexandru Avramovici** (chitară), **Gelu Solomonescu** (pian). Soliști: **Gigi Marga, Trio Caban și Valentin Baciu.** În încheiere: **Buletin de știri.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Sîmbătă seară, Televiziunea a retransmis din sala Teatrului de Operă și Balet al R.P.R., spectacolul de gală prezentat de ansamblul folcloric „Rapsodia Română", recent înapoiat în capitală după un strălucit turneu întreprins în 56 de orașe ale S.U.A. A fost, fără îndoială, una din cele mai frumoase și mai plăcute seri pe care telespectatorii le-au putut petrece, în ultima vreme, în fața micului ecran.

Conceput și pus în scenă ca o adevărată frescă vie a dansului și a muzicii noastre populare — prelucrate și stilizate cu rafinament artistic și bun gust — spectacolul s-a deschis cu o „expoziție de tablouri": din cunoscutele pînze ale lui Nicolae Grigorescu reconstituite vivant, s-au desprins pe rînd și au intrat în scenă grupurile de dansatori, în acordurile rapsodiei enesciene. Au urmat apoi, ca o sclipitoare cascadă, dansuri și cîntece din mai multe regiuni ale țării, în execuția impecabilă a grupurilor de dansatori, ajunși la un foarte înalt grad de măiestrie. Sub bagheta artistului emerit Ionel Budișteanu, orchestra a interpretat magistral „Hora Staccato", „Învîrtita", „Hațiegana" și alte piese renumite ale inegalabilului nostru folclor — de astă-dată într-o prelucrare și în aranjamente muzicale noi, care au pus și mai mult în valoare vivacitatea, dragostea de viață și optimismul poporului nostru, reflectate și în bogatul lui folclor.

Concertul ansamblului „Rapsodia Română" a scos în evidență, totodată, virtuozitatea unor cunoscuți soliști îndrăgiți de publicul nostru și care și-au cîștigat în acest turneu și stima publicului american. Artista emerită Angela Moldovan, cu grație firească, cu o subtilă nuanțare și mai ales cu vocea ei frumoasă și cultivată, a dat o interpretare plină de căldură unor piese ca „Buciumul" sau „Aseară vîntul bătea", iar naistul Damian Luca a cîntat cu magistrală siguranță și fermecător simț artistic, mai multe piese populare ale folclorului nostru. Uimitor ce poate scoate, ca armonie, fluierul lui Ion Lăceanu și de-a dreptul impresionante execuțiile la țambal ale duetului Nicolae Vișan-Ilie Alecu. În sfîrșit, unul din numerele cele mai aplaudate — la noi, ca și pe continentul american — „Călușarii" care au evidențiat măiestria soliștilor Ilie Ion și Ilie Gheorghe.

O interpretare excepțională a dat Ionel Budișteanu, împreună cu orchestra, „Ciocîrliei". Trecînd de la un instrumentist la altul, trilul păsărelei, cînd delicat, cînd aprins, ne transportă parcă în freamătul pădurii seculare.

Să aducem studioului de televiziune mulțumiri că ne-a dat prilejul să cunoaștem acest spectacol și să trăim această de neuitat emoție artistică.

★

Și acum, să ne pregătim să întîmpinăm Noul An, pe care Televiziunea — conform unei recente, dar deja consolidate tradiții — îl va sărbători cu emisiuni speciale mult apreciate de publicul telespectator.

Șt. RADU

Bilanțul sportiv în sinteză: R.S.S. – S.U.A. 125 – 42

Sportul internațional 1962, cuprins între două olimpiade, a fost anul campionatelor mondiale și europene. La multe discipline, sportivii și-au surclasat fortele în competițiile de toate latitudinile și meridianele globului.

Studiind statisticile și clasamentele alcătuite acum, la sfîrșit de an, vom vedea că niciodată sportivii unei țări n-au reușit să înscrie pe firmamentul sportului mondial așa cum au făcut-o sportivii U.R.S.S.

Campionatele mondiale de canotaj, scrimă, haltere, lupte, tir, atletism etc., ei au cîștigat : 125 de medalii — 57 de aur, 43 de argint și 25 de bronz. În acest clasament general al medaliilor S.U.A. vine pe locul doi la distanță foarte mare : 99 de medalii — 42 de aur, 16 de argint și 41 de bronz. Japonia care face vizibile eforturi pentru a se arăta demne de organizarea olimpiadei ocupă locul 3 cu 9 medalii de aur, 6 de argint și 7 de bronz.

Sportivii U.R.S.S. au dominat și campionatele europene, cîștigînd 82 de medalii de aur, 12 de argint și 12 de bronz, față de 9 — 10 — 12 cîte a realizat Anglia, clasată pe locul doi.

U.R.S.S. împreună cu țările socialiste au cîștigat de două ori mai multe titluri mondiale și europene decît restul țărilor lumii. În campionatele mondiale și europene R. P. Română se situează între primele 14 țări din lume, cu 4 medalii de aur, 4 de argint și 1 de bronz.

La capitolul recorduri, Uniunea Sovietică se află detașată în frunte cu peste 100 de recorduri mondiale și europene stabilite într-un singur an. Brumel 2,27 m la înălțime, Ovanesian 8,31 m la lungime, Șeikanova 6,62 m la lungime, Bolotnikov 28'18"2 la 10.000 m, Tamara Press 18,55 la greutate și 58,17 m la disc, au realizat marile performanțe atletice ale anului alături de americanii Oerter și Connoly, finlandezul Nikula, francezul Jazy, neozeelandezul Snell și coreeanca Sin Kim Dan.

Patinajul viteză, halterele, aviația sportivă, tirul, iată alte sporturi în care Uniunea Sovietică precedează net celelalte țări în bătălia recordurilor.

Iuri Vlasov (haltere), Larisa Latinina (gimnastică), Viaceslav Ivanov (canotaj academic), Nona Gaprindașvili (șah), echipa de fotbal a Braziliei, echipa feminină a R. P. Române la handbal, Helmuth Rechnagel (R.D.G. — sărituri cu schiurile), Sixten Jernberg (Suedia — schi fond), au cucerit titlurile mondiale cu o evidentă superioritate față de ceilalți competitori. Marile surprize ale campionatelor lumii au fost furnizate de Olga Orban — scrimă, Jan Stablinski (Franța), ciclism, echipa feminină a Japoniei la volei.

În concluzie, 1962 a fost un an bogat în confruntări și recorduri, preludiu al unor performanțe și mai spectaculoase pe care ni le rezervă, desigur, anul decisiv preolimpic.

Iuri Vlasov și eternul său rival și prieten, Mac Kenzie

SENTIMENTUL DEMNITĂȚII

Acum un deceniu și jumătate se ivea pe arena sportivă internațională un nou competitor, a cărui apariție ar fi putut trece neobservată în primul an olimpic de după război.

De-atunci și pînă azi, culorile Republicii Populare Romîne au străbătut un drum glorios, încununat de răsunătoare succese în marile întreceri europene și mondiale. Nenumărate distincții, titluri, medalii, cupe, însoțite de admirația întregii lumi, de comentariile elogioase ale presei și personalităților sportive de pretutindeni, alcătuiesc o elocventă mărturie despre prodigiosul progres al sportului romînesc, în acești cincisprezece ani.

De la figurația mai mult sau mai puțin anonimă, la care fuseseră siliți să se rezume, decenii de-a rîndul, reprezentanții noștri s-au ridicat, într-un interval de timp uimitor de redus, la înălțimea locurilor de frunte, într-o serie de discipline dintre cele mai importante. Clasamentele neoficiale, dar unanim recunoscute, ale ultimelor Olimpiade, de la Melbourne și Roma, ne situează, precum se știe, între primele zece țări ale lumii, atît după numărul medaliilor de aur, cît și după punctaj.

Pentru comentatorul grăbit sau neavizat, faptul pare de-a dreptul miraculos ; pentru cei care au trăit zi de zi această perioadă de înflorire a sportului autohton, asemenea rezultate sînt consecința firească a dragostei și atenției de care se bucură mișcarea sportivă în Patria noastră.

Republica Populară a dat purtătorilor culorilor sale, înainte de toate, înalta demnitate a efortului conștient, consacrat nu vreunei firme sau case comerciale, ci maselor creatoare, constructorilor celei mai înaintate orînduiri pe care a cunoscut-o istoria. Din rolul de histrion, de obiect de amuzament, atletul s-a transformat în luptător pentru o cauză măreață, pentru gloria poporului său. Departe de a mai fi privit drept o ciudățenie a naturii, sportivul fruntaș este astăzi, la noi, un motiv de mîndrie patriotică, înconjurat de stima și aprecierea tuturor.

Pînă acum un deceniu și jumătate, simpla idee a cuceririi primatului mondial sau olimpic de către un romîn, ar fi părut probabil, de domeniul fantasticului. Astăzi, de ambele părți ale ecuatorului, se știe că cea mai bună săritoare în înălțime din toate timpurile este romînca Iolanda Balaș, că supremația în handbal aparține, în mod categoric, romînilor, că rugbiștii, canoterii, voleibaliștii, scrimerii, luptătorii, poloiștii din țara socialistă dintre Maramureș și Marea Neagră, se numără printre principalii candidați la primele locuri în lume.

An de an, impetuoasa dezvoltare a sportului de mase deschide drum larg noilor generații de talente, născute sub zodia libertății, fiii și fiicele oamenilor muncii, ai celor ce făuresc cu propriile mîini fericirea lor și a urmașilor.

Acest torent tumultos ar fi fost sortit să dispară în anonimat, dacă puterea populară n-ar fi înălțat, acum un deceniu și jumătate, steagul pe care strălucește emblema muncii dezrobite. Sub semnul părintesc al stemei cu spice și sonde și brazi, încununată, în ultimii cincisprezece ani, de laurii atîtor succese de prestigiu, sportivii Republicii se avîntă mereu înainte, spre noi victorii în întrecerea pașnică, ridicînd tot mai sus gloria culorilor Patriei — această patrie nouă, care le-a dat pentru prima oară sentimentul demnității umane.

Dan DEȘLIU

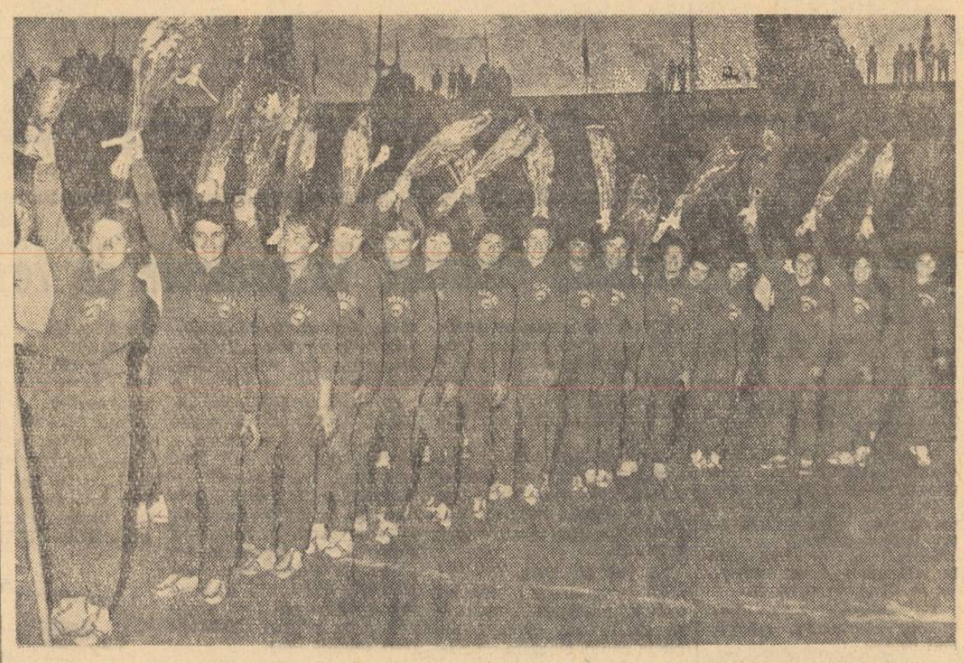

Din performanțele anului

Anul 1962, bogat în evenimente internaționale, a însemnat pentru mișcarea noastră sportivă o nouă confirmare a progresului substanțial marcat în anii puterii populare. Bucurîndu-se de minunate condiții de pregătire, sportivii romîni au concurat cu succes la diferite competiții europene și mondiale, obținînd performanțe remarcabile. Cine nu-și reamintește, de pildă, entuziasmul care a domnit pe stadionul Republicii în acea după amiază însorită cînd echipa feminină de handbal în 7 a cucerit titlul de campioană mondială ? Iată-le, în clișeul nostru de sus, pe eroinele dramaticei finale, agitînd, fericite, tradiționalele buchete de flori oferite învingătorilor. Iat-o și pe studenta din Cluj, Olga Orban-Szabo, care a urcat pe cea mai înaltă treaptă a podiumului în îndepărtata Argentină, primind laurii de campioană mondială la scrimă, un sport despre care cu ani în urmă nu se vorbea prea mult în țara noastră. Al treilea clișeu, cel de jos, ne înfățișează echipa de fotbal juniori a țării noastre, care a triumfat în ediția din acest an a turneului U.E.F.A., încununînd strălucit bunele comportări avute de reprezentativele noastre de juniori de-a lungul acestei competiții.

DESPRE FOTBAL CU BRAZILIANUL GARRINCHA

Garrincha în satul său natal...

Cînd e vorba de a numi pe cel mai bun fotbalist din Brazilia niment nu se îndură să spună numai Pele sau numai Garrincha, pentru că deși peste hotare Pele e mai celebru, în țara cafelei ei sînt puși pe plan de egalitate. Copiii dintr-un cartier din Rio și-au botezat echipa lor : Pelincha, (împerechind numele celor doi jucători).

Vă închipuiți ce emoții a stîrnit vestea că Garrincha (Manuel Dos Santos) intenționează să se retragă din fotbal.

Extrema dreaptă a echipei Botafogo s-a născut, a crescut și trăiește în Pau Grande (un sătuc la 60 km. de Rio). Aici locuiește împreună cu soția sa și cele șapte fetițe pe care aceasta i le-a dăruit cu regularitate matematică din anul căsătoriei. În ruptul capului Garrincha nu ar pleca în altă parte și în zadar Botafogo a căutat să-l convingă să se mute într-o vilă elegantă pe Copacabana. El e fericit numai în satul său natal, acolo unde a învățat să joace fotbal împreună cu copiii de albi și negri, care l-au poreclit „Garrincha" după numele unei păsărele care trăiește prin păduri.

La Pau Grande, Manuel Dos Santos joacă și acum într-o echipă de amatori, dar nu extremă, ca în echipa Braziliei, ci inter, pentru că antrenorul spune că are în sat o extremă și mai bună. Culmea e că Garrincha acceptă, nu ca o concesie, ci convins că antrenorul are dreptate.

La un moment dat toate acestea au părut însă banale reporterilor și atunci au început să inventeze, creîndu-i o viață aventuroasă lui Garrincha. Pentru a vă da mai bine seama de situația în care se află fotbalistul brazilian vom reproduce o parte din discuția pe care el a avut-o cu ziaristul sovietic V. Kobiscin, la Rio de Janeiro :

„Stau cu Garrincha pe veranda pensiunii, unde iau masa jucătorii echipei Botafogo. Garrincha este un bărbat de 29 de ani, simplu, sfios. Abia venise de la antrenament, arăta obosit și puțin trist. Îmi întinse un exemplar al unui ziar de mare tiraj. Pe prima pagină alături de fotografia lui se afla fotografia unei cunoscute cîntărețe. Un titlu mare spunea că de dragul acestei frumuseți, extrema dreaptă de la Botafogo și-a părăsit familia. Urmau amănunte picante.

— M-am obișnuit să se scrie despre mine tot felul de absurdități, spuse Garrincha. Dar ce-o să zică soția și copiii mei ?

Grea e povara gloriei.

Puștii care așteaptă la poarta pensiunii să apară Garrincha, nici nu-și închipuie că el ar putea fi nefericit.

— E adevărat că vreți să vă retrageți din fotbal ?

— Da. Sînt foarte obosit și mi s-a urît al dracului să fiu arătat mereu cu degetul. Și totuși acest lucru nu este așa de simplu. Fotbalul îmi ține la adăpost familia.

— Cum ați ajuns să dobîndiți o tehnică atît de desăvîrșită în jocul de fotbal ?

— Joc fotbal de mic copil, aproape în fiecare zi. Pînă la vîrsta de 20 de ani am lucrat la o fabrică textilă și am jucat și fotbal. Și acum joc în fiecare zi, în afară de luni cînd avem odihnă. Restul timpului fotbal și numai fotbal, asta-i tot.

— Fumați ?

— Fumez, deși doctorul mi-a interzis.

— Dar alcool, beți ?

— Deloc, nici o picătură.

— Cu ce vă ocupați în timpul liber ?

— Îmi plac pescuitul și horticultura. Nu prea am timp pentru ele. Cînd am o clipă liberă mă reped acasă să-mi văd copiii. Am o echipă întreagă, doar că e feminină.

Chipul celebrului fotbalist se luminează.

— Ce credeți, Brazilia va cîștiga și viitorul campionat mondial ?

— Nu este exclus, la noi sînt o sută ca mine și ca Pele.

Ne luăm rămas bun. Se apropie și alți jucători ai echipei Botafogo. Mă bat vesel pe umăr : De logo (la revedere), salutări lui Neto și Ilașin.

Ce v-a impresionat mai mult în 1962 ?

Ce faptă sportivă sau comportare deosebită v-a impresionat mai mult în 1962 ? Aceasta este întrebarea adresată de un ziarist mai multor sportivi renumiți. Iată răspunsurile primite :

TAMARA PRESS : Zborul cosmonauților Nikolaev și Popovici, a căror extraordinară călătorie cosmică este și ea o mare performanță sportivă.

EMIL ZATOPEK : Recordul lui Brumel la săritura în înălțime. 2,27 m. mi se pare mie, care am doborît atîtea recorduri, ceva fantastic.

BRUMEL : Halterofilul american Norbert Schemanski, la mondialele de la Budapesta. Ambiția acestuia l-a făcut pe Iuri Vlasov să lupte și să se întreacă pe sine.

MASOPOUST : Pe mine personal m-au impresionat două lucruri : Întîi, știrea că Brumel a sărit 2,27 m. și apoi patinatorul artistic Donald Jackson, din Canada, în timpul campionatelor mondiale de la Praga.

PELE : Jocul lui Garrincha în turneul final al campionatului mondial și mai ales cursul lui Amarildo care m-a înlocuit în meciurile decisive, după accidentarea mea.

PIETRZYKOWSKI : Spiritul de echipă și pregătirea fizică ale cicliștilor sovietici, cîștigătorii celei de-a 15-a ediții a „Cursei Păcii".

INGRID KRAMER : Recordul mondial stabilit de înotătoarele din R. D. Germană la campionatele de la Leipzig.

PENTTI NIKULA : S-ar putea să par lipsit de modestie, dar pe mine m-a impresionat cel mai mult faptul că eu, un atlet fără posibilități fizice deosebite, am reușit să sar 4,94 m. cu prăjina.

MURRAY ROSE : Compatrioata mea Dawn Fraser, cînd a înotat 110 yarzi (liber) în mai puțin de un minut.

Sherlock Holmes selecționează...

Ploua cu găleata și fulgerele brăzdau fără încetare cerul întunecos. Sherlock Holmes stătea comod în fotoliu, preocupat să-și taie, cu mîna dreaptă, unghiile de la piciorul stîng. Deodată zbîrnîi telefonul, tainic, misterios ca o enigmă.

— *Mister Holmes este acasă ?*

— *Da, chiar eu sînt.*

— *Am auzit, stimate maestre, că nu există nici un mister pe care dv. să nu-l puteți dezlega.*

— *Asta am auzit și eu.*

— *Dar n-ați putea cumva să încurcați lucrurile în așa fel ca nimeni să nu le mai poată descurca ?*

— *Cine e la telefon ? ridică tonul, intrigat, maestrul.*

— *Comisia de selecție a echipei reprezentative de fotbal.*

— *A ! da ! Dumneavoastră ! Eram convins că la chestii d-astea vă pricepeți mai bine ca mine...*

— *Totuși, maestre, știți, în ultimul timp am avut greutăți și de aceea apelăm la ajutorul dv.*

— *Și, în definitiv, ce ar trebui să fac ?*

— *Să alcătuiți selecționata de fotbal. Dar în așa fel încît nimeni să nu știe din cine și cum este formată această echipă.*

— *All Right ! Și mister Holmes se puse imediat pe treabă, întinzînd pe masă fotografiile selecționabililor, vreo 30 la număr. Își aprinse tradiționala pipă, își trecu mîna piepten prin păr și apoi se apucă de bărbia bine rasă. Rămase gînditor, cîteva clipe.*

— *Evrika ! exclamă, satisfăcut, faimosul detectiv și se grăbi să formeze un număr de telefon.*

— *Gata ?*

— *Gata !*

— *Secret ?*

— *Ultrasecret !*

— *Și cum ați procedat ?*

— *Fiți fără grijă, am citrat-o.*

— *Și care e cheia ?*

— *Cheia de la vioară. Știți că în caricaturile pe care mi le fac rivalii mei eu apar cu o vioară sub braț.*

— *N-am prea auzit de aceasta. Însfîrșit, vă rugăm să ne citiți și nouă echipa în forma sa definitivă.*

Mister Holmes tuși discret, își apropie buzele de receptor și începu să șoptească misterios :

— *Portar : ics, beci : igrec — zet, mijlocași : alfa, beta, înaintași : gama, delta.*

— *Admirabil.*

— *Sînteți mulțumit ? V-a plăcut ?*

— *Genial ! Acum nici un reporter, oricît de șmecher ar fi, nu va mai putea să afle echipa înainte de meci. Vă mulțumim mult de tot, maestre !*

Mister Holmes puse receptorul în furcă, își aprinse din nou pipa, trecîndu-și mîna „gînditoare" prin păr. Tunetul bubui atît de tare încît maestrului îi crescu părul cu o jumătate de milimetru. Se înfioră, dar își recapătă repede sîngele rece și vîri fotografiile jucătorilor într-un plic, pe care scrise cu un creion gros : „Enigma nr. 1".

(Reprodus după „Sovietski Sport").

MOZAIC

● DECLARAȚIA lui Tony Trabert, conducătorul unei echipe de jucători de tenis profesioniști, în legătură cu intenția lui de a organiza un mare turneu în 1963 la Wimbledon, a fost dezmințită categoric de forurile oficiale englezești. „Wimbledon reprezintă un adevărat simbol al tenisului amator și nu vom pune terenurile la dispoziția unor jucători profesioniști", a declarat un reprezentant al federației. Ceea ce e foarte interesant, este faptul că o măsură asemănătoare a fost luată și în Australia, unde federația australiană a decis să nu mai pună la dispoziția jucătorilor profesioniști de tenis terenurile clubur.lor afiliate.

● ÎN ORAȘUL Vigan, din Franța, a încetat din viață cea mai bătrînă suporteră de fotbal, Marie Le Floch, în vîrstă de 91 de ani. Ea a participat la toate meciurile pe care le-a disputat echipa ei favorită din localitate, F. C. Viganais.

● SOCIETATEA „Championship Sports Inc.", care a organizat meciul dintre Floyd Patterson și Sonny Liston, a fost dată în judecată de fiscul american, care pretinde 1.174.000 de dolari drept impozite pentru rețelele înregistrate la arena unde a avut loc meciul și în sălile unde s-a retransmis prin televiziune înfîlnirea. Fiscul pretinde că organizatorii au ascuns cifrele reale realizate prin încasări.

● UN MANAGER francez a descoperit un boxer de proporțiile lui Carnera. Tînărul Claude Charles are 2 metri, 121 kg. și pare foarte bine înzestrat pentru a deveni un bun pugilist. Deocamdată, în lipsă de adversari, acest boxer are de rezolvat o problemă importantă : caută și nu găsește pantofi de sport pe măsura lui : nr. 51 !

● ZIARELE sportive anunță că Tony Sailer, cunoscutul campion olimpic de schi, care de patru ani de zile n-a mai participat la nici un concurs fiind profesionist, a declarat că intenționează să ceară recalificarea lui ca amator.

● RECENT, în cadrul unei competiții de tenis desfășurată în Franța în semifinala întîlnirii masculine de simplu s-a înregistrat un rezultat neobișnuit la unul din seturi. Jucătorul Darmon l-a învins pe Grinda cu 8—10, 9—7, 6—2 și... 29—27 !

● PENTRU a face să crească numărul spectatorilor, conducerea clubului Red Star din Franța a luat hotărîrea să acorde intrare gratuită la meciurile de fotbal tuturor persoanelor de... sex feminin. Clubul mizează pe faptul că, în asemenea condițiuni, va crește și numărul spectatorilor... masculini !

● DEȘI pînă la Jocurile Olimpice din 1964 de la Tokio, mai e suficient timp, totuși, pînă în prezent, organizatorii au primit din diferite țări 22.000 de cereri pentru reținerea unor camere. Oficiul de turism, care se ocupă de această problemă, a fixat drept aconto o anumită sumă în funcție de tarif și zile, urmînd ca prețul integral să fie achitat de solicitatori pînă la 31 iulie 1964.

● JUCĂTOAREA franceză de tenis Danielle Wild a produs, fără să vrea, o adevărată senzație cu prilejul desfășurării unui concurs internațional de tenis. Mingea expediată de ea cu putere a lovit o ...pasăre care tocmai zbura deasupra terenului și aceasta a căzut moartă la picioarele jucătoarei. După cîteva minute de stupefacție, partida s-a reluat, victoria revenind Daniellei Wild. Scor final : 6—2, 4—6, 9—7 și ...o pasăre omorîtă.

Ziariștii prezenți pe teren au făcut imediat o analogie între numele jucătoarei și întîmplarea de pe teren. În limba engleză „wild" înseamnă sălbatec !

VARIETĂȚI

Flecar neîntrecut

Flecar neîntrecut s-a dovedit a fi fondistul englez Gordon Pirie. Ziaristul suedez Wilson, care l-a etichetat astfel, a ajuns la această concluzie cînd răspunsurile pe care le-a dat în 1960 și 1961 la aceste întrebări : 1) Cine este dușmănia dv. cel mai mare din lume ? ; 2) Ce record îl deranjează cel mai important ? ; 3) Cînturi de viitor aveți ? El a răspuns : în 1960 : 1) Eu ; 2) Recordul lui Kuț pe distanța de 5.000 m ; 3) Să bat recordul lui Kuț, pînă cînd lumea întreagă să se

mire ; în 1961 : 1) Fără îndoială Zatopek ; 2) Apropierea de recordul meu de 5 m. la săritura cu prăjina ; 3) Cel puțin să mai concurez trei ani avînd ca adversari caii, căci în lumea sportului nu am adversari pe măsura mea.

A nimerit pe alt stadion

Se desfășura una din cursele cicliste ce se organizează în număr mare în Franța. Ciclistul Lucotte rămăsese mult în

urmă față de pluton. Totuși, pedala de zor și nu avea de gînd să abandoneze. Se pornise o ploaie torențială, însă tenace, Lucotte rula de unul singur. Mare i-a fost mirarea cînd, ajuns pe stadion, fu primit cu o furtună de ovații. Tribunele îl aclamau cu căldură. Ciclistul a pus frumoasa primire pe seama recunoașterii perseverenței sale. Gloria sa a fost însă trecătoare. Se convinse repede de acest lucru, cînd constată că a nimerit pe stadionul altui oraș unde, de asemenea, se aștepta sosirea unei caravane cicliste.

Cînd pierzi pariul

Mario Silva din Sao-Paulo a pariat în vara acestui an că echipa națională a patriei sale, Brazilia, nu va reuși să-și păstreze titlul de campioană mondială. Dacă pierde pariul el este gata să meargă pe jos pînă la Salvador, cale de 1.600 km. A pierdut, precum se știe, și a fost nevoit să se țină de cuvînt. Pe tot parcursul drumului a fost urmărit de un automobil în care se

află un arbitru. Întîmplarea are un amănunt nostim și prin faptul că Silva, de profesie șofer, nu prea este obișnuit să meargă pe jos.

ARBITRUL — GAZDĂ DE REVELION

— Hent !

Desen de Gh. CHIRIAC

magazin
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERĂ
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

Un bilet al loteriei japoneze pentru completarea fondurilor necesare Jocurilor Olimpice

DISCUȚII MEDICALE DE REVELION

pe tema: „Ce ați dori să vă aducă noul an?"

RĂSPUND:

Un O.R.L.-ist — Să aud numai de bine despre cei ce...

Un stomatolog: — Ca de acest revelion să nu se ocupe... și alții (nespecialiști) cu scoaterea dinților.

Un ortoped: — Amputarea de urgență a... vînzării de motociclete.

Un neurolog: — Să n-am dureri de cap cu... ceilalelte pacienților mei.

Un cardiolog: In loc de insuficiențe cardiace acute aș prefera o insuficiență cronică de... cardiaci.

O farmacistă: — O mașină electronică de descifrat rețete și în plus 4 tone de Carbaxin.

Un medic de întreprindere: — Aș vrea să ajung codaș... prin lipsă de pacienți.

Un radiolog: — Să-mi vină la radioscopie numai babele... de pe Caraiman și Omul...

Un internist: — Să nu-mi rămînă nimic de la... toți ceilalți colegi.

Serviciul Salvării: — Dacă n-ar putea să treacă cu bine și revelionul acesta. Atunci am fi... salvați.

Colectivul „Orchestrei simfonice a medicilor". — Să lucrăm doar... în acord și să trăim în... armonie.

MEDICUL vă sfătuiește

Avizări sanitare la proiecte de revelion

Potrivit normelor uzuale, orice proiect, înainte de a lua forme concrete, trebuie supus controlului sanitar preventiv pentru a primi aviz favorabil.

Întrucît am primit un teanc de proiecte pentru revelion, le vom aviza, cu toată exigența impusă de o asemenea împrejurare importantă.

La PROIECTUL NR. 1: „Știi ceva, dragă? Ce ne trebuie nouă toată tevatura asta? Dăm drumul un pic la radio, ciocnim un pahărel de vin, la unsprezece jumătate ne culcăm frumușel — și gata";

Dăm următorul aviz: SE RESPINGE. *Se respinge categoric! Prezentul proiect ne îngrijorează și în legătură cu planurile dv. de viitor. Se întrevede aci o predispoziție la mizantropie, împletită cu o atitudine disprețuitoare față de echilibrul funcțional al organismului dv. A te distra, a petrece din cînd în cînd împreună cu prietenii — bineînțeles în limitele admise de bunul simț comun — reprezintă o trebuință firească a organismului uman. Vă rugăm să vă revizuiți atitudinea și să prezentați proiecte mai rezonabile cu prilejul sărbătorilor anului 1963.*

La PROIECTUL NR. 2: „Chemăm la noi pe Popeștii, pe Ioneștii, pe Vasileștii, pe... etc. O să petrecem împreună pe cinste";

Dăm aviz de principiu FAVORABIL. *Pentru avizul definitiv urmează să ne înaintați:*

a) planul de decorare a interiorului dv. în conformitate cu cerințele reglementare ale revelionului;

b) tabel de surprizele pregătite oaspeților dv.;

c) lista preparatelor culinare ce vor forma deliciul comesenilor dv., împreună cu o probă din vinul la care v-ați fixat;

d) declarație că v-ați înștiințat din timp vecinii asupra probabilității ca apartamentul dv. să devină o sursă de zgomote puternice în primele ore ale lunii ianuarie 1963.

La PROIECTUL NR. 3: „Știu eu...? Grozav aș avea poftă să fac revelionul, dar mă tem să nu-mi joace ficatul vreo festă";

Se înapoiază proiectul, fiind necesar un referat din partea medicului care vă îngrijește pentru boala dv. de ficat. În referat vor fi specificate toate indicațiile privind cele ce vă sînt permise și, respectiv, interzise de revelion. Numai pe această bază puteți primi avizul nostru favorabil.

La PROIECTELE NR. 4, 5, 6... și tot așa pînă la nr. 274, *cu conținut asemănător, înaintate de solicitanți prezentînd diferite afecțiuni cronice ale stomacului, căilor biliare, rinichilor, intestinului subțire, litiaze, colite, hipertensiune, obezitate etc. etc.;*

Același răspuns ca la proiectul nr. 3.

La PROIECTUL NR. 275: „Facem revelionul la restaurantul X"; *dăm următorul aviz:* SE APROBĂ, *cu respectarea clauzelor obligatorii enumerate mai jos:*

a) Ați reținut masa din timp?

b) Evitați traumatizarea picioarelor partenerei sau ale celorlalți dansatori, precum și alte forme de contuzionare a persoanelor care vor aglomera, alături de dv., parchetul de dans.

c) Nu încercați prea multe sortimente de băuturi, spre a nu periclita capacitatea neuronilor din scoarța dv. cerebrală de a face față, în mod onorabil, tuturor sarcinilor, pînă la capăt.

La PROIECTUL NR. 276: „Facem revelionul la noi la întreprindere, cu ai noștri"; *dăm următorul aviz:* SE APROBĂ *în mod necondiționat, fără nici o clauză.*

Dr. Al. GHEORGHIU

Curiozități medicale din lumea animalelor

PĂSĂRILE... „MOAȘE".

Pentru pasărea ibis și chiar pentru ciorile noastre, nu e nici un secret faptul că constipația se combate prin... clismă. Interesant însă e faptul că pentru această operație ele au cîteva consoarte specializate în practicarea acestei metode curative, întocmai ca moașele noastre.

Cînd se întîmplă nevoia, „bolnavele" constipate se adună mai multe la un loc pe malul unei gîrle sau bălți, unde cioara „moașă" le așează într-o anumită poziție, cea mai favorabilă pentru execuția operației. După această pregătire prealabilă, ea aspiră apă din gîrlă cu ciocul (nu are alt instrument) și o injectează cu putere în anusul pacientelor ei pînă la obținerea rezultatelor dorite. (În caz de nereușită, operația se repetă).

PASĂREA „DENTIST"

Cine nu știe că această pasăre este prietena cea mai bună și... dezinteresată a fiorosului crocodil? Se știe că ea intră fără teamă în gura deschisă a temutei reptile carnivore — după ce aceasta s-a ospătat copios — dereticînd și făcînd toaleta dentară zilnică, curățindu-i cu meticulozitate toate resturile carnate din gură, pe care ea le consumă ca o modestă răsplată a străduințelor sale.

Dar mai puțin cunoscut e faptul că această pasăre se ocupă uneori și cu... operații de mică chirurgie. Aceasta din cauză că nu rareori crocodilii fac enorme abcese dentare care le provoacă dureri mari (cine nu știe ce dureri dau abcesele dentare?)

Și atunci crocodilul bolnav se plimbă agitat la suprafața apei, cu gura larg deschisă, chemîndu-și în felul acesta „dentistul" în ajutor. Pasărea, dentist răspunde fără întîrziere la „apelul" prietenului în suferință, intră repede în gura lui și cu ciocul ei ascuțit din cîteva lovituri îi deschide abcesul spre satisfacția crocodilului... veșnic recunoscător.

PISICILE „FARMACISTE"

Credeți că numai „Plafarul" cunoaște plantele medicinale? Pisicile — chiar și cîinii — sînt cu totul de altă părere. De pildă s-a observat că aceste animale au uneori curiosul obicei de a mînca... iarbă, deși se știe că ele sînt carnivore convinse. Explicația este că ele nu fac acest lucru pentru distracție, ci contra... constipației. Și anume, atunci cînd ajung în această omenească situație, pisicile își caută cu multă grijă un anumit soi de iarbă verde — cunoscut de ele ca avînd proprietăți purgative — pe care o rontăie și o înghit în doze progresive pînă la obținerea efectului dorit.

CÎINELE „SANITAR"

V-ați pus vreodată întrebarea de ce cîinele își linge rănile? Uneori cîinii sănătoși îi ajută pe cei răniți contribuind la lingerea rănilor celui bolnav, dînd dovadă de unele cunoștințe... sanitare de ajutor reciproc și autoajutor. Explicația e simplă. Cîinii își ling rănile fiindcă experiența moștenită i-a arătat că saliva lui conține substanțe bactericide și cicatrizante, care împiedică infectarea rănii și favorizează vindecarea ei mai rapidă.

Prin lingerea rănii cîinele își face un veritabil pansament, care rareori dă greș.

Anecdote medicale

● **IN CABINETUL** unui medic celebru prin „absențele" sale în timpul consultațiilor, a intrat un pacient, care a fost „consultat" fără ca medicul să-și ridice ochii de pe cartea pe care o citea:

— Tovarășe doctor, ce să fac? Cînd tușesc mă ține în dreapta.

— Nu tuși, răspunse medicul prompt.

— Cînd strănut mă doare la rădăcina nasului...

— Abține-te și nu strănuta!

— Mă sufoc cînd respir...

— Nu respira...

● **UN BĂTRÎNEL** cocîrjat, cu pielea tăbăcită de cei circa 80 de ani care părea să-i aibă, se adresează medicului de circumscripție, rugîndu-l să-i ia „tensiunea", dorință pe care medicul i-o îndeplinește prompt.

— 19 cu 10 moșule.

— Vai de mine, atît de mult s-a urcat? Altădată era numai 14... spune moșul, vădit întristat și rămînînd pe gînduri.

Medicul, voind să știe cînd a mai fost moșul la medic, îl întrebă:

— Și... cînd ai controlat ultima dată tensiunea arterială, moșule?

— Păi... acum vreo 30 de ani.

● **O PACIENTĂ** intră furtunos în cabinetul medicului și solicită foarte insistent să i se dea o recomandație pentru ca să i se facă „toate analizele".

— Dv. de ce suferiți?

— Nu sufăr de nimic, har domnului! Dar... mi-a spus o vecină c-ar fi bine să-mi fac „toate" analizele, ca să știu de revelion cît o să pot mînca... din toate.

● **SE SPUNE** că într-o zi, în cabinetul unui medic foarte „erudit", dar superficial, a intrat o persoană care n-a apucat bine să-i arate glezna umflată și roșie-vineție că medicul a și pornit o tiradă plină de termeni bombastici.

— A, da... e clar. Dumneata prezinți o maladie reumatismală acută de tip Sokolski-Bouilland, în faza de efervescență primordială recuperabilă, cu o posibilă alterare profundă a spectrului electroforetic și a vitezei de sedimentare eritrocitare, desigur cu consecințe incomensurabile. Toate acestea pot antrena, în mod inexorabil, disfuncții trenante și chiar alterări organice ireversibile la nivelul aparatului cardio-renal, cu posibilă cardiopatie sau cardio-nefropatie consecutivă, care ar necesita multiple investigații concentrice de o formidabilă complexitate, cum sînt pielografia ascendentă, cromocistoscopia, angiocardiografia etc. etc. Desigur, în funcție de patia subiacentă decelată oportun, s-ar putea utiliza, cu maximă prudență, calitățile mirabile ale cortico-terapiei sau...

Aci, pacientul impacientat îl întrerupe:

— Așa-i de grav, tovarășe doctor? Și eu care credeam că e o scrintitură din cauza căzăturii de azi dimineață!

RĂVAȘE PE REȚETAR

TUTUROR

Vă urez ca-n noul an
S-aveți depășiri de plan
Peste tot, unde se poate,
Mai ales... în sănătate!

UNUI NECUMPĂTAT

Vinul nostru-i cu renume
Și în țară și în lume.
Îți urăm c-an „63"
Să înveți... să știi să-l bei!

UNUI FOST BOLNAV DE HEPATITĂ

Doctorul de nu te lasă
Să bei alcool la masă
Fii ființă-ascultătoare.
Să nu bei... nici în picioare!

UNUIA CARE-I REUMATIC NUMAI IARNA!

Ține minte o urare
Balneară, neapărat.
De-ți mai taci cura la mare,
Nu uita... ești însurat!

UNUI FRICOS

Îți transmitem o urare
„Viață lungă și frumoasă
Și cînd vine vaccinarea
Să n-o iei... la sănătoasă!"

UNOR PRIETENI

O urare-n noul an
Să fii „sănătos bustean"
Să ai medicul în casă
Ca prieten doar... la masă!

UNUI ȘOFER CERTAT CU MĂSURA

O urare cu temei:
„De bei lăută socoteală
Te așteaptă-n „63"
...Reparație generală!"

UNUI MEDIC CE PRESCRIE PREA MULTE MEDICAMENTE

Cînd faci o rețetă lungă
Cu de toate, să se ajungă
Ține minte: Ce nu-ți place,
Altuia de ce-a-i face?!"

UNUIA CARE NU RESPECTĂ REGIMUL PRESCRIS DE MEDIC

Are pietre la vezică
Dar el totuși nu disperă
Și mănîncă tot ce vică.
(Vin o face... carieră).

UNUI EPIDEMIOLOG CARE ARE BOALA DE A ÎNTÎRZIA MEREU DE LA SERVICIU.

Boala ta-i periculoasă
Sursă de contaminare
Și de-aceia trebuie ca să
Luăm măsuri de... izolare.

APROPOS DE MEDICII CARE SCRIU REȚETE INDESCIFRABILE

Pentru dînșii în sediință
— Ca să-nvețe cum să scrie —
S-a propus să ia ființă
Cursuri de... caligrafie.

UNUI MEDIC FRUNTAȘ EVIDENȚIAT PENTRU CALITATEA MUNCII MEDICALE CÎT ȘI PENTRU MUNCA OBȘTEASCĂ DESFĂȘURATĂ

N-ai fost decorat în van
Ești bun medic și-activist
Și-ți dorim c-an noul an
Să devii... recidivist.

UNUI MEDIC CU RĂMĂȘIȚE MERCANTILE.

De-l criticam, el răspundea:
„Nu-i treaba ta, e treaba mea!"
Și a pățit-o... Acum spui
Avea dreptate-i... „treaba" lui.

DECLARAȚIE DE DRAGOSTE DE REVELION PENTRU UN STUDENT ÎN MEDICINĂ

Scumpa mea doar pentru tine
Gînduri dragi în cord îmi string...
Căci de-acum îți aparține
Tot ventricolul meu sting.

COLABORATORILOR NOȘTRI MEDICI

Să trăiți, să înfloriți
Cînd aveți ce scrie, scriți,
Mai concis și mult mai clar
Nu cum scriți... pe rețetar.

CITITORILOR RUBRICII NOASTRE

La mulți ani să ne trăiți
Sănătoși și fericiți!
Iar ca semn că ne citiți
...Să nu vă mai îmbolnăviți!

Actualități medicale

NOUA METODĂ FIZIOTERAPEUTICĂ. — Cînd unele regiuni ale corpului necesită să fie stimulate de factorii electroterapiei, dar aceștia nu pot fi aplicați direct pe regiunea respectivă din diferite cauze, cum ar fi prezența unor leziuni deschise sau a unor pansamente ghipsate, F. R. Bogdanov și S. N. Finoghenov acționează asupra metamerului cutanat cu aceleași conexiuni reflexe ca și zona leziunii. În cazul leziunilor localizate la membrele inferioare, procedurile electroterapice se aplică, prin această metodă, pe regiunea lombosacrată, iar pentru leziunile membrelor superioare, pe regiunea omoplaților.

METALELE RARE ÎN TERAPEUTICĂ. — În prezent, utilizarea metalelor rare în medicină a devenit de mare actualitate. Astfel, taliul dă rezultate bune ca epilator în favus, tricofitie și microscopie; cesiul și zirconiul sînt utilizate în radiologie; cesiul previne răul de mare; toriul și titanul sînt utilizați în tratamentul eczemelor, lupusului, în psoriazis și neurodermite; germaniul e folosit ca factor anticoagulant și antianemic; litiul e apreciat în gută și stări maniacale și depresive.

PĂRINȚI ȘI COPII

Noaptea minunilor

Tata și-a încercat virtuțile de pictor amator zugrăvind tavanul din camera copiilor, prefăcîndu-l într-un cer spuzit de ametiste. Horbota norilor ușori și transparenți, din care trebuia să coboare moș Gerilă, aducea nămeții albastre din pădurile viscolite. A venit și moșul, a adus și pomul, n-a coborît el chiar din tavan, ci s-a înfățișat pe ușă, ca oricare muritor. Glasul i se asemuia uluitor cu al unui prieten de-al tatei. Totuși, ambele tabere au închis ochii, făcîndu-și mutuale concesii, pentru ca vraja să plutească mai departe, în camera mărunților. Acum a luat sfîrșit petrecerea pentru cei mici, cei mari i-au trimis la culcare, fiindcă picoteau pe scaune. S-au întors în odaia de basm. Pe cer sînt proiectate crengile, dansează umbrele lor resfirate ori de cîte ori se leagănă flăcările luminărilor. Înnăbușite de bucurie, respirațiile celor mici sînt repezi. Au ocolit pomul și apoi, s-au întins pe paturi dar tot cu ochii la el.

Totul s-a schimbat aci, nu mai recunoști nimic din ce-a fost înainte. Crîmpeiul de poveste e prins în urzeala de sclipiri a globurilor aninate pînă sus, ca într-o plasă miraculoasă. Rotunde ca merele ionathan, lunguiețe și palide ca pergamutele, sinelii ca gheața țurțurilor în zori, scot sunete ușoare de clopoței. Un miros puternic a îmbălsămat aerul. Copiii îl sorb avid în piept, amintindu-și de vacanța cînd s-au cățărat într-o poiană, unde brazi solemni, așezați în cerc, așteptau ca niște patriarhi ai munților să găzduiască la poalele lor musafirii de-o șchioapă. Tăcutul „salon" era pardosit cu o iarbă de culoarea salamandrei.

— Bine ați venit! — șoptise vîntul, cu mireasma de cetină.

— Bine v-am găsit, bătrînilor!

Și așa, discuția s-a rostogolit pe-o pagină de istorioară, în care copiii vorbesc cu arborii. Ei s-au întins în iarbă, au rămas cu ochii spre cerul împuns de conurile verzi, întunecate, s-au contopit cu frumusețea locului. Aceleași glasuri ale pădurii i-au anunțat că prin poiană trec uneori urși mătăhăloși cu blana mirosind a smeură, vulpi cu coada învăpăiată ca o flacără țîșnind dintr-un cuptor și că, în sfîrșit, acolo e arena unde se zbenguie într-o copilărească nepăsare, veverițele. Spusele vîntului erau ademenitoare. Copiii ar fi dat mult să-l vadă aevea. Se ascunseră într-o scorbură, cu inima zgribulită în piept, așteptînd să se producă minunea acelei păduri. Stătură pînă la asfințit, zile în șir, dar taina se învălui și mai mult într-însa, nu li se dărui. Dacă se întuneca sau ploua, stațiunea, certîndu-se cu tunetele, copiii nu-și deslipeau nici atunci privirile de țancurile înecate în nori. Numai o inimă de copil se poate înarma cu atîta nădejde. Întîlnirea n-a avut loc. Din gara de munte, cu o jumătate de oră înaintea plecării, cu nodul în gît, ascultară o găinușă, care le trimise din creste cotcodăcitul ei prelung de îndrăgostită; ca un salut sau ca o tifla? I-a răspuns din vale, fluierul locomotivei. Cînd fumul, lung ca un fuior de ceață, a despărțit geamul de coloșii de piatră împăduriți și-au jurat că la anul vor scotoci din nou culcușurile și leagănele pădurii.

Somnul a venit pe jumătate, mintea le-a zburat spre poiana ninsă, cu urmele prietenilor nevăzuți, șterse de vînt. În aceste clipe li se pare că, de-acolo a venit bradul cu găteli și că bătrînii moșlavi, așezați la o clacă, cu săptămîni în urmă, le-au croit pentru această noapte, din pîslă, catifea, talaș și sticlă, chipurile celor din vizuini. I-au făcut doar cît un pumn, să-i poată ține în mîini. Nu le-au dat glas, să nu le tulbure somnul. Zăpada s-a preschimbat în vată, să nu le răcească odaia. Crivățul, pe spinarea căruia a venit toată frumusețea, s-a oprit dincolo de geamuri să se hîrjonească cu fulgurea. În sufragerie răsună hohotele de rîs ale celor mari.

— Or fi adormit copiii? — se întreabă între ei ochii părinților, împletindu-și privirile, deasupra cupelor cu vin.

Le răspund eu:

— „Da, au adormit de mult, în somn se va produce nemaipomenita întîlnire sperată, în noaptea asta vor avea oaspeți cu blănuri și pene adevărate. Voi le-ați bătătorit pîrtiile către vis, cu grija ce le-o purtați. Laudă vouă pentru pregătirile acestei nopți, pentru crîmpeiul de basm din odaia lor și odată cu ei, vă urez, înclinîndu-mă adînc în fața voastră:

„La mulți ani!"

Eugen TEODORU

RĂSPUNS CITITOARELOR

Un mic birou în camera principală

Amenajarea unui mic birou în camera principală poate fi făcută foarte ușor. În schiță vă arătăm cum, cu ajutorul unor piese de mobilă demontabilă, se poate aranja o mică masă de lucru care nu stînjenește trecerea prin cameră și folosește ca bază mobilierul principal.

Se vede cum lîngă dulap se face o mică etajeră care servește ca bibliotecă.

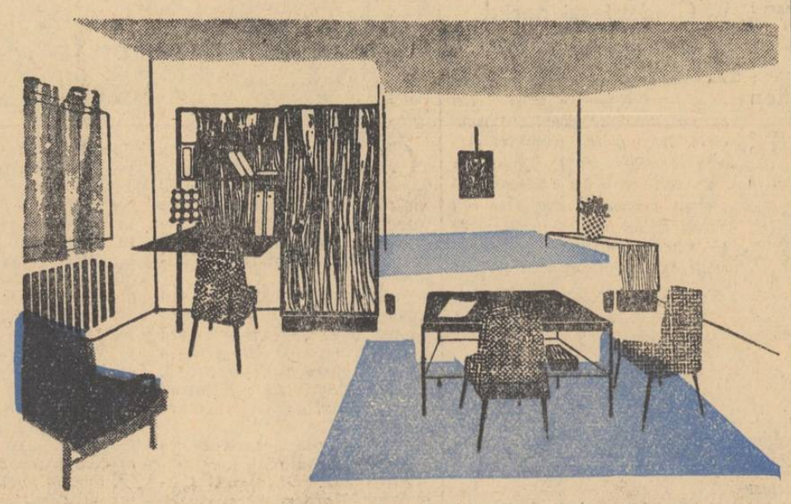

ROCHII ELEGANTE — Desene de Tamii PFEIFS

ȘFATURI COSMETICE

Fiecare dintre noi dorește, desigur, să întîmpine cu bucurie noul an și să petreacă în noaptea revelionului clipe plăcute alături de cei dragi. Este firesc în același timp ca în asemenea împrejurare fiecare femeie să se preocupe și de propria ei înfățișare. Deoarece de obicei treburile zilnice ne răpesc timp destul și ne rămîne puțin pentru îngrijirea personală, voi indica în cele ce urmează două metode de îngrijire rapidă a unui ten gras și a unui ten uscat sau normal, astfel încît aspectul nostru să fie cît mai odihnit și frumos.

TEN GRAS: în primul rînd venind de la lucru vom demachia obrazul fie spălîndu-l cu apă și săpun, fie ștergîndu-l cu emulsia astringentă „Sanda", după care îl vom unge cu puțină cremă semigrasă sau uscată adică vom aplica crema pe care obișnuim s-o folosim zilnic. Regiunea din jurul ochilor o vom unge cu o cremă grasă gen „Nutrin". Dacă timpul ne permite ne vom odihni 2—3 ore în care timp obrazul va fi șters de orice cremă pentru ca pielea să respire normal.

Cu 2 ore înainte de a primi musafirii sau a pleca la revelion vom face o baie de aburi de preferință expunîndu-ne obrazul deasupra unui vas cu lapte, apoi vom aplica o mască de drojdie de bere amestecată cu o linguriță miere de albine și o linguriță zeamă de lămîie. Dacă tenul este excesiv de gras vom ține pe obraz timp de 10 minute înainte de aplicarea măștii 2 comprese muiate în soluție de alaun. Rămînem cu masca 20 de minute în poziție perfect culcată astfel încît mușchii să fie într-o completă relaxare, după care o vom scoate cu apă călduță.

TEN USCAT SAU NORMAL: La început vom proceda la fel ca la tenul gras cu deosebire că la demachiat vom folosi emulsia „Doina" sau o cremă de demachiat. Aburul îl putem face și cu mușețel iar masca o vom face dintr-un gălbenuș de ou amestecat cu o linguriță de untdelemn, o linguriță de miere de albine și cîteva picături de zeamă de lămîie. După scoaterea măștii vom spăla obrazul cu apă călduță alternată cu apă rece, vom unge obrazul cu cremă grasă masîndu-l timp de 5 minute. Masajul este indicat și în cazul tenului gras.

În ambele cazuri în timpul cît stăm cu masca vom aplica pe ochi comprese muiate în ceai de mușețel în felul acesta va dispare oboseala, pungile de la ochi care dau obrazului un aspect de îmbătrînire.

Anca BOGDAN

Pomul de n

Luna poleind fereas
A zărit un pui de
Războindu-se cu son
Lîngă maiestosul po

Ridicînd ușor pleoap
Copilașul se uimea
Cum urca pe crenghia,
Iar pe vîrf de brad a.

Mari cît plopul, prirere
Două umbre chineze
Puiul mamii pin-la t
N-a fost greu să le ști.

Globulețe, artificii
Turțuri limpezi înadi
În sclipiri multicolor
Îi chemau «pre brads

A trecut în cap o c
(Cît un secol pentr
Și-l treziră după da
Clinchete de clopoțe

Ca să intre moș Ger
Cu pas rar și apăs
Sacul încărcat cu da
Să-l răstoarne lîngă

Ce păcat, că l-a-mpă
Darurilor a lipsit
Tocmai tata — că bi
Și lui Lar îi mulțu

Vasile I

CURIERUL NOSTR

DORINA P. — Petroșani: Ați făcut o mare greșeală că ați întrerupt școala pornind pe acest drum care nu vă poate aduce nimic bun. Desigur, acum nu are rost să mai discutăm despre ceea ce a fost. Trebuie să vă gîndiți la prezent și mai ales la viitor. Sînteți încă tînără și puteți relua totul de acolo de unde a fost întrerupt. Părerea noastră este să vă mutați la mama dv., să lichidați complet încurcătura actuală și apoi — cu ajutorul tovarășilor dv. de muncă — să vă înscrieți la cursul seral în clasa XI-a pentru a vă continua studiile. Veți putea merge apoi mai departe. Totul se poate rezolva cu voință și răbdare.

CARMEN E. — Ne-a plăcut foarte mult felul dv. de a judeca lucrurile. Aveți o concepție sănătoasă și asta vă va ajuta să rezolvați totul așa cum trebuie. În primul rînd trebuie să vă spunem că noi n de părere să acționați a vă îndeamnă cugetul și dv. Dar nu cu grabă; și de lucruri nu se fac în Afirmațiile trebuie veri prin fapte în viață. Primidție este ca să-și continuela. Îl puteți ajuta și sîntenvinși că o veți face cu r plăcere. Între timp și dvți de terminat o școală și ducru nu trebuie uitat. Sfătu împreună și porniți vîrf treabă, fără să mai spuși la alții ce intenționați iceți. După ce vă veți com că treburile cu școala l așa cum le-ați proiectat dunci veți putea trece și lucruri mai mari. Mai scrieți-ntre timp.

FILIP I. — De fapt dv. nu știți care este realiCel mai bine este să nu faceți nimic. „Principiile" pe vi le-ați stabilit nu pot fi în considerație. În asemeacazuri trebuie procedat în tie de condițiile reale exist Va trebui să mai stați de i și numai după ce vă veți fica să luați o hotărîre.

STUDENTE. — Avem ai în parte dreptate. Noi abicat foarte multe din lele cerute de dv. Vom ținmă de propunerile făcute ultimă a scrisorii.

LIA și DANA. — O am vrea noi să vă venim ajutor, nu putem să vă d soluție „salvatoare". Va i să vă descurcați singure în astfel de problemă.

ALICE B. — Dragăș Am primit destul de tîrziu soarea dv. Dar chiar fără vea propunerea dv. noi amîncat unele modele de rochi tru asemenea prilejuri. Te să țineți seama de faptă la vîrsta dv. aceasta nu ține problema esențială.

A. T. — Bistrița: bună măsură dv. aveți dte și vom ține seama de cele dv. Totuși nu putem da încă numai rețete de mîncă motiv că oamenii mănîn fiecare zi iar rochii și lucruri de îmbrăcăminte își fac rar. Sînt necesare și unelteltele. Iar în materie de îmbrăminte, lucrurile se schimbă des pe cînd în ce privește ncarea există mai multe ecvență. Este bine să ți seama și de acest adev

NOUL SISTEM DE MĂSURARE A MĂRIMILOR ÎNCĂLȚĂMINTEI

„Vă rog o pereche de pantofi nr. 24".

„Și mie, vă rog o pereche nr. 25".

La magazinul de încălțăminte ceilalți cumpărători atrăgeau atenția cumpărătoarelor: „aici se desface numai încălțăminte pentru adulți". Cele care solicitau însă încălțămintea cu numerele mici, au răspuns la rîndul lor: „Știm, dar noi cerem încălțămintea după noul sistem de măsurare".

Într-adevăr, este un fapt cunoscut, că mărimea încălțămintei a fost stabilită nu în centimetri ci în „puncte cismărești". (un punct cismărese echivalează cu 0,67 mm). Practica a dovedit însă că acest sistem nu este cel mai bun, deoarece între două numere există un decalaj prea mare, de unde și cerințe insistente pentru jumătăți de numere etc.

Noul sistem prevede măsurarea în centimetri și prevede realizarea unor numere din 5 în 5 mm. Veți putea deci, cere încălțăminte nr. 24 (care corespunde vechiului număr de 36), 24½, 25, și așa mai departe din jumătate în jumătate cm.

Avantajul noului sistem este în ultimă instanță realizarea unei încălțăminte mai apropiată de mărimea reală a piciorului. În loc de 8 mărimi cît avea vechiul sistem la grupa de încălțăminte pentru femei de pildă, măsurarea în centimetri prevede 11 mărimi.

Noul sistem mai are un avantaj important și anume, ușurează stabilirea de către fiecare om a mărimii de încălțăminte de care are nevoie. N-are decît să deseneze cu creionul conturul piciorului pe o bucată de hîrtie (chiar pe o bucată de ziar) și că măsoare distanța dintre extremitatea cîlciiului și virful degetului cel mai lung.

Noul sistem de marcare a încălțămintei va intra în vigoare anul viitor. De pe acum s-a luat măsura că în interiorul încălțămintei pe lîngă cifra care indică numărul vechi să fie scris și numărul după noul sistem de măsurare a încălțămintei. Anul viitor mărimea încălțămintei va fi numerotată însă numai în centimetri.

De altfel, în magazine vor apare tabele indicatoare care vor conține numerele actuale și corespondentul lor din noul sistem de măsurare.

A. MIHAELA

ȘTIAȚI CĂ...

...prima masă plastică (descoperită acum 100 de ani) a fost celuloidul?

...față de anul 1900 producția mondială a maselor plastice a crescut de circa 400 de ori?

...masa plastică utilizată în industria de încălțăminte (cauciucul sintetic) a fost realizată pentru prima oară în U.R.S.S.?

...industria ușoară din țara noastră a început să folosească firele și fibrele sintetice în anul 1952 prin producerea de ciorapi din fire poliamidice pentru femei?

...față de 1961, în acest an în industria textilă s-au folosit cu 200 la sută mai multe fibre sintetice, iar consumul firelor sintetice a crescut pe aceeași perioadă cu 20 la sută?

...în industria ușoară se produc cantități importante de țesături, tricotaje și ciorapi din fibre și fire sintetice?

...în acest an a început producția tricotajelor din fire sintetice voluminoase (tip lînă) mult apreciate de cumpărători?

...la fabrica „Tînăra Garda" din capitală se produc perdele din fire sintetice rezistente la lumină și variațiuni de temperatură?

...masele plastice întocuiesc cu succes și alte materii prime (piele etc.), la fabricarea unor articole tehnice (pichere, manșoane, curelușe pentru industria textilă)?

...la fabrica „Bela Breiner" din Timișoara se produce p.v.c. pe suport din țesătură textilă în diverse culori, din care se confecționează poșete, geamantane și diverse articole de sport?

...la fabrica „Dermatina" se produc covoare din mase plastice cu suport textil pentru locuințe?

REBUS

LA MULȚI ANI!

Careu surpriză

ORIZONTAL: 1) Cuplul lui Stan — Încet 2) Fruct aromat din țările calde — În fiecare an 3) În industria coloranților — Zadarnic 4) Locuitor al Tebei — Vase de băut 5) Nume feminin — Gen de sniței 6) Loc pe cîmp unde se treieră cerealele (pl.) 7) Nume masculin — Strașnic 8) Curs de apă îndiguit — Măsuri de timp 9) Capriciu — În partea de sus a unui plic oficial.

VERTICAL: 1) Plantă tropicală cu aspect arborescent — Desen... vioi 2) În spatele drumețului 3) Scriere istorică — Lat 4) Originară din Siberia 5) Popa... stradă în București — Ciupercă parazită care atacă vița de vie 6) Loc pentru acostarea vaselor — Zeul păsunilor în mitologia greacă, — Cîmp semănat cu cîini miliardarilor. Oare cîți dintre copiii

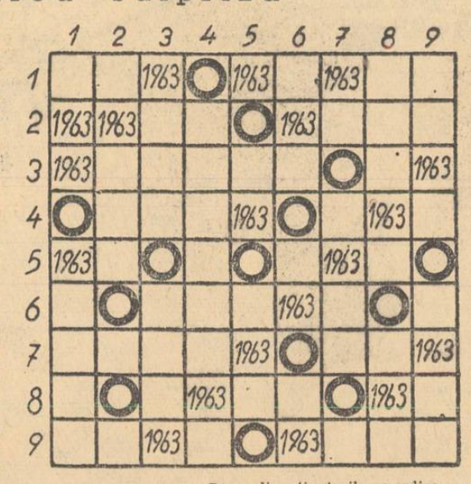

7) Insulă în Pacific — Cep de lemn sau de metal 8) Plafoane — Căzi 9) Cerbi din ținuturile nordice — Vopsit în negru.

Adrian MITU

CADOURI

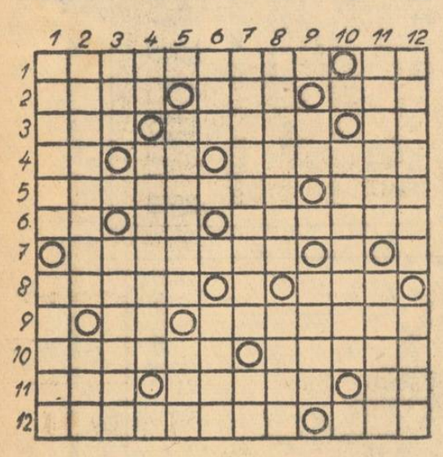

ORIZONTAL: 1) Oferă cele mai multe cadouri și primesc... dulci mulțumiri — La rugbi 2) O poliță de la această „administrație" poate fi un cadou foarte util — Materie primă pentru cadouri de preț — Rîvnă 3) Din refrenele cîntecelor populare — Manierat (fig.) — Radiu 4) La jocul de table — Jianu Radu — Materie primă pentru obiecte fine ce pot fi oferite cadou 5) E binevenit orice cadou pentru înfrumusețarea ei — Diminutiv masculin 6) Cel de la care primește ea cadouri — Comparativ — Cadou ce poate fi admirat și apoi cumpărat 7) Așezări urbane pentru... cei mici, pline de cadouri 8) A (se) achita (de) o datorie — Stradă 9) La tricicletă! — Primește cadouri de la frații mai mari 10) A înzestra... o navă — Dacă e pentru față, e un cadou apreciat de femei 11) Mulțime (fig.) — Operațiune prin care magazinele de stat își asigură din timp mărfuri pentru „luna cadourilor" (inf.) — Înainte de amiază 12) Face parte din monograma care se aplică pe unele cadouri — Aduce un dar cu... vise.

VERTICAL: 1) Flori dăruite într-o frumoasă comedie muzicală din repertoriul Teatrului de stat de operetă din capitală — A face cadouri 2) Cadou frumos... mirositor (pop.) — De forma pomului de iarnă 3) Gospodărie aducătoare de belșug — Cadouri utile pentru soții 4) Piesă anatomică — Cadouri foarte apreciate de copii. 5) Păpușă mare de tot pentru reclamă — Literă grecească 6) Dromader — Primește cadouri mai multe decît băieții 7) „Dăruiți... lalele!" ne îndeamnă compozitorul sovietic Sandler — Oală de pămînt 8) Cadouri pentru logodnici și soți — ...Loruntia, „Lupoaica" care a alăptat pe Romulus și Remus 9) Neo! — Element de compunere care arată o origină îndepărtată ca a lui Moș Gerilă 10) Legătură 11) Cel mai darnic bărbat... în vîrstă — Carte ce poate fi un frumos cadou 12) Cadou frumos pentru soție (diminutiv) și... — ...pentru fotografiile ei.

Julieta FLOREA

FIER

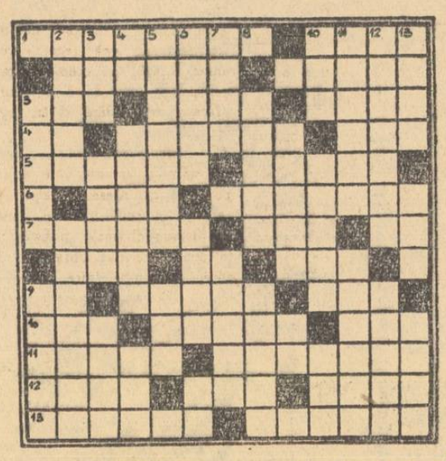

ORIZONTAL: 1) Autorul melodiei „Cale lungă, drum de fier" — Fier topit cu cărbune și siliciu 2) E pîrită că ar avea combinații cu fierul — Privește bătrînețea 3) Măsură la cotitură — Stație de cale ferată — Bară de fier la drumuri de fier 4) Schimbător la calea ferată — Se potcovește cu 99 ocale de fier — Portar la Dinamo 5) Zburătoare de... fier — Centru minier de explorare a fierului în Banat 6) În Bitolia! — Bate fierul cît e cald 7) Brățări de fier — Oraș pe Eufrat — Dinsa 8) Autorul volumului „Fierul, așa cum îl cunoașteți" — Între fier și fiare! — Resort de oțel 9) Fier în prima parte! — Etac — Judecător în infern 10) Insulă lîngă Yokohama — Bate fierul cît e cald!! — Spațiu 11) La calea ferată — „Fierarul" este tema uneia dintre pînzele sale 12) Rești — Porțile de Fier — Boală de copii 13) Benzi de fier înfășurate peste roțile unor vehicule — Continent în nordul căruia se găsesc minereuri de fier.

VERTICAL: 1) Acoperitoare de lemn sau de metal — Conține componenți cu fier 2) Perioadă... de fier — Bucăți de fier care ajută fierul lat al plugului numite și amare 3) Tijă de fier turtită — Pînză de fier protectoare — Țiglă 4) Doctor — De lemn, de fier sau... de pușcă — Pronume în misiune! 5) Mînă de fier (fig.) — ...Hassan, operă de Weber. 6) Pantaloni — Acesta — În serpentină! 7) La nas — Cea a fierelor, se spune, că descuie orice lacăt 8) Funcționar la calea ferată — Are și ea fierul ei și constelația ei 9) A aduce ceva nou — Staniu 10) Urzesc — La Porțile de Fier!! (pl) — Căile Ferate Române 11) Unire — Mărirea rezistenței fierului (pl) 12) O pîrghie de fier și două brațe egale (pl) — Roată de sîrmă... salvatoare 13) Cal de bătaie la fierărie — Lovesc cu barosul — În cea de fier se țin banii.

Mareș S. CLUCERU

Din lumea largă

MODA CANINĂ

În țările occidentale și mai ales în S.U.A., unde șomajul este frecvent în rîndurile oamenilor muncii, ai căror copii sînt adesea lipsiți de îmbrăcăminte acceptabilă și de hrana necesară creșterii și dezvoltării, se acordă în schimb o mare atenție cîinilor de rasă.

Există chiar o modă specială pentru cățeii miliardarilor, modă care se schimbă mereu, deoarece clientela asiduă solicită neîncetat noutatea, ineditul. Bunăoară, cămășile de noapte confecționate din mătase sînt refuzate acum, deoarece cumpărătorii do-

tru cîinii miliardarilor. Oare cîți dintre copiii șomerilor nu rîvnesc la conținutul în calorii al acestor conserve speciale? Cîți dintre ei au o hrană completă, bogată în vitamine, săruri minerale și alimente dătătoare de energie ca acea aparținînd acestor fericite patrupede?; iată apoi, în vitrina unui magazin special din orașul Chicago (S.U.A.) o cățeluș care stă într-un așternut de mătase. Ea are în față o pancartă prin care solicită „să nu fie deranjată". În sfîrșit, unul din coaforii din capitala Olandei, care s-a specializat în coafura cățeilor bogătașilor din Amsterdam, prezintă ultima modă a coafurei canine...

Orice comentariu este de prisos...

resc cămăși din nylon sau pijamale cu rezistențe termoelectrice, care să asigure încălzirea permanentă. De asemenea, cîinii bogătașilor au nevoie de bijuterii ca brățări în filigran de aur, ace de păr din metale prețioase, papuci de casă lucrați din mătase cu talpa de fetru. La dispoziția acestor cîini mai stau, firește, dentiști și pedicuriști, ale căror afaceri merg excelent.

În fotografiile noastre puteți vedea reclama unor conserve pen-

O vioară de 8 mm

Gyula Rozsa, modelist la Șantierele de construcții navale din Obuda (R.P. Ungară), este un pasionat constructor de viori miniaturale. Ultima lui performanță este într-adevăr excepțională: o vioară lungă doar de 8 milimetri! Interesant este și faptul că această minusculă vioară emite sunete ca orice altă vioară.

Picături de ploaie tari ca oțelul

Oamenii de știință din multe țări care se ocupă de construcția avioanelor supersonice, studiază cu multă atenție o problemă care, la prima vedere, pare banală: minuscula picătură de ploaie.

De unde provine această neobișnuită preocupare? S-a constatat în urma unor experiențe în laboratoare că o simplă picătură de apă, proiectată cu 3000 km. pe oră, devine un adevărat bolid, tot atît de dur ca și oțelul. La această viteză picătura de apă creează un adevărat micro-crater pe o suprafață metalică. La același rezultat s-a ajuns procedîndu-se invers, adică proiectînd un corp solid asupra picăturilor de apă. Acest fapt este deosebit de important dacă avem în vedere că un avion supersonic zboară cu mare viteză și că nu întîlnește o picătură ci miliarde de picături.

Pe baza cercetărilor din laboratoare, oamenii de știință, avînd în vedere că într-un viitor apropiat viteza avioanelor supersonice va crește considerabil, studiază posibilitățile ca acest pericol să fie evitat, pregătindu-se materiale corespunzătoare pentru construcția avioanelor supersonice.

Reumatisme

Povestire umoristică de O'HENRI

Hoțul se furișă ca o umbră pe fereastră și se opri brusc, căutînd să se obișnuiască cu mediul. În fond, orice hoț care se respectă începe prin a se deprinde cu bunul altuia, iar după aceea abia trece la însușirea lui.

De astă dată el se afla într-o vilă particulară. Ușa capitonată de la intrare și iedera netunsă îi spuneau că stăpîna e acasă, undeva pe terasa de marmură și îi explică unui tînăr plin de compătimire, cu o bonetă de marinar sportiv pe cap, că nimeni și niciodată n-a izbutit pînă acum să-i descifreze sufletul înaripat. Ferestrele luminate ale etajului trei, asociate cu sfîrșitul de sezon, dovedesc la rîndul lor că stăpînul s-a întors acasă și că foarte curînd va stinge lumina și se va dărui somnului. Pentru că luna septembrie e o perioadă în natură și în viața omului cînd orice familist cumsecade ajunge la concluzia că stenografele și cabaretul de pe terasa zgîrie-norului sînt simple deșertăciuni și, simțind o atracție irezistibilă spre decență și desăvîrșire morală, ca bunuri mai temeinice, începe să-și aștepte acasă jumătatea legală.

Hoțul își aprinse o țigară. Flăcăruia chibritului, acoperită de palmă, lumină o clipă ceea ce avea el mai deosebit — nasul lung și pometii proeminenți. Aparținea unei categorii speciale, a treia. Această categorie n-a fost încă studiată și n-a căpătat o largă răspîndire. Poliția ne-a comunicat date doar despre prima și a doua. Clasificarea este foarte simplă. Semn distinctiv — gulerul.

Dacă pe hoțul prins nu se descoperă un guler scrobit, ni se spune că e vorba de un degenerat extrem de primejdios, în sfîrșit de un tip în descompunere, și imediat apare bănuiala — nu cumva e vorba de criminalul înrăit care în anul 1878 a furat căluțele din buzunarul polițistului Hennessy, evitînd cu tupeu arestarea?

Reprezentantul celeilalte categorii foarte cunoscute este hoțul cu gulerul scrobit. De obicei i se spune hoțul gentleman. Ziua, el dejunează în smoking sau se plimbă travestit în tapițer, iar seara trece la ocupația sa fundamentală — jefuirea apartamentelor. Mama lui e o lady foarte bogată și stimată care locuiește în distinsul Osthams-Grawe, iar atunci cînd e condus spre celula închisorii, consideră că prima sa datorie e să ceară o pilă de unghii și „Gazeta Poliției". Hoțul cu guler are cîte o soție în fiecare stat și logodnice în toate regiunile, iar ziarele publică în serie portretele victimelor pasiunii sale matrimoniale, folosind în acest scop fotografii de specimene feminine în fața cărora și-au declinat competența toți medicii și care s-au vîndecat de pe urma unui singur flacon de medicament patentat, simțind o mare ușurare chiar de la prima înghițitură.

Hoțul purta un pulover albastru. Deci el nu făcea parte nici din categoria gentlemanilor și nici din cea a bucătarilor ladului. Fără îndoială că poliția s-ar fi aflat în impas dacă ar fi încercat să-l clasifice. Pentru că nu a auzit pînă acum de un hoț ponderat, care să nu manifeste nici tendința de a se lăsa la fund și nici pe aceea de a se urca pînă-n vîrf.

Și astfel hoțul nostru din categoria a treia a început să înainteze tiptil. Nu era mascat, nu ținea în mînă o lanternă secretă și nu avea în picioare pantofi cu talpă de cauciuc. În schimb avea un pistol de treizeci și opt și mesteca, gînditor, gumă.

Mobila din casă era încă în huse. Argintăria era departe — în safe-uri. Hoțul nu miza pe o „recoltă" deosebită. Itinerariul lui avea drept țintă precisă o cameră de la etajul trei, în care stăpînul dormea somn greu după plăcerile pe care, într-un fel sau altul, tot trebuia să le găsească, pentru a nu pieri sub povara singurătății. În camera asta urma el să pipăie obiectul unei pricopseli cinstite și legale. Poate că or să pice cevă bănuți un ceas o broșă cu o piatră prețioasă... într-un cuvînt nimic nemai pomenit sau ieșit din comun. Pur și simplu hoțul a văzut o fereastră deschisă și a decis să-și încerce norocul.

Deschise cu mare atenție ușa spre camera luminată. În pat dormea un om. Pe măsuța de toaletă se aflau, în dezordine, diferite obiecte — un teanc de bancnote mototolite, un ceas, chei, trei calote de poker, cîteva țigări strivite și o panglică de mătase roz. Tot acolo se afla o sticlă cu apă minerală pentru dimineața, în vederea limpezirii creierului.

Hoțul făcu trei pași precauți în direcția măsuței. Omul care dormea gemu dureros și deschise ochii. În aceeași clipă își băgă mîna dreaptă sub pernă, dar nu izbuti s-o tragă înapoi.

— Nici o mișcare! — spuse hoțul pe tonul cel mai natural. (Hoții din categoria a treia nu vorbesc cu glas șuierător). Omul din pat privi țeava pistolului îndreptată spre el și întrebă:

— Mîinile sus! — ordonă hoțul.

Omul din pat avea un barbișon castaniu, cu fire albe, ca dentiștii care fac extracții fără dureri. Lăsa impresia unui burghez respectabil și era, după cît se părea, tare veninos și, pe deasupra, iritat și jignit. Se așeză pe pat și ridică mîna dreaptă.

— Și pe cealaltă — spuse hoțul. Poate că ești un om cu două fețe și tragi și cu stînga. Știi să numeri pînă la doi? Haide!

— Nu pot s-o ridic pe asta, — spuse burghezul cu o grimasă de durere.

— Dar ce ai?

— Reumatism la umăr.

— Acut?

— A fost. Acum e cronic.

Hoțul tăcea de un minut, ținîndu-l pe reumatic sub observație. Aruncă o privire spre măsuța toaletei, pe care se afla prada, și se uită din nou, stingherit, la omul așezat pe pat. Și deodată, pe neașteptate, o grimasă îi schimonosi și lui fața.

— Nu mai tot face mutre d-astea — strigă burghezul enervat. Dacă ai venit să jefuiești, jefuiește. Ia tot ce-i pe toaletă.

— Te rog să mă ierți, — spuse hoțul zîmbind. Și pe mine m-a înțepat tare rău. Știi ceva? Mare noroc ai avut... În ceea ce privește reumatismul, sîntem vechi prieteni... Și tot mîna stîngă... Oricine altul în locul meu te-ar fi perforat cu un glonte dacă n-ai fi ridicat laba stîngă.

— Și-l ai de mult? — se interesă burghezul.

— De cinci ani. Acum nu mai scap de el. E destul să te-apuce odată plăcerea asta că n-ai decît să-i pui cruce.

— N-ai încercat să dai cu grăsime de șarpe cu clopoței? — se interesă curios burghezul.

— Am turnat bidoane întregi. Dacă pe toți șerpii cu clopoței pe care i-am secat de grăsime i-aș întinde în lanț, află că lanțul ar fi de opt ori mai lung ca distanța de la Pămînt la Saturn, iar dacă ar fi să urle, ți-ar sparge timpanele.

— Unii iau pilule Chiselman, — observă burghezul.

— Escrocherie curată, — spuse hoțul. Cinci luni am înghițit porcăria asta. N-are nici o noimă. În schimb cînd am băut „extractul Finkelman", cînd am făcut sudații cu „balsamul Halaad" și am folosit „pulverizatorul calmant Pott", parcă mi-a fost mai ușor. Și totuși am impresia că m-a ajutat în special castanul sălbatic pe care l-am cărat în buzunarul sting.

— Spune-mi, te rog, cînd te apucă? Dimineața sau noaptea?

— Noaptea, spuse hoțul. Cînd lucrez. Ascultă, fii bun și lasă-ți mîna jos... N-ai să te apuci acum... Dar ia spune-mi, ai încercat „purifiantul sangvin Blickerstag"?

— Nu, n-am avut ocazia. Dar stai o clipă. Aș vrea să știu cum simți durerea: junghiuri sau ceva care te roade?

Hoțul se așeză pe vine, la picioarele patului, și puse pistolul pe genunchi.

— În salturi, — spuse el. Te înhață cînd nici nu te aștepți. A trebuit să renunț la etajele superioare. De vreo două ori m-a prins durerea la jumătatea drumului. Știi ceva? La boala asta doctorii n-au habar.

— Și eu cred asta. Am cheltuit o mie de dolari, și de pomană... La dumneata se dezumflă?

— Spre dimineață. În schimb, înainte de ploaie, parcă ți se scurge vlaga.

— Și cu mine e la fel. E destul ca un norișor cît un șervețel să se unească încoace dinspre Florida, pentru ca eu să-i simt imediat apropierea. Iar dacă se întîmplă să trec pe lîngă teatru cînd se joacă melodrama „Cețurile", umezeala mă pătrunde atît de virtos în umăr încît încep să zvîcnesc ca un dinte.

— Da — și n-ai cum să-ți potolești durerea. Parcă ar fi chinurile iadului, — spuse hoțul.

— Ai dreptate, — răsuflă din greu burghezul.

Hoțul își privi pistolul și-l băgă în buzunar cu o dezinvoltură forțată.

— Ascultă, prietene — spuse el, căutînd să-și înfrîngă stingherealа. Ai încercat alifia specială?

— Auzi vorbă! — spuse burghezul supărat. E ca și cum te-ai freca cu unt.

— Ai dreptate, — fu de acord hoțul. E bună doar pentru micuța Minnie, cînd mîța îi zgîrie degețelul. Ca să fiu sincer, afacerea asta a noastră e tare tîmpită. Un singur lucru pe lume ne poate ajuta. O băutură bună, bătrînă, care să te încălzească și să-ți înveselească inima... Ascultă-mă, dragă... Să nu te superi pe mine... Chestia asta de care... în sfîrșit, e cu totul altceva... Îmbracă-te și hai să bem ceva. Te rog să mă ierți dacă... uf, dracu să mă ia! Iar mă-njunghie, bestia!

— E aproape o săptămînă de cînd nu mă pot îmbrăca dacă nu mă ajută cineva, — spuse burghezul. Mă tem că Thomas s-a culcat, și...

— Nu-i nimic. Mai bine ieși din culcuș — spuse hoțul. Te ajut eu să pui ceva pe dumneata.

Convențiile și decența se ridicară ca un val imens în conștiința burghezului. Își privi barba încărunțită.

— Găsesc că e ceva cu totul neobișnuit... — începu el.

— Uite cămașa, — spuse hoțul. Intră în ea. Apropo de asta, mi-a spus cineva că „frecția Amberry" l-a reparat așa de bine în două săptămîni, încît a început să-și lege singur cravata.

În prag burghezul se opri și dădu să facă un pas înapoi.

— Gata să ieș fără bani, — spuse el. I-am pus aseară pe toaletă.

Hoțul îl trase de mînecă.

— E-n regulă... Să mergem, — spuse el autoritar. Lasă asta. Te invit eu. Pentru un păhărel ajunge. Spune-mi drept, n-ai încercat niciodată „nuca miraculoasă" și alifia din ace de pin?

În romînește de Ioan CHIRILĂ

Desen de Gh. CHIRIAC

Mica bibliotecă Magazin

FILATELIE

● O TEMA care apare destul de des în filatelie este jocul de șah. Pe lîngă emisiunea R. P. Bulgaria, arătată într-una din rubricile trecute ale „Magazinului", amintim de emisiunea „Campionatul internațional de șah, 1962", pusă în circulație în Antile: 3 mărci cu suprataxă (10+5, 20+10, 25+10 c), reprezentînd globul și o figură de șah.

● SE ȘTIE că Organizația Națiunilor Unite emite mărci poștale proprii, cu care este francată vasta corespondență poștală expediată de uriașul ei aparat.

Dar în afară de aceste mărci, o colecție filatelică cu tematica „O.N.U.", poate fi mult îmbogățită și cu emisiunile scoase de diferite țări, în legătură cu O.N.U. Țara noastră a pus și ea în circulație, anul trecut, o frumoasă serie de 3 mărci poștale (două din ele însoțite de cîte o vignetă) „Organizația Națiunilor Unite" (o variantă dantelată și una nedantelată) prin care sînt popularizate cele două propuneri făcute în fața Adunării Generale a O.N.U., la 27 septembrie 1960, de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, ca șef al delegației R.P.R. la cea de a 15-a seziune.

Mai multe țări au emis serii de mărci cu prilejul admiterii lor în O.N.U. Dintre emisiunile mai noi, amintim: R. P. Mongolă, 5 mărci policrome (emblema, clădirea și drapelul O.N.U., emblema, drapelul și Parlamentul mongol); Coasta de Fildeș, o marcă policromă de 100 fr. (Palatul și emblema O.N.U.). Etiopia a emis 3 mărci policrome pentru uzul contingentului de trupe etiopiene ale O.N.U., staționate în Congo; Paraguai a folosit emblema și palatul O.N.U. pe cele 8 mărci puse în circulație la 150 ani de la proclamarea independenței.

Numeroase țări au emis mărci poștale dedicate diferitelor organisme ale O.N.U., și în special a U.N.E.S.C.O.: Iran (15 ani U.N.E.S.C.O., 2 mărci policrome); Republica Malgașă (Conferința U.N.E.S.C.O., Tananarive 1962, o marcă de 20 fr.); Yemen (acțiunea U.N.E.S.C.O. de salvare a monumentelor antice din Valea Nilului, 2 mărci).

● ALTE DOUA CENTENARE ale primelor emisiuni de mărci poștale au fost sărbătorite în acest an: Argentina și Antigua. Cu acest prilej, prima a emis o marcă poștală cu suprataxă, reproducînd marca poștală apărută în anul 1862, iar a doua a emis 4 mărci bicolore reproducînd, de asemenea, una din mărcile ei apărute în urmă cu o sută de ani.

Un nou model de bicicletă

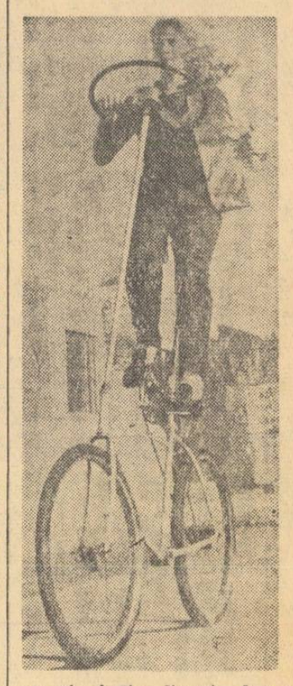

Doi frați, Jim și James Arnold, și-au construit această originală bicicletă, care, pretind ei, este foarte comodă și practică. Deocamdată, acest mijloc de transport, — aflat într-un singur exemplar — n-a reușit să convingă pe nimeni de superioritatea sa, astfel că cei doi frați se mîndresc deocamdată cu faptul că au reușit să-l realizeze.

„DISTRACȚIE" AMERICANA

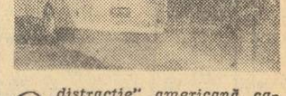

O „distracție" americană care se bucură de mare succes: „stock-car". Despre ce este vorba? Pe un stadion, cîțiva concurenți așteaptă la volanul automobilelor semnalul starterului. Cînd se dă plecarea, vehiculele pornesc în mare viteză unele împotriva celorlalte.

Măiestria celor care conduc aceste mașini constă în a evita... ciocnirile cu automobilele adversarilor. O dată, de două ori merge, apoi... caroseriile încep să ia forma unor armonici, se răstoarnă, iau foc etc. iar șoferii trebuie din nou să dea dovadă de însușiri deosebite pentru a scăpa neschilodiți și chiar cu viața.

Această coridă automobilistă n-are în fond decît un singur scop: acela de a aduce organizatorilor cît mai mulți dolari.

Și asta chiar cu riscul unor vieți omenești...

ȘAH Șah ȘAH

Întîmplare de revelion

Aflînd că la sărbătorirea revelionului va veni și Nicu Vasilescu — sau Turnmărunt, cum l-au poreclit amicii lui, pentru neobosita sa pasiune pentru șah (dar și pentru statura nu prea înaltă...) — cîțiva dintre comeseni s-au gîndit să-i facă o surpriză.

...Cînd intră în sufragerie, după ce-i salută pe cei prezenți, Nicu observă lîngă fereastră, pe o măsuță, o tablă de șah cu figuri pe ea.

— Ciudată partidă, începu el imediat să discute despre șah. Albul a

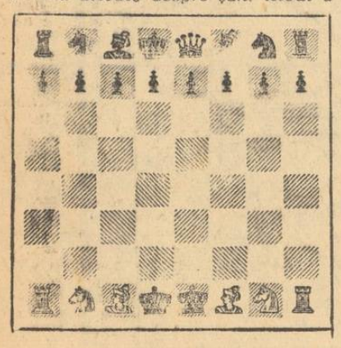

pierdut toți pionii, negrul nici unul.

— Am jucat-o eu cu Ionel, spuse Mircea, făcînd cu ochiul celorlalți. Am avut albele și, trebuie să o recunosc, n-am fost prea atent. Cu toate astea, cred că voi cîștiga.

— Glumești. Cum o să cîștigi? Cu opt pioni în minus? Nici Botvinik să fii și nu ai reuși așa ceva.

— Pariu?

Nicu ezită o clipă, uimit parcă de îndrăzneala prietenului său. Examină încă odată poziția și acceptă.

— Firește. Ca să fiu în ton cu seara de azi, chiar și pe o sticlă de șampanie.

O strîngere de mînă a pecetluit prinsoarea și Mircea a mutat imediat calul alb din partea regelui pe al treilea cîmp din fața nebunului.

— Acuma ai tu cuvîntul, dragă Turnmărunt.

Nicu nu se lăsă rugat. Luă în stînga paharul de vin și cu dreapta împinse doi pași pionul din fața damei negre. Dar Mircea îl opri, în hazul celorlalți.

— Ce faci prietene, nu știi regulamentul? Muți pionii înapoi?

Nicu îl privi mirat.

— Cum adică?

— Foarte simplu, pionii negri se află pe linia a doua, la un pas de a se transforma în regină, și nu pe cîmpul al șaptelea, cum greșit consideri.

— Nu-i adevărat, protestă indignat Turnmărunt.

— Ba așa e cum îți spun eu și ți-o voi dovedi pe loc. Pe ce cîmp se află regina neagră în poziția de începere a unei partide?

— Pe negru, răspunse Nicu.

— Dar aici, pe tablă, pe ce cîmp e regina neagră?

Răspunsul veni cam șovăielnic.

— Pe alb.

— Deci, regele și regina neagră nu se află pe cîmpurile lor inițiale. Or, ca să-și fi schimbat locurile le-ar fi fost imposibil, nu aveau pe unde...

— Mda...

— ...Deci, pionii negri se află pe linia a doua, cele două tabere au trecut una în locul celeilalte.

— Acum văd și eu asta, recunoscu Nicu.

— Și în această situație albul dă foarte ușor mat cu calul: Cc6, apoi Cf4 și, dacă negrul nu mută calul pe f3 și e5, matul e chiar la o treia mutare: Cd3. Este?

— Chiar așa, m-ai păcălit. Chiar de revelion...

U. V.

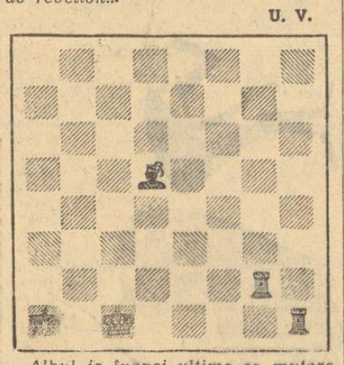

Albul ia înapoi ultima sa mutare și dă mat în 2 mutări.

C. BRINDAȘU

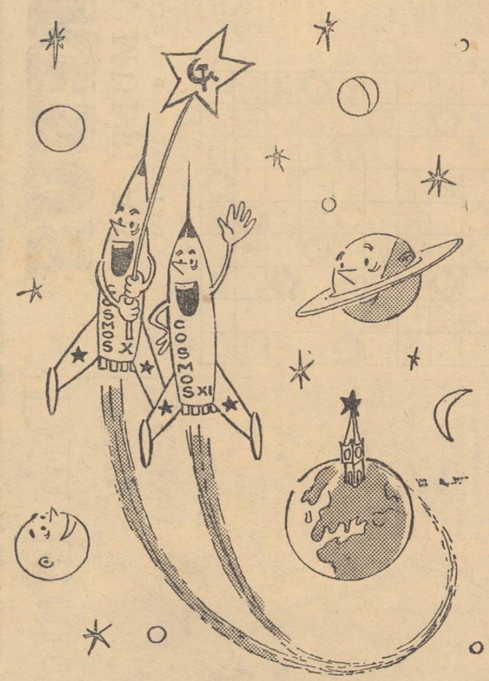

— Am plecat să colindăm !

SORCOVE

SORCOVA NEHOTĂRITULUI

Sorcova, vesela...
Să trăiți ?... Știu eu ?...
Să-nfloriți !... Mă rog...
Ca un măr...
Poate-i mai bine ca un păr...
Numai să nu fie
Scandal.
Că el vrea
Ca un fir de trandafir...
Tare ca ierul,
Iute ca oțelul...
Ce ziceți ?
Nu-i mai bine
Iute ca mușțarul ?
Mă rog mai vedem
Noi, pînă la anul...

AUTOBUZULUI 38 :

Bădica Traian
L-a așteptat un an
Și nu s-a supărat
Că-i iare ca ierul...
Iute ca oțelul...
Și-l așteaptă frații
Tot mereu în stații,
De la tinerețe
Pîn' la bătrînețe
La anul și la cînd mai veniți, măi ?

Hăi, hăi...

UNOR CASIERIȚE DE CINEMATOGRAFE :

Noi sîntem copii și frați
Vă rugăm mai completați
Patru locuri pe-un bilet
Fiindcă eu sînt mai concret
Și nu pot să stau deloc
Cu alții trei pe un loc
Ca un măr,
Ca un păr,
Ca un fir de
Trandafir...

Filmul ca să-l gust
Pe ecranul lat
Și pe loc îngust...
Vă urez noroc
La anul
Și la un singur loc...

AL. VIANU

Cum ciocnesc paharul

Avocatul : — Piedez pentru sănătatea tuturor !

Medicul : — Beți încet, că-i rece !

Arbitrul de fotbal : — E gol... paharul !

I.T.B.-istul : — Avansați înainte, spre adînci bătrînețe !

Notarul : — Certific că vinul e original !

Ospătarul : — Vinceo și paharul meu !

Șoferul : — Cele cuvenite din viteză !

Pronosportistul: — E 12 exact!

Fotbalistul: — La noroc !

Delapidatorul : — Fără la mulți ani !

Niță Scandal : — Huooo !

O soție : — Mitică, ai grijă că-i ai zecelea spriț pe care-l bei !

Gazda : — Vedeți să nu spargeți paharele !

V. D. P.

RĂVAȘE... NĂRĂVAȘILOR

UNUI RESPONSABIL DE RESTAURANT

Cum mata servești aici
Mititeii mult prea mici,
Nu-i mai da în noul an
Cu ardei ci cu... ochean.

ÎNGÎMFATULUI

Nu îndrăgești acest sezon
Căci uneori e ger nespus
Și fiind cu capul în palton
Nu poți să tii nasul pe sus.

VEȘNICULUI AMEȚIT

Acum, cînd iarna-i pe cărare
Și-aprinde focul fiecare.
Tu singur, bată-te norocul,
În plină iarnă... îți stingi focul.

CODAȘULUI

Ești în urmă cu o lună
La producția din plan.
Cu plăcintele mergi strună :
Mergi nainte cu un an.

CELUI CE MUNCEȘTE ÎN ASALT

În zori de zi, la tine-acasă,
Cînd ne-om scula toți de la masă,
Abia atunci ca nimeni altul,
Tu la mîncări... vei da asaltul.

CELUI CARE FACE STOCURI ÎN MAGAZIE

De revelion mata, fierbinte
Ne-ai invitat dintr-un motiv :
De cîțiva ani și la plăcinte
Ai strîns... stoc supranormativ.

UNEI GAZDE

Eu te rog la masa mare
Să nu faci încurcătură.
Cînd voi cere ceva tare,
Vezi să nu-mi aduci... friptură.

CELUI CARE FUGE DE CRITICĂ

Îți găsești îndată nasul
Cînd plăcinta caldă vine.
Ca și spirtul e răvașul :
Ustură, dar face bine.

BEPO

NELL COBAR

LOGODIȚI

— Iartă-mă, dar cu gîndul numai la tine, în loc să cumpăr globuri ți-am luat coliere...

CĂSĂTORIȚI

— Aoleu ! Ai spart un glob ! Numai pagube...

CERTAȚI

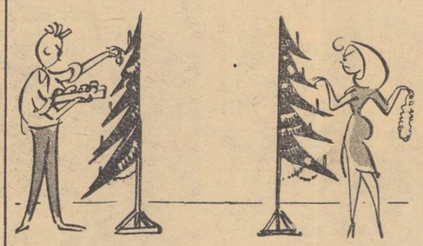

IMPĂCAȚI

GH. CHIRIAC

ÎN ZI DE SĂRBĂTOARE

EA : — Îmi place rochia asta, taiorul ăsta, pantofii ăștia, imprimeul ăsta... Tie ce-ți place ?
EL : — Mie îmi place că azi e INCHIS.

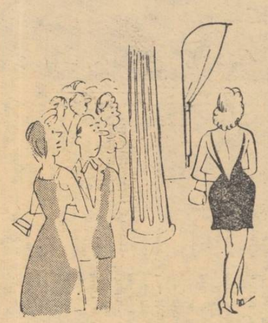

— Uite ce rochie și-a făcut Mimi...
— E totdeauna în notă. Și-a făcut-o special pentru „Simfonia neterminată".

— Hei, mai repede ospătar !
— Ce vă grăbiți ! Doar azi e sărbătoare...

URĂRI-RĂVAȘE TICLUITE PENTRU NEÎNSUFLEȚITE

UNUI ASCENSOR

Noi îți urăm mereu să ai
Un mers continuu pe traiect
Și-ntre etaje să nu stai
Ca diagnosticul... defect.

UNUI CHIBRIT

Pentru la anul noi sperăm
Și te rugăm în mod solemn :
Cînd pe cutie te frecăm
Aprinde-te, nu sta de lemn.

UNUI CEAS PUBLIC

Fiindcă nu mergi de loc cuminte,
Ba înapoi, ba înainte,
Noi îți urăm să fii statornic
Măcar un an să mergi.. ceasornic.

UNEI MAȘINI DE SCRIS

Urarea noastră-i cu „săgeată" :
Să fii automatizată
Ca singură să scrii, firește,
În timp ce „dinsa" împletește.

UNEI ȚIGĂRI

Urarea noastră e să fii
Cît mai cu grijă prelucrată
Și-n viitor să nu conții
Ce mai conții tu citeodată.

UNUI CLAXON

Noi îți urăm să te-ngrijești
Ca nu cumva să răgușești
Să nu mai faci efort în plus
Atunci cînd stopul este pus.

UNUI TELEFON PUBLIC

Urarea ce ți-o facem noi
Ne costă chiar din buzunar :
Atunci cînd ești defect, măcar
Să ne dai fisa înapoi.

UNUI TROTUAR

Urarea noastră sună-așa :
De cîte ori te vom călca
Să nu ne mai așezi în cale
Depozit de materiale.

UNUI CHIOȘC DE HÎRTII

Cum ești mai totdeauna gol
Că cetățenii-ți dau ocol,
De-acum, în anii care vin
Noi îți urăm să-ți meargă-n plin.

UNUI BALCON

La fel cu miile de trecători
Noi îți urăm ca-n orișice sezon
Să te îmbraci frumos, numai în flori,
Că nu-ți stă bine în... combinezon.

Florin IORDĂCHESCU

În autobuz

UNEI PASAGERE CU GURA MARE

Dădea din gură permanent...
Că am crezut la un moment
Că stau lîngă... esapament !

UNUI TÎNAR NEPOLITICOS

Lipit de geam, cu indolență,
Părea că fruntea-i, prin tangență,
Avea aceeași... transparență.

EPITAF UNUI CONTRAVENIENT

Din mers, adesea cum sărea,
Atlet desăvîrșit părea,
Sărind exact în... groapa sal

UNUI ȘOFER

Că la bufet, rămîne-n pană,
Și că pornește-apoi în goană,
O fi benzina-n.. damigeană !

Sig. HOROVITZ

V. CRIVĂȚ

— Am fost să iau vin pentru revelion.

— Aș dori să spun și eu cîteva cuvinte...
— În ce problemă ?...

NELL COBAR

— Gicule, ce faci ?
— Oh, e o confuzie din cauza toaletei !...

A. POCH

CÎND SUNĂ LA UȘĂ DE ANUL NOU

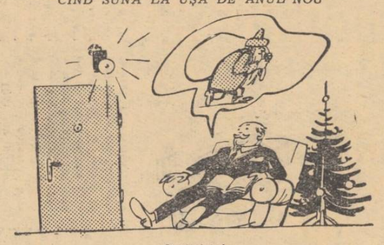

Optimistul.

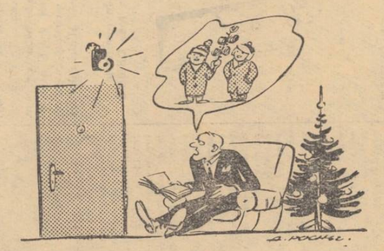

Pesimistul.

FRED GHENADESCU

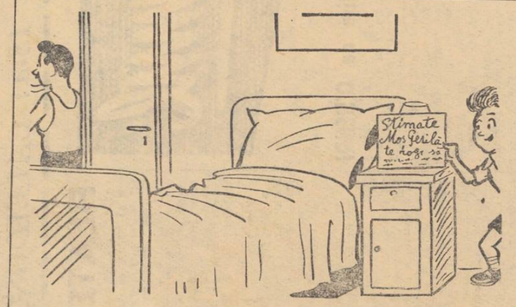

În odaia lui tătica...

— E un revelion intim : unul a venit cu sarmalele, altul cu friptura sau cu vinul...
— Eu, vedeți...
— Văd, d-ta ai venit cu... întîrziere !

Instantanee de revelion

— Ai văzut ? Ne-am lăsat pentru ultimul moment și acum nu avem unde să facem revelionul ?...

— Cum să nu ? Sîntem invitați la vărul Tase.

— Invitați ? ! Dar n-am mai fost la ei de la revelionul trecut... de acum un an..

— Da, dar nu-ți aduci aminte ? Cînd am plecat dimineața de la el, ne-au spus : mai treceți pe la noi...

★

— Cîți invitați avem ?

— Popeștii 4... cu Ioneștii 7... Cu Dumitreștii 10... cu Protopopeștii 14... Cu Stăneștii 17... și cu noi 20...

— Așa ? Atunci să-l invităm și pe Tache, de la spațiul locativ...

— De ce ?

— Să vadă cum ne chinuim 20 de persoane, în două camere și bucătărie...

★

— Ai fost să împrumuți scaune de la vecin, că n-o să ne ajungă ?

— Am fost, dar nu poate să dea.

— De ce ?

— Organizează și el revelionul...

— Ca să vezi ! Nu putea să-l organizeze și el altădată ?! Numai așa, ca să ne facă în necaz...

— Stingeți luminile ! E miezul nopții !

— Țineți-le mai mult timp, stinse !

— De ce ?

— Ca să vadă vecinii că noi și cînd avem musafiri, facem economie la curent...

★

— Toc !!

— Ce-a fost asta, domnule ?!

— V-am sărutat sub ramura de vîsc, ca să-mi meargă bine tot anul...

— Pac !! (o palmă)

— Ce-a fost asta, duduie ?!

— Lupta împotriva superstițiilor...

ȘEFUL : — Tovarăși, e miezul nopții !... Ridicînd paharele, să trecem împreună pragul noului an...

SERVITORUL : — Lăsați, tovarășe șef... treceți-l întîi dv... noi mai așteptăm...

★

— Auzi dragă ! Să se arunce biata fată de la etajul IV... Și tocmai de revelion... O fi avut o dragoste nefericită...

— Așa ! A avut un rock nefericit.

— ?!?!

— În timpul dansului, a scăpat-o partenerul pe fereastră...

Fred FIREA

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii